

Kallelse/Ärendelista

**Sammanträde med Barn- och utbildningsnämnden,
måndag 15 april 2024**

Tid: K1 08:30

Plats: Vänerns kommun Sundsgatan 29, rum Vänerns borg

Bo Carlsson
Ordförande

Camilla Saxberg
Sekreterare

Förhinder för ordinarie ledamot att delta vid sammanträdet anmäls till Camilla Saxberg, camilla.saxberg@vanersborg.se

Ledamöter

Bo Carlsson (C)
Gunnar Henriksson (L)
Christin Slättmyr (S)
Göran Nilsson (SD)
Tor Wendel (M)
Joakim Sjöling (S)
Stefan Kärbling (V)
Sara Johansson (S)
Anna Gustafsson (SD)
Elisabeth Johansson (KD)
Mikael Karström (M)

Ersättare

Eva Andersen (S)
Henrik Josten (M)
Johan Lindqvist (S)
Kalle Lundgren (SD)
Emma Hansson (M)
Marie Robertsson (C)
Peter Lenberg (V)
Saga Rypdal Josefsson (KD)
Erik Vessby (SD)
Anna-Karin Sandberg (MP)
Johan Aghem (M)

Övriga närvarande

Ninna Silvonsaari, Sveriges lärare. Ers: Maria Dunbrant
Teresia Andersson, Kommunal. Ers: Gunilla Nilsson

Sofia Bråberg, förvaltningschef
Susann Berg, administrativ chef

2024-04-15

Magnus Henriksson, barn- och elevhälsochef
Stina Lindell, barn- och elevhälsochef
Pernilla Dahlstrand, verksamhetschef förskola och pedagogisk omsorg
Ann Nyqvist, verksamhetschef F-6
Tomas Granat, verksamhetschef 7-9
Madelene Jansdotter, rektor
Maria Carlsson, rektor
Sofia Kindberg, kurator
Malin Johansson, kurator
Almas Issou, elev
Nora Pantzar, elev
Helen Apell Andersson, socialpedagog
Anibal Rojas, lärare
Bjarne Ström, enhetschef
Anna Thorin, lärare
Tugberk Senpolat, elev
Amanda Gashi, elev
Albert Peci, modersmåslärare
Louise Edgren, utredare
Maria Andersson, ekonom
Rebecca Magnusson, ekonom
Annie Sköldeborg, ekonom
Hans-Joachim Ackermann, utvecklingsledare
Camilla Saxberg, förvaltningssekreterare

2024-04-15

Inledande formalia

- Mötets öppnande
- Upprop
- Val av justerare: Förslag Stefan Kärvling
- Eventuella anmälningar om jäv

	Ärendelista	Dnr	Sida
1	Systematiskt kvalitetsarbete och verksamhetsuppföljning 2024	2024/1	4
2	Revidering av "Regler för avgift inom förskola, fritidshem, pedagogisk omsorg samt omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds	2023/122	5 - 18
3	Månadsuppföljning budget 2024	2024/2	19 - 21
4	Budget 2025, Mål- och resursplan 2025-2027	2023/111	22 - 23
5	Lokalinformation april 2024	2024/4	24
6	Svar på remiss av Planeringsstrategi 2024–2028	2024/39	25 - 66
7	Svar på samråd Friluftsstrategi	2024/43	67 - 140
8	Redovisning av delegeringsbeslut till nämnd 2024	2024/7	141 - 159
9	Meddelanden till nämnd 2024	2024/8	160 - 167
10	Förvaltningschefens information		
11	Ordförandes information		

Tänk på allergiker och använd inte produkter som ger upphov till stark doft, t.ex. parfym eller rakvatten.

2024-03-28

Dnr: BUTN 2024/1

Handläggare

Tomas Granat
tomas.granat@vanersborg.se.
0521-72 13 65

Mottagare

Barn- och
utbildningsnämnden

Systematiskt kvalitetsarbete och verksamhetsuppföljning: Grundskola 7-9

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden noterar informationen.

Sammanfattning av ärendet

Verksamhetsuppföljning ska ske vid nämndens sammanträde så att nämnden får en inblick i pågående verksamheter inom förvaltningen. Vid sammanträdet i april utgörs verksamhetsuppföljning av grundskolans verksamhetsområde, med följande teman och innehåll: Främjande och förebyggande arbete med elevernas arbetsmiljö, arbetet med kränkningar samt information om Välkomsten.

Vid presentationen deltar verksamhetschef Tomas Granat samt:

Madelene Jansdotter, rektor
Maria Carlsson, rektor
Sofia Kindberg, kurator
Malin Johansson, kurator
Almas Issou, elev
Nora Pantzar, elev
Helen Apell Andersson, socialpedagog
Anibal Rojas, lärare
Bjarne Ström, enhetschef
Anna Thorin, lärare
Tugberk Senpolat, elev
Amanda Gashi, elev
Albert Peci, modersmåls lärare

Sofia Bråberg

Förvaltningschef

Sändlista

Verksamhetschef 7-9

2024-04-04

Dnr: BUTN 2023/122

Handläggare

Susann Berg
susann.berg@vanersborg.se
0521-72 26 59

Mottagare

Barn- och
utbildningsnämnden

Revidering ”Regler för avgift inom förskola, fritidshem, pedagogisk omsorg samt omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds”.

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden föreslår Kommunfullmäktige att anta reviderade ”Regler för avgift inom förskola, fritidshem, pedagogisk omsorg samt omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds” att gälla från 2025-01-01, och ersätter därigenom nu gällande ”Barnomsorgsavgifter” antagna av Kommunfullmäktige 2016-02-03 §3.

Barn- och utbildningsnämnden föreslår Kommunfullmäktige att uppdra åt barn- och utbildningsnämnden att årligen fastställa och revidera avgifterna i enlighet med de uppgifter som statens skolverk senast den 1 december inför kommande bidragsår lämnar till de kommuner som tillämpar maxtaxa i förskola och fritidshem (5 a §, förordning om ändring i förordningen (2001:160) om statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan och fritidshemmet (2018:1537)).

Sammanfattning av ärendet

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår revideringar av nuvarande regler för barnomsorgsavgifter antagna av Kommunfullmäktige 2016-02-03 §3. Föreslagna regler är framtagna i linje med skollagen (2010:800) samt förordning (2001:160) om statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan och fritidshemmet.

Fördjupad beskrivning av ärendet

Vänerns kommuns avgifter inom förskola, fritidshem, pedagogisk omsorg samt omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds styrs av skollagen samt av förordningen om statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa. Avgiften fastställs utifrån inkomsten i det hushåll barnet eller barnen tillhör och beräknas i procent utifrån hushållets avgiftsgrundade inkomst per månad samt hur många av hushållets barn som har en plats i förskola, fritidshem eller pedagogisk omsorg.

Från hösten det år barnet fyller 3 år till dess att barnet börjar förskoleklass har barnet enligt skollagen (2010:800) rätt till avgiftsfri allmän förskola 525 timmar per år. För barn i allmän förskoleålder med placeringstid överstigande 525 timmar per år reduceras avgiften med ett avdrag för att i enlighet med skollagen endast debiteras den del av

verksamheten som överstiger 525 timmar per år. Storleken på avdraget regleras inte i skollagen mer än att avgiftsfriheten ska omfatta 525 timmar om året. Enligt nuvarande regler reduceras avgiften med 33%. I reviderat förslag föreslås avdraget baseras på en generell 45 timmars vecka vilket motsvarar en reduktion av avgiften med 25%.

En reduktion med 25% jämfört med nuvarande reduktion på 33% kommer att innebära en avgiftsökning för hushållen. Hur stor ökningen blir är beroende av hushållets sammanlagda inkomst samt hur många av hushållets barn som har en plats i förskola, fritidshem eller pedagogisk omsorg.

Exempel 1

Hushåll med en bruttoinkomst på 20 000 kr per månad och två barn mellan 3-5 år. För 2025 ändras beloppen även utifrån de uppgifter Skolverket lämnar.

Avgift per månad	Nuvarande regler	Föreslagen ändring	Ökning/månad
Barn 1	400	450	50
Barn 2	200	300	100
Summa	600	750	150

Exempel 2

Hushåll med en bruttoinkomst överstigande maxtaket i enlighet med 2024 års nivå på 56 250 kr per månad eller mer och två barn mellan 3-5 år. För 2025 ändras beloppen även utifrån de uppgifter Skolverket lämnar.

Avgift per månad	Nuvarande regler	Föreslagen ändring	Ökning/månad
Barn 1	1 125	1 266	141
Barn 2	563	844	281
Summa	1 688	2 110	422

För barn som erbjudits förskola utifrån att de av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola får avgiften enligt skollagen bara avse den del av verksamheten som överstiger 15 timmar i veckan. Nuvarande regler medger avgiftsfrihet för barn 1-13 år som erbjudits en placering utifrån att de av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling. Detta innebär att även barn i fritidshem erbjuds en avgiftsfri placering 15 timmar per vecka. Föreslagen revidering innebär att endast barn som erbjudits en placering i förskola utifrån att de av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling får en avgiftsfri placering med 15 timmar per vecka.

Barn vars föräldrar är arbetslösa eller föräldralediga enligt föräldraledighetslagen (1995:584) för vård av annat barn, ska från och med ett års ålder erbjudas förskola under minst tre timmar per dag eller 15 timmar i veckan. Enligt nuvarande regler görs en reducering av avgiften för dessa vårdnadshavare med 33%. Denna avgiftsreducering föreslås tas bort och avgift föreslås debiteras i enlighet med avgiftsnivåer för maxtaxa i förskolan.

Enligt nuvarande regler medges att särskilda skäl kan motivera nedsättning av avgift under viss tid och att bedömning sker från fall till fall. Denna skrivning och möjlighet till nedsättning av avgift föreslås tas bort.

De föreslagna revideringarna beräknas kunna generera en ökad intäkt med ca 1,4 mnkr årligen. Beräknad intäktsökning är preliminär och beror av hushållens avgiftsgrundade inkomst per månad samt hur många av hushållens barn som har en plats i förskola, fritidshem eller pedagogisk omsorg.

Beredning

Information om föreslagna revideringar har skett vid barn- och utbildningsnämndens sammanträde 2024-02-16 §13.

Underlag

”Barnomsorgsavgifter” dnr 2023/122 hid 2024.155

Sofia Bråberg
Förvaltningschef

Bilagor

”Regler för avgift inom förskola, fritidshem, pedagogisk omsorg samt omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds”.

Sändlista

Kommunfullmäktige
Administrativ chef BUF

Regler för avgift inom förskola, fritidshem, pedagogisk omsorg samt omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Syfte	3
Publicering.....	3
Uppföljning och utvärdering.....	3
Avgiftsnivåer.....	3
Avgiftspliktiga personer	4
Avgiftsgrundande inkomst	4
Delad faktura för vårdnadshavare utan gemensamt hushåll	4
Uppdaterad inkomst.....	5
Inkomstjämförelse	5
Uppsägning av plats.....	5

Dokumenttyp Regler	Dokumentnamn Regler för avgift inom förskola, fritidshem, pedagogisk omsorg samt omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds	Antagen 2016-02-03§3	Antagen av Kommunfullmäktige	
Dokumentägare Kommunfullmäktige	Dokumentansvarig Administrativ chef, barn- och utbildningsförvaltningen	Reviderad Skriv ÅÅÅÅ-MM-DD och ev. § X.	Giltighet Tillsvidare	
Dokumentinformation Regler för på vilka grunder ”avgift för plats i förskola, fritidshem, pedagogisk omsorg samt omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds” debiteras	Diarienummer BUTN 2023/122	Uppföljning En gång per mandatperiod		
Ämnesområde Avgifter		Intranät ☐	Hemsida ☒	
Andra regelverk som omnämns Skollagen (2010:800), Förordning (2001:160) om statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan och fritidshemmet				

Inledning

En kommun får ta ut avgift för plats i förskola, fritidshem, pedagogisk omsorg samt omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds (8 kap. 16 §, 14 kap. 12 § och 25 kap. 9 § skollagen (2010:800)). Barn som går i förskola har från och med höstterminen det år då barnet fyller tre år rätt till avgiftsfri allmän förskola. Det innebär att avgiften bara får avse den del av verksamheten som överstiger 525 timmar om året (8 kap. 16 § 2 st. skollagen). För barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola får avgiften endast tas ut för den del av verksamheten som överstiger 15 timmar i veckan (8 kap. 16 § 3 st. skollagen).

Vänerns kommun tillämpar maxtaxa enligt förordningen (2001:160) om statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan och fritidshemmet. I förordningen framgår de högsta avgifter som kommunen får ta ut. Med förskola eller fritidshem jämställs i förordningen pedagogisk omsorg som erbjuds i stället för förskola eller fritidshem samt omsorg som erbjuds under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds.

Syfte

Syftet med reglerna är att förtydliga på vilka grunder avgift för plats i förskola, fritidshem, pedagogisk omsorg samt omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds debiteras.

Publicering

Reglerna är publicerade på kommunens hemsida.

Uppföljning och utvärdering

Reglerna kommer att följas upp och utvärderas var fjärde år om revideringar inte behövs tidigare utifrån exempelvis lagändring eller förändrad rättspraxis.

Avgiftnivåer

I förskolan är den högsta avgiften tre, två respektive en procent av hushållets avgiftsgrundande inkomst för det första, andra respektive tredje barnet. I fritidshemmet är den högsta avgiften två, en respektive en procent av hushållets avgiftsgrundade inkomst för det första, andra respektive tredje barnet.

Vid placering av flera barn från samma hushåll betalas den högsta avgiften för det yngsta barnet i för denne aktuella verksamhetsform och den närmast lägre avgiften för det näst yngsta barnet i för denna aktuella verksamhetsform. Från och med det fjärde barnet i hushållet betalas ingen avgift.

Skolverket meddelar årligen inkomsttaket för vilken beräkningen av avgiften baseras på, samt avgiftstak i olika intervaller. Barn- och utbildningsnämnden fastställer årligen det inkomsttak Skolverket har beslutat om. Den inkomstreglerade maxtaxan gäller för barn i förskola, fritidshem, pedagogisk omsorg och omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds.

Från hösten det år barnet fyller 3 år till dess att barnet börjar förskoleklass har barnet rätt till avgiftsfri allmän förskola 525 timmar per år. Dessa timmar fördelas på 15 timmar i veckan under grundskolans läsårstider. För barn i allmän förskoleålder med placeringstid överstigande 525 timmar per år reduceras avgiften med 25% under hela året.

För barn som erbjudits förskola utifrån att de av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola avser avgiften den del av verksamheten som överstiger 15 timmar i veckan.

Elever som endast behöver plats på fritidshem under lov ansöker om en tidsbegränsad ordinarie placering på fritidshem inför varje lov. Debitering sker i enlighet med ordinarie avgiftsnivåer under den tidsbegränsade perioden.

Avgiftspliktiga personer

Avgiften grundas på den sammanlagda inkomsten i det hushåll barnet tillhör. Med hushåll avses ensamstående och makar. Med makar jämställs personer som utan att vara gifta med varandra lever tillsammans och är folkbokförda på samma adress. Avgiften grundas på hushållets sammanlagda inkomst oavsett om barnet är gemensamt eller inte.

Vårdnadshavare är skyldig att lämna inkomstuppgift både för sig själv och eventuell make/sammanboende.

Avgiftsgrundande inkomst

Till grund för avgiftsättningen ligger den samlade bruttoinkomsten per kalenderår för varje hushåll. Med avgiftsgrundande inkomst avses lön före skatt och andra skattepliktiga inkomster i inkomstslaget tjänst samt överskott i inkomstslaget näringsverksamhet i enligt med vad som anges i förordningen om maxtaxa.

Avgiften bestäms mot den framräknade månadsinkomsten. Vid varierande månadsinkomst är beräkningsgrunden den sammanlagda bruttoinkomsten per kalenderår, vilken därefter divideras med 12 månader.

Vid utebliven inkomstuppgift anses högsta avgift enligt fastställd taxa accepterad av platsinnehavaren.

Avgiften debiteras månadsvis och betalas för innevarande månad från den dag då placeringen startar enligt beslut om placering. Platsen är ett abonnemang och avgiften betalas 12 månader per år. Avgift betalas även om barnet är frånvarande vid exempelvis ledighet eller sjukdom.

Delad faktura för vårdnadshavare utan gemensamt hushåll

Vårdnadshavare som inte har gemensamt hushåll, ska båda vara platsinnehavare om båda nyttjar platsen. Barnet har en placering, men vårdnadshavarna får var sin faktura, så kallad delad faktura. De vårdnadshavare som flyttar isär ska tillsammans fortsätta betala för barnets plats. Hur mycket var och en ska betala av det totala beloppet avgörs av inkomsten i respektive nytt hushåll. Avgiften grundas på de båda hushållens totala inkomst. Den totala avgiften kan inte bli högre än maxtaxa. Om hushållen har lika stor inkomst betalar vårdnadshavarna lika stor del av avgiften. Om hushållen har olika inkomst, betalar den vårdnadshavare i det hushåll som har högre inkomst en större del av avgiften. Det kallas att vikta avgiften. Respektive vårdnadshavare är ansvarig för sin del av avgiften och säger upp sin del av platsen. Uppsägningstiden är två månader. Om bara en av vårdnadshavarna har behov av plats betalar denne hela avgiften.

Uppdaterad inkomst

Vårdnadshavare/platsinnehavaren är skyldig att anmäla förändringar till barn- och utbildningsförvaltningen om sådana förhållanden som påverkat placeringsgrund och avgiftsnivå.

Inkomstjämförelse

En årlig inkomstjämförelse sker med inhämtade uppgifter från Skatteverket. Den taxerade inkomsten jämförs med de uppgifter vårdnadshavare lämnat till barn- och utbildningsförvaltningen. Inkomstjämförelsen görs två år efter det år avgiften debiterades.

För högt uttagen avgift återbetalas till den som var fakturamottagare under det aktuella år inkomsten jämförs mot. Om fakturamottagaren har en obetald och förfallen faktura till Vänersborgs kommun kommer denna fordran att räknas av, innan någon utbetalning kan göras. För lågt erlagd avgift debiteras den person som var fakturamottagare det aktuella år avgiften jämförs mot.

Uppsägning av plats

När barnet inte längre behöver plats i förskola, fritidshem, pedagogisk omsorg samt omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds ska platsen sägas upp två månader innan barnet beräknas sluta. Avgift tas ut under uppsägningsperioden om två månader, oavsett om barnet nyttjar platsen eller inte. Vid delad faktura är respektive platsinnehavare ansvarig att säga upp sin del av platsen. Den dag anmälan om uppsägning görs till Vänersborgs kommun, räknas som uppsägningsdag. När man tackat ja till plats i förskola, fritidshem, pedagogisk omsorg samt omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds har man ingått en överenskommelse. Det innebär att man då blir skyldig att betala för platsen.

Om barnet inte längre har rätt till plats i förskola, fritidshem, pedagogisk omsorg samt omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds avslutas platsen omgående och utan uppsägningstid.

Om barnomsorgsavgiften inte betalas kan beslut fattas om att placeringen i förskola, fritidshem, pedagogisk omsorg eller omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds avslutas. När en avgift inte blivit betald skickas påminnelse till platsinnehavaren. I påminnelsen framgår vilket datum avgiften senast ska vara betald för att platsen ska få behållas. Om platsen avslutas behöver ansökan göras för att få en ny placering.

Barnomsorgsavgifter

Gäller fr.o.m. 2016-04-01

Innehållsförteckning

Barnomsorgsavgifter	1
Allmänt om avgifter	1
Avgiftspliktiga personer	1
Avgiftsgrundande belopp	1
Beräkning och fastställande av avgift.....	2
Nedsättning av avgift.....	2
Barnomsorgsavgift (Maxtaxa)	2

Dokumenttyp Taxa/avgift	Dokumentnamn Barnomsorgsavgifter	Antagen KF 2016-02-03, § 3	Version 1.0
Dokumentägare Barn- och utbildningsförvaltningen	Dokumentansvarig Förvaltningschef	Reviderad Senast reviderad bilaga 2023-11-27	Giltighet Fr.o.m.2016-04-01
Dokumentinformation Avgiftsnivåer inom förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem			Publicerad på hemsidan 2024-01-01
Andra styrande dokument som omnämns Skollagen (2010:800)			

Barnomsorgsavgifter

Allmänt om avgifter

- 1 § Den inkomstrelaterade taxan gäller för barn i kommunal förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg. Avgiften debiteras månadsvis och betalas för innevarande månad från den dag inskolningen börjar.

Månadsavgiften betalas 12 månader per år.

Eftersom barnet disponerar en plats betalas avgiften även om barnet inte varit närvarande på grund av ledighet eller sjukdom.

Förskoleklass och allmän förskola (525 timmar/år) är avgiftsfri.

Avgiftspliktiga personer

- 2 §
1. Avgiften grundas på den samlade ekonomin i familjen där barnet/barnen är folkbokförda.
 2. Om platsinnehavarna har gemensam vårdnad, men bor på skilda håll och barnet bor växelvis hos platsinnehavarna grundas avgiften på den sammanlagda inkomsten i respektive hushåll, och föräldrarna erhåller var sin faktura som beräknats efter varje hushålls inkomster.
 3. Platsinnehavaren är skyldig att lämna inkomstuppgift för både sig själv och eventuell make/sammanboende.
 4. För sammanboende och gifta räknas bådars inkomster som avgiftsgrundande oberoende om barnen är gemensamma eller inte. När växelvis boende föreligger och enbart en förälder har behov av förskoleverksamhet/skolbarnsomsorg, beräknas det avgiftsgrundande beloppet efter inkomsten för den förälder som har behovet.

Avgiftsgrundande belopp

- 3 § Till grund för avgiftssättningen ligger den samlade bruttoinkomsten per kalenderår för varje hushåll. Avgiften grundas på inkomster av tjänst och inkomst av näringsverksamhet intjänade i Sverige eller utomlands.

För familjehemsplacerat barn gäller familjehemsföräldrarnas egna bruttoinkomster och arvodesdelen.

Vid varierande månadsinkomst är beräkningsgrunden den sammanlagda bruttoinkomsten per kalenderår, vilken därefter divideras med 12 månader.

Avgiften bestäms mot den framräknade månadsinkomsten.

En kontinuerlig inkomstjämförelse av familjens uppgifter sker med inhämtade uppgifter från Skatteverket. Den taxerade förvärvsinkomsten jämförs med föräldrars inlämnade uppgifter till Barn- och utbildningsförvaltningen.

Vid utebliven inkomstuppgift anses högsta avgift enligt fastställd taxa accepterad av platsinnehavaren

Beräkning och fastställande av avgift

- 4 § Vid placering av flera barn från samma hushåll beräknas den högsta procentsatsen för det yngsta barnet.

Alla barn har enligt Skollagen 9 kap 5 § rätt till 525 timmar avgiftsfri utbildning per år i förskoleklass från höstterminen det år de fyller 6 år. Samma rätt har också barn 1-5 år som behöver särskilt stöd i sin utveckling (8 kap 7 och 9 §§ Skollagen). För barn med behov av längre placeringstid uttages avgift, 2 %, för den del som överstiger 15 timmar/vecka (525 timmar/år). Sker förändringen under månaden tillämpas den ändrade avgiften fr.o.m. nästa månadsskifte.

Förälder/ vårdnadshavare har skyldighet att omgående anmäla till kommunen om sådana förhållanden inträtt som kan påverka placeringstiden och barnomsorgsavgiften.

Om avgift inte har betalats inom 2 månader från fakturans fakturadatum, avstängs barnet från barnomsorgsplatsen. När skulden är betald, måste ny anmälan göras och barnet ställas på nytt i barnomsorgskö.

Maximal omsorgstid 11,5 timmar/dag (Undantag Lanternan). Öppettider 06.00 – 17.30. För skolbarn, som tillfälligt placeras under skollov, dock ej sommarlov, utgår en avgift med 100 kr/dag.

Nedsättning av avgift

- 5 § Särskilda skäl kan motivera nedsättning av avgift under en viss tid. Bedömningen sker från fall till fall. Ansökan om avgiftsnedsättning lämnas/skickas till Barn- och utbildningsförvaltningen, som besvarar skriftligt.

Barnomsorgsavgift (Maxtaxa)

- 6 § Barnomsorgsavgiften (Maxtaxan) följer alltid den av Skolverket fastställda avgiftsnivån. Aktuell avgiftsnivå framgår av bilaga till detta dokument.

Aktuell avgiftsnivå för maxtaxa

Barnomsorgsavgifter i Vänersborgs kommun

Avgiften för förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg räknas utifrån hushållets avgiftsgrundande inkomst. Den högsta inkomsten som kommunen kan få ersättning för är 56 250 kr per månad.

Avgiftsnivåer 2024

Från och med 1 januari 2024 gäller avgiftsnivåerna nedan. De har höjts i jämförelse med 2023. Höjning beror på att inkomsttaket indexerats till 56 250 kr per månad 2024.

Tabell 1: Förskola/pedagogisk omsorg

	Avgiftstak	Dock högst...
Barn 1	3%	1 688 kr
Barn 2	2%	1 125 kr
Barn 3	1%	563 kr

Tabell 2: Fritidshem/pedagogisk omsorg/förskola

	Avgiftstak	Dock högst...
Barn 1	2%	1 125 kr
Barn 2	1%	563 kr
Barn 3	1%	563 kr

Tabell 1 avser:**Förskola och pedagogisk omsorg för barn 1-3 år**

(3-åringar t.o.m. höstterminens start)

Tabell 2 avser:**Fritidshem/pedagogisk omsorg för barn 6-13 år (t.o.m. vårterminen för 13-åringar)**

Gäller även för:

Barn 1-13 år som enligt 8 kap 7 och 9 §§ Skollagen behöver särskilt stöd i sin utveckling har rätt till 15 timmar/vecka (525 timmar/år) avgiftsfri placering, för den del som överstiger 15 timmar/vecka (525 timmar/år) erläggs en avgift enligt ovan.

Arbetslösa eller föräldralediga vårdnadshavare till barn 1-5 år har rätt till barnomsorg 15 timmar/vecka och debiteras en avgift enligt ovan.

Den allmänna förskolan från hösten det år man fyller 3 år och till hösten det år man fyller 6 år är avgiftsfri, men för vistelsetiden i förskolan som överstiger de garanterade 525 timmarna om året (15 timmar/vecka) erläggs en avgift enligt ovan. (t.o.m. v.31 för 6-åringar)

2024-04-08

Dnr: BUTN 2024/2

Handläggare

Annie Sköldeborg
Annie.Skoldeborg@vanersborg.se
0521-721168

Mottagare

Barn och
utbildningsnämnden

Månadsuppföljning mars

Förslag till beslut

Barn och utbildningsnämnden noterar informationen.

Sammanfattning av ärendet

Barn- och utbildningsförvaltningen presenterar kontinuerligt budgetuppföljning. Syftet är att barn- och utbildningsnämnden ska ha en uppdaterad nulägesbeskrivning av förvaltningens arbete. Uppföljningen omfattar ekonomiskt resultat per anslagsbindningsnivå samt redovisning över antal barn- och elevplaceringar.

Det ekonomiska resultatet uppgår till 8,8 mnkr för mars

Sofia Bråberg

Förvaltningschef

Bilagor

Månadsuppföljning barn- och utbildningsnämnden mars 2024

Sändlista

Ekonomer BUF

Månadsuppföljning Barn- och utbildningsnämnden mars 2024

TKR	Periodiserat nettoutfall mars 2023	Budget-differens mars 2023	Bokslut netto 2023	Budgetdiff helår 2023	Periodiserat nettoutfall mars 2024	Budget-differens mars 2024	% av netto-budget 2024	Nettobudget helår 2024
Nämnd och nämnsadminstration	1 214	2 256	4 564	9 389	1 951	1 900	12,7%	15 403
Förskola och pedagogisk omsorg 1-5 år	74 454	-1 370	300 498	-1 826	74 116	3 030	24,0%	308 585
Förskoleklass, grundskola, fritidshem och pedagogisk omsorg 6-13 år	153 265	-667	621 897	-892	155 124	5 510	24,1%	642 530
Anpassad grundskola åk 1-9	8 947	166	41 452	-4 878	12 122	-1 647	28,9%	41 899
Summa	237 879	385	968 412	1 794	243 313	8 792	24,1%	1 008 416

Barn- och elever 2020-2024

Barnomsorgsplatser finansierade av Vänersborgs kommun

År	2020	2021	2022	2023	2024
BUDGET	2 170	2 160	2 137	2 167	2 144
Januari	2 159	2 134	2 119	2 192	2 176
Februari	2 184	2 167	2 138	2 230	2 190
Mars	2 224	2 188	2 167	2 264	
April	2 253	2 214	2 197	2 304	
Maj	2 268	2 238	2 210	2 335	
Juni	2 254	2 229	2 215	2 345	
Juli	2 158	2 138	2 154	2 248	
Augusti	1 925	1 837	1 944	1 959	
September	2 026	2 008	2 072	2 068	
Oktober	2 094	2 064	2 104	2 100	
November	2 105	2 061	2 123	2 107	
December	2 113	2 073	2 132	2 102	
Genomsnitt/år	2 147	2 113	2 131	2 188	

Skolbarnomsorgsplatser finansierade av Vänersborgs kommun

År	2020	2021	2022	2023	2024
BUDGET	1 876	1 795	1 705	1 767	1 735
Januari	1 888	1 752	1 731	1 711	1 679
Februari	1 872	1 720	1 751	1 754	1 693
Mars	1 874	1 719	1 764	1 734	
April	1 827	1 704	1 762	1 692	
Maj	1 760	1 688	1 760	1 681	
Juni	1 596	1 544	1 595	1 556	
Juli	1 477	1 631	1 668	1 792	
Augusti	1 710	1 631	1 668	1 792	
September	1 876	1 864	1 895	1 839	
Oktober	1 894	1 866	1 905	1 867	
November	1 851	1 813	1 837	1 801	
December	1 829	1 786	1 816	1 765	
Genomsnitt/år	1 788	1 727	1 763	1 749	

Förskoleklass, grundskola och särskola finansierade av Vänersborgs kommun

År	2020	2021	2022	2023	2024
BUDGET	4 933	4 959	4 919	4 901	4 831
Januari	4 916	4 894	4 914	4 895	4 795
Februari	4 906	4 899	4 917	4 903	4 801
Mars	4 912	4 898	4 918	4 904	
April	4 909	4 894	4 952	4 911	
Maj	4 908	4 896	4 969	4 901	
Juni	4 906	4 900	4 972	4 886	
Juli	4 906	4 917	4 877	4 829	
Augusti	4 934	4 917	4 877	4 829	
September	4 919	4 914	4 887	4 803	
Oktober	4 913	4 910	4 888	4 795	
November	4 903	4 903	4 884	4 785	
December	4 902	4 894	4 894	4 792	
Genomsnitt/år	4 911	4 903	4 912	4 853	

2024-04-05

Dnr: BUTN 2023/111

Handläggare

Maria Andersson, Louise Edgren
maria.andersson04@vanersborg.se,
louise.edgren@vanersborg.se
0521-72 13 77, 0521- 72 10 29

Mottagare

Barn- och
utbildningsnämnden

Budget 2025, Mål- och resursplan 2025-2027, barn- och utbildningsnämnden

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att:

- Godkänna budgetförslag 2025 till Mål- och resursplan 2025 - 2027 med tillhörande bilagor avseende särskild skrivelse gällande verksamhetsförändringar och ramanpassning med barnkonsekvensbeskrivning, investeringsbudget samt protokoll från förhandling i samverkan för budget 2025.
- Översända budgetförslag 2025 till Mål- och resursplan 2025-2027 med tillhörande bilagor avseende särskild skrivelse gällande verksamhetsförändringar och ramanpassning med barnkonsekvensbeskrivning, investeringsbudget samt protokoll från förhandling i samverkan för budget 2025 till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Barn- och utbildningsnämnden ska årligen lämna in förslag till Mål- och resursplan för kommande budgetår till kommunstyrelsen.

Barn- och utbildningsnämnden redovisar följande i dokumentet Mål- och resursplan 2025-2027:

- Verksamhetsbeskrivning med volymmått/nyckeltal för barn- och elevantal 2025 grundade på kommunstyrelsens befolkningsprognos 2024-03-13
- Nämndernas arbete utifrån inriktningsmål och målvärden
- Ekonomiska resurser
- Investeringsbudget

Utöver dokumentet Mål- och resursplan 2025-2027 ingår även följande dokument:

- Särskild skrivelse gällande verksamhetsförändringar och ramanpassning. I dokumentet beskrivs de effektiviseringar, besparingar och åtgärder som genomförs i syfte att bedriva verksamheten inom tilldelad budgetram. I skrivelsen ingår också en barnkonsekvensbeskrivning som belyser effekter för Vänersborgs barn och elever av den åtgärd som föreslås
- Investeringsbudget, plan 2025-2027. Här framgår vilka belopp nämnden planerar att genomföra inventarieinköp för under planperioden 2025-2027.

Fördjupad beskrivning av ärendet

Utifrån kommunstyrelsens befolkningsprognos har barn- och utbildningsförvaltningen definierat prognostiserade volymminskningar inom förskola, förskoleklass samt fritidshem. Dessa volymminskningar frigör resurser som kan omfördelas för att möta prognostiserade volymökningar inom grundskola 1-9 och anpassad grundskola 1-9 inom föreslagen budgetram.

Utöver detta ser nämnden förväntade kostnadsökningar kopplade till införandet av tjänstekatalog (IT), förändrade måltidskostnader, bemannade skolbibliotek och ökade bidrag till fristående verksamheter. Dessa kostnadsökningar möts delvis av ökade intäkter gällande barn- och skolbarnomsorgsavgifter samt minskade lokalkostnader. Kostnads- och intäktsposterna beskrivs i detalj i den särskilda skrivelsen som hör till ärendet. Barn- och utbildningsförvaltningen beskriver åtgärd motsvarande 10,4 mnkr som krävs för att bedriva verksamhet inom föreslagen budgetram och vilka konsekvenser åtgärden får för Vänersborgs barn och elever.

Beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningen av ledningsgrupp, utredare, utvecklingsledare, HR-partners samt ekonomer. Information om anvisningarna och ramar för arbetet med Mål- och resursplan 2025-2027 har delgetts nämnden på sammanträdet 24-03-18. Information i Samverkan och förhandling med de fackliga representanterna har utförts.

Sofia Bråberg

Förvaltningschef/Skolchef

Bilagor

1. Barn- och utbildningsnämndens Mål- och resursplan 2025 – 2027
2. Särskild skrivelse gällande verksamhetsförändringar och ramanpassningar med åtgärder och konsekvenser för budget 2025
3. Investeringsbudget 2025-2027
4. Protokoll Samverkan: Förhandling §11

Sändlista

Kommunstyrelsen
Ekonomikontoret
Ledningsgrupp BUF
Utredare BUF
Utvecklingsledare BUF
HR-partner BUF
Ekonomer BUF

2024-03-26

Dnr: BUTN 2024/4

Handläggare

Louise Edgren
louise.edgren@vanersborg.se
0521-72 10 29

Mottagare

Barn- och
utbildningsnämnden

Lokalinformation april 2024

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden noterar informationen.

Sammanfattning av ärendet

Barn- och utbildningsförvaltningen informerar kontinuerligt barn- och utbildningsnämnden om aktuella lokalfrågor med koppling till verksamheternas lär- och arbetsmiljö.

Sofia Bråberg

Förvaltningschef

Sändlista

Förvaltningschef BUF
Utredare BUF
Ekonomer BUF
HR-partners BUF

2024-03-11

Dnr: BUTN 2024/39

Handläggare
Louise Edgren
louise.edgren@vanersborg.se
0521-72 10 29

Mottagare
Barn- och
utbildningsnämnden

Svar på remiss Planeringsstrategi 2024-2028

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden översänder Yttrande angående remiss Planeringsstrategi 2024-2028 daterat 2024-03-07 till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

För att hålla den kommunala översiktsplanen aktuell har det i plan- och bygglagen införts ett krav på kommunerna att ta fram en planeringsstrategi som syftar till att översiktsplanering ska bedrivas kontinuerligt. Planeringsstrategin ersätter aktualitetsprövningen av översiktsplanen och ska beslutas av kommunfullmäktige senast 24 månader efter ordinarie val (11 september 2024).

Kommunstyrelseförvaltningen har tagit fram ett förslag på Planeringsstrategi 2024-2028. Barn- och utbildningsnämnden har tagit fram ett yttrande som svar på remissen, se bilaga.

Sofia Bråberg
Förvaltningschef

Bilagor

Yttrande angående remiss Planeringsstrategi 2024-2028 daterat 2024-03-07

Sändlista

Kommunstyrelsen
Förvaltningschef BUF
Utredare BUF

2024-03-07

Dnr: BUTN 2024/39

Handläggare

Louise Edgren
louise.edgren@vanersborg.se
0521-72 10 29

Mottagare

Kommunstyrelsen

Yttrande angående remiss Planeringsstrategi 2024-2028

Bakgrund

Kommunstyrelsen beslutade 2024-01-25 att remittera Planeringsstrategi 2024-2028 till berörda nämnder och kommunala bolag. Senast 2024-04-22 ska svaret vara kommunstyrelsen tillhanda.

Sammanfattning av yttrande

Barn- och utbildningsnämnden har inga synpunkter på Planeringsstrategi 2024-2028.

Yttrande

För att hålla den kommunala översiktsplanen aktuell har det i plan- och bygglagen införts ett krav på kommunerna att ta fram en planeringsstrategi som syftar till att översiktsplanering ska bedrivas kontinuerligt. Planeringsstrategin ersätter aktualitetsprövningen av översiktsplanen och ska beslutas av kommunfullmäktige senast 24 månader efter ordinarie val (11 september 2024).

Barn- och utbildningsnämnden har inga synpunkter på föreslagen Planeringsstrategi 2024-2028.

Bo Carlsson
Ordförande

Sofia Bråberg
Förvaltningschef

Cornelia Sörman
Utvecklingsledare
Kommunstyrelseförvaltningen

Följebrev Remiss Planeringsstrategi 2024–2028

Ett samrådsförslag till planeringsstrategi för kommunen har tagits fram. Planeringsstrategin ska beslutas av kommunfullmäktige senast 24 månader efter varje ordinarie val (11 september 2024). Denna planeringsstrategi är giltig fram till att nästa planeringsstrategi, alternativt en ny översiktsplan, antas.

Förslaget slutsats är att översiktsplanen inte behöver omarbetas i sin helhet under perioden, men att det finns behov av strategiska utredningar och ställningstaganden inom följande prioriterade områden:

- Energi, logistik och näringsliv
- Gestaltad livsmiljö och kommunikation
- Boende, service och rekreation
- Riskhantering, klimatanpassning och beredskap
- Grönstruktur och ekosystemtjänster

Vi tar gärna emot synpunkter, i första hand kring:

- Översiktsplanens aktualitet utifrån era respektive arbetsfält
- Förslaget på framtida översiktsplanarbete

Svar till Kommunstyrelseförvaltningen önskas senast **2024-04-22**.

Vid frågor angående förslaget är ni välkomna att kontakta ansvarig handläggare:

Cornelia Sörman
cornelia.sorman@vanersborg.se
0521-72 10 46

From: Cornelia Sörman
Sent: 2024-02-06 15:28:34
To: Barn- och utbildningsförvaltningen; Socialförvaltningen Vänersborg;
Samhällsbyggnadsförvaltningen; Byggnad, Miljö & byggnadsförvaltningen; Miljö, Miljö- &
byggnadsförvaltningen; Kultur-fritid; ABVB Info; Gunnar Johansson; robert.stenberg;
info@fyrstadsflyget.se; Visit Trollhättan Vänersborg
Subject: Remiss av Planeringsstrategi 2024–2028
Attachments: Remiss av Planeringsstrategi 2024 2028.pdf, Planeringsstrategi 2024-2028 -
Samrådshandling.docx, Följebrev Remiss Planeringsstrategi 2024 2028.docx

Svar till Kommunstyrelseförvaltningen önskas senast **2024-04-22**.

Med vänlig hälsning

Cornelia Sörman

Utvecklingsledare Strategisk Samhällsplanering
Avdelning för Hållbar Utveckling / Kommunstyrelseförvaltningen
Vänersborgs kommun
462 85 Vänersborg
Besöksadress: Sundsgatan 29

Telefon: 0521-72 10 46

E-post: cornelia.sorman@vanersborg.se

Hemsida: www.vanersborg.se [Länk till annan webbplats.](#)

Information om hur Vänersborgs kommun hanterar personuppgifter enligt
GDPR: www.vanersborg.se/personuppgifter

2024-01-25

Dnr: KS 2022/174

Handläggare

Cornelia Sörman

Cornelia.Sorman@vanersborg.se

0521-72 10 46

Remiss av Planeringsstrategi 2024–2028

Beslut

Kommunstyrelsen remitterar Planeringsstrategi 2024–2026 till Barn- och utbildningsnämnden, Byggnadsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Samhällsbyggnadsnämnden, Socialnämnden, Fyrstads Flygplats AB, AB Vänersborgsbostäder, Fastighets AB Vänersborg, Halle och Hunneberg AB, Visit Trollhättan Vänersborg.

Sammanfattning

1 april 2020 togs beslut om ändringar av vissa bestämmelser i 3 kap. plan- och bygglagen, PBL. En av dessa ändringar innebär att kommunen ska anta en planeringsstrategi senast 24 månader efter ett ordinarie val (11 september 2024). Planeringsstrategin ersätter aktualitetsprövningen av översiktsplanen. Planeringsstrategin ska fortsättningsvis tas fram under första halvan av perioden mellan två ordinarie val.

Kommunstyrelseförvaltningen har, med hjälp av en förvaltningsövergripande arbetsgrupp, tagit fram ett förslag på en Planeringsstrategi med planperiod 2024–2028. Arbetet har haft referensgrupper i form av tjänstepersonsgruppen Samhällsbyggarna och Samordningsgrupp för strategisk samhällsplanering där presidierna för Kommunstyrelsen, Samhällsbyggnadsnämnden, Miljö- och hälsoskyddsnämnden och Byggnadsnämnden finns representerade.

Planeringsstrategin skickas på remiss till berörda nämnder och kommunala bolag. Med remissen skickas ett följebrev.

Regelverk

Beslutet är fattat med stöd av delegeringsordning för kommunstyrelsen/delegeringsordning för personal- och organisationsfrågor, antagen den 2 juni 2021 § 127/ 20 december 2017 § 247, punkten 2.10 - *Remiss av ärenden som ska beslutas i kommunstyrelsen eller som ska beredas för beslut i kommunfullmäktige samt beslut att överlåta inkommen remiss till annan nämnd för yttrande direkt till remissinstansen.*

Underlag

- Planeringsstrategi 2024–2028 – Samrådshandling
- Följebrev Remiss Planeringsstrategi 2024–2028

Benny Augustsson

Förtroendevald

Postadress:
Vänersborgs kommun
462 85 Vänersborg

Besöksadress:
Sundsgatan 29
Vänersborg

Telefon:
0521-72 10 00

Webbplats:
www.vanersborg.se

E-post:
kommun@vanersborg.se

Vänerns kommun

Kommunstyrelsen

DELEGERINGSBESLUT

2(2)

2024-01-25

Dnr: KS 2022/174

Handläggare

Cornelia Sörman

Cornelia.Sorman@vanersborg.se

0521-72 10 46

Sändlista för beslut

Barn- och utbildningsnämnden
Byggnadsnämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Samhällsbyggnadsnämnden
Socialnämnden
Fyrstads Flygplats AB
AB Vänerns bostäder
Fastighets AB Vänerns borg
Halle och Hunneberg AB
Visit Trollhättan Vänerns borg

Postadress:
Vänerns kommun
462 85 Vänerns borg

Besöksadress:
Sundsgatan 29
Vänerns borg

Telefon:
0521-72 10 00

Webbplats:
www.vanersborg.se

E-post:
kommun@vanersborg.se

Vänersborgs kommun

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Benny Augustsson

Planeringsstrategi 2024–2028

Dokumenttyp	Dokumentnamn	Antagen	Antagen av
Styrdokument enligt 3 kap. 23 § Plan och bygglag (2010:900)	Planeringsstrategi 2024–2028	Skriv ÅÅÅÅ-MM-DD och ev. §	Kommunfullmäktige
Dokumentägare	Dokumentansvarig	Reviderad	Giltighet
Kommunstyrelseförvaltningen	Ansvarig för översiktsplaneringen	Skriv ÅÅÅÅ-MM-DD och ev. § X.	Till antagande av nästa planeringsstrategi alt. översiktsplan
Dokumentinformation	Diarienummer	Uppföljning	
Enligt lag ska kommunen anta en planeringsstrategi varje mandatperiod för att belysa översiktsplanens aktualitet.	KS 2022/174	En gång per mandatperiod	
Ämnesområde		Intranät	Hemsida
Översiktsplanering		☐	☒
Andra regelverk som omnämns			
Plan- och bygglag (2010:900, Översiktsplan 2017 (KF, 2017-12-13, § 197), Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön (KF, 2023-02-15, § 4), Fördjupad översiktsplan för Dalslandskusten (KF, 2011-10-26, § 135), Översiktsplan Restad - Brinketorp (KF, 2004-12-14, § 103).			

Innehållsförteckning

Inledning.....	5
Process och organisation.....	5
Publicering	6
Uppföljning och utvärdering	6
Konsekvensbeskrivning	6
Läsanvisning	7
Kommunens översiktsplan	8
Översiktsplan 2017.....	8
Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön	8
Fördjupad översiktsplan för Dalslandskusten	9
Översiktsplan Restad – Brinketorp	9
Kommentar angående överlappande rekommendationer	9
Kommande översiktsplaner	10
Förändrade planeringsförutsättningar	11
Nya lagar och översyn av befintlig lagstiftning	11
Riksintressen	13
Nationella och regionala mål, strategier och planer	14
Förändringar i kommunala styrdokument med påverkan för mark- och vattenanvändning	17
Övriga ändrade planeringsförutsättningar	19
Utvärdering av översiktsplanens användbarhet.....	21
Redovisning av resultat	21
Reflektion.....	22
Innehållskrav i plan- och bygglagen.....	24
Länsstyrelsens granskningsyttranden	24
Förvaltning av mark- och vattenområden och byggd miljö	24
Riksintressen	25
Miljökvalitetsnormer	25
Långsiktigt behov av bostäder	25
Samordning med nationella och regionala mål, planer och program.....	26
Redovisning av LIS-områden	26
Klimatanpassning	26
Mellankommunal planering	26
Sammanfattande bedömning av översiktsplanens aktualitet	29
Att beakta vid kommande planrevideringar	29

Fortsatt översiktsplanearbete	31
Pågående arbeten	31
Återkommande arbeten	31
Framtida arbeten	32

Inledning

Att planlägga användningen av mark och vatten är enligt Plan- och bygglagen (SFS 2010:900) en kommunal angelägenhet. Enligt lagen ska varje kommun ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunen. Översiktsplanen ska ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön. Planen är inte bindande men ska ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. En översiktsplan kan kompletteras med fördjupningar, till exempel över ett avgränsat geografiskt eller tematiskt område.

För att hålla översiktsplanen aktuell har det i plan- och bygglagen införts ett krav på kommunerna att ta fram en planeringsstrategi som syftar till att översiktsplanering ska bedrivas kontinuerligt. Planeringsstrategin ersätter aktualitetsprövningen av översiktsplanen och ska beslutas av kommunfullmäktige senast 24 månader efter ordinarie val (11 september 2024). Denna planeringsstrategi är giltig fram till att nästa planeringsstrategi, alternativt en ny översiktsplan, antas, senast 2 år efter valet 2026. Planeringsstrategin ska även därefter tas fram under första halvan av perioden mellan två ordinarie val om inte en ny översiktsplan antas.

Den antagna planeringsstrategin ska ta ställning till ändrade planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet, ta ställning till kommunens fortsatta arbete med översiktsplaneringen samt bedöma i vilken utsträckning översiktsplanen är aktuell i förhållande till kraven i 3 kap. 3 §, 4 § andra stycket 1 och 2 samt 5 § plan- och bygglagen. Vänersborgs kommun har även valt att inkludera en utvärdering av översiktsplanens användbarhet.

Process och organisation

Framtagandet av planeringsstrategin har genomförts av projektledare Cornelia Sörman (Utvecklingsledare strategisk samhällsplanering) i samarbete med en projektgrupp bestående av Pål Castell (Utvecklingsledare strategisk samhällsplanering) samt Freddie Carlson (Planhandläggare).

Utöver projektgruppen har olika samarbetsforum och referensgrupper deltagit i arbetet. Dels ett mellankommunalt forum för planeringsstrategin bestående av tjänstepersoner från Färgelanda, Mellerud, Grästorp, Trollhättan och Bengtsfors kommuner. Dels två referensgrupper, en förvaltningsövergripande referensgrupp i form av tjänstepersonsgruppen Samhällsbyggarna och en politisk referensgrupp i form av Samordningsgrupp för strategisk samhällsplanering.

Processen för framtagandet av planeringsstrategin har sett ut enligt följande. Först har förändrade planeringsförutsättningar gått igenom, parallellt med detta har en enkätundersökning genomförts via tjänstepersonsgruppen Samhällsbyggarna för att utvärdera översiktsplanens användbarhet. Därefter har översiktsplanens aktualitet utvärderats utifrån de förändrade planeringsförutsättningarna samt de utpekade lagkraven i Plan- och bygglagen. När behov och brister kartlagts har ett ställningstagande över kommunens fortsatta översiktsplanearbete tagits fram i samarbete med tjänstepersonsgruppen Samhällsbyggarna.

Publicering

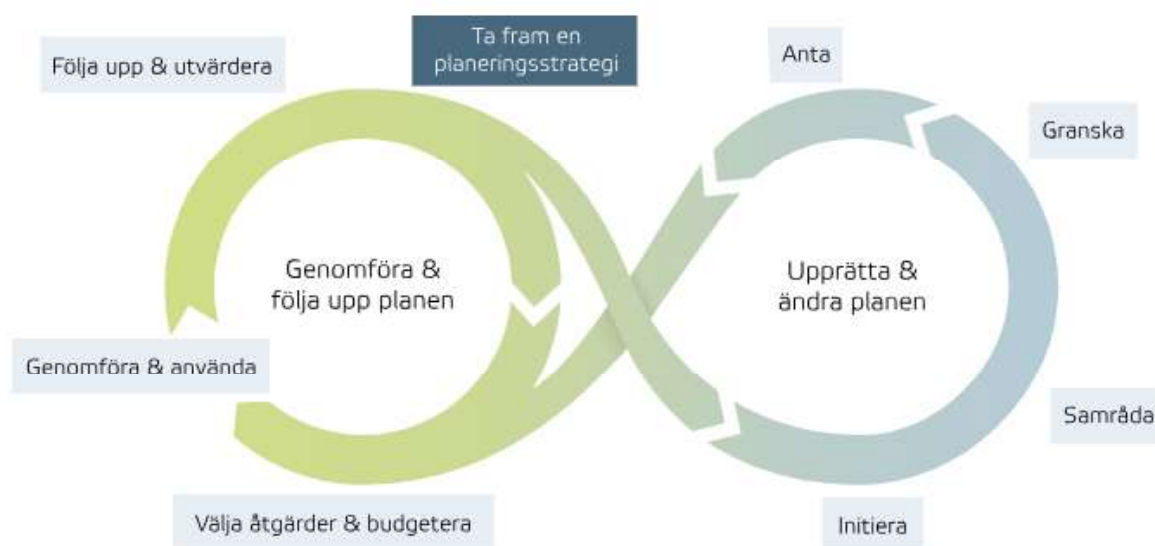
Planeringsstrategin är ett politiskt antaget styrdokument enligt 3 kap. 23 § Plan och bygglagen (2010:900), tillhör kommunens författningssamling och är publicerad på kommunens hemsida.

Planeringsstrategin ska även tillkännages på kommunens anslagstavla samt skickas tillsammans med ett protokollsutdrag med beslutet till Boverket, Länsstyrelsen, Västra Götalandsregionen och de kommuner som berörs (Vänersborgs grannkommuner).

Uppföljning och utvärdering

Enligt 3 kap. 23 § Plan- och bygglag (2010:900) ska Kommunfullmäktige anta en planeringsstrategi senast 24 månader efter ett ordinarie val. Därmed har planeringsstrategin en lagstadgad uppföljningsplan, där en ny strategi ska antas vart fjärde år om inte en ny översiktsplan antas. När den nya planeringsstrategin tas fram utvärderas det planerade översiktsplanarbetet som redovisades i föregående plan.

Planeringsstrategin är en del av översiktsplaneprocessen enligt bilden nedan.

Figur 1 - Bild på översiktsplaneprocessen hämtad från [Boverket](#)

Konsekvensbeskrivning

Översiktsplanen måste vara aktuell för att hela planeringsprocessen ska vara effektiv och för att planen ska fungera som vägledning vid beslut om exempelvis detaljplaner. Handläggningen av bygglov och förhandsbesked påverkas också av översiktsplanens aktualitet, eftersom översiktsplanen ligger till grund för lämplighetsprövningen. Om översiktsplanen upphör att vara aktuell skulle handläggningen av bygglov och förhandsbesked försvåras. Detta gäller även andra prövningar av tillstånd och ärenden enligt andra lagstiftningar som till exempel miljöbalken.

Läsanvisning

Dokumentet innehåller följande: en presentation av Vänersborgs kommuns gällande översiktsplaner, redovisning av förändrade planeringsförutsättningar och översiktsplanens användbarhet, redovisning av översiktsplanens aktualitet i förhållande till utpekade krav i Plan- och bygglagen, en sammanfattande bedömning av översiktsplanens aktualitet och ett ställningstagande över framtida översiktsplanearbete.

I dokumentet används begreppet översiktsplan för alla gällande översiktsplanehandlingar. Om hänvisning görs till ett specifikt planbeslut namnges den planen, till exempel Översiktsplan 2017.

I planeringsstrategin förekommer förkortningarna ÖP och FÖP, dessa står för översiktsplan respektive fördjupad översiktsplan.

Kommunens översiktsplan

Nedan redovisas de dokument som ingår i Vänersborgs kommuns översiktsplan.

Översiktsplan 2017

Vänersborgs kommuns översiktsplan, antagen av kommunfullmäktige 2017-12-13 §197.

Tillhörande handlingar

- ÖP-kartan med alla beteckningar i A1-format samt i digital version
- Bilaga 1: Underlagsdel (bland annat redogörelse för riksintressen, områden med särskilda naturvärden, miljöfarlig verksamhet, föreslagna nya verksamhetsområden och LIS)
- Bilaga 2: Tyckt om Vänersborgs framtid (kort presentation av dialogprocesser och resultat från dem)
- Bilaga 3: Konsekvensbeskrivning
- Bilaga 4: Fortsatt arbete: aktivitetslistan
- Utställningsutlåtande
- Länsstyrelsens granskningsyttrande 2017-09-19

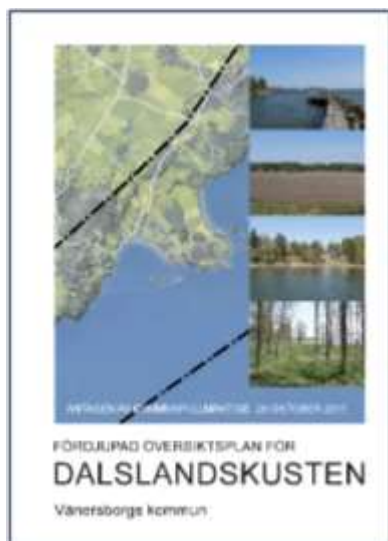
Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön

Antagen av kommunfullmäktige 2023-02-15 §4. Planen redovisar rekommendationer och potentiella utvecklingsområden för Vänersborgs och Vargöns tätortsområde.

Tillhörande handlingar

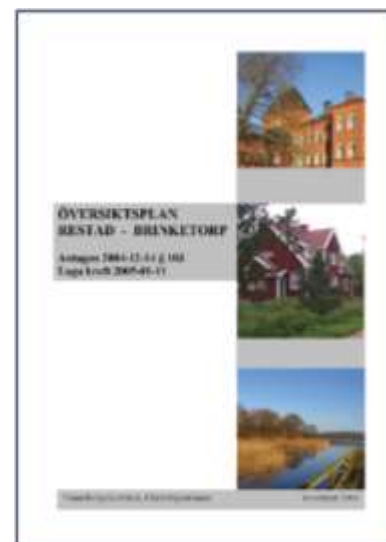
- Digital rekommendationskarta
- Utredningsdel (bland annat nulägesbeskrivning, analyser och strukturkartor, presenterat utifrån teman och geografiska delområden)
- Miljökonsekvensbeskrivning
- Granskningsutlåtande
- Länsstyrelsens granskningsyttrande 2022-05-13

Fördjupad översiktsplan för Dalslandskusten

Antagen av kommunfullmäktige 2011-10-26 §135. Planen redovisar hur Dalslandskusten kan utvecklas med hänsyn till bland annat strandskydd, naturvärden och riksintressen.

Översiktsplan Restad – Brinketorp

Antagen av kommunfullmäktige 2004-12-14 §103. En fördjupad översiktsplan som redovisar hur Restad Gård och dess omgivningar kan förvandlas till en ny stadsdel i Vänersborgs kommun.

Kommentar angående överlappande rekommendationer

Geografiskt finns överlappning mellan ÖP 2017 och de tre FÖP:arna, samt mellan FÖP Vänersborg-Vargön och FÖP Restad-Brinketorp. I beslutshandlingarna kommenteras att planerna ska gälla överlappande, det vill säga att den senare antagna planen inte innebär att den tidigare upphävs för aktuellt område. På några platser har uppmärksamats att överlappningen ger upphov till otydligheter i tolkningen. Dessa beskrivs nedan. Som generell princip i övrigt kan antas att den mest detaljerade planen också är den som ger bäst stöd för vägledningen.

Sikhallsviken

I FÖP Dalslandskusten redovisas ett antal utvecklingsområden kring Sikhallsviken. Områdena är grovt markerade och det finns beskrivningar i text som anger ytterligare rekommendationer. När ÖP 2017 togs fram hade ett detaljplanearbete dragits igång där en mer detaljerad skiss över områdets framtida markanvändning börjat utformas. Det gjordes även en översiktlig analys av landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS) där Sikhall kom att ingå som ett av de utvalda områdena. I ÖP 2017 finns områden för bebyggelseutveckling på landsbygd (B3) och LIS i Sikhall, samt mer utförliga rekommendationer i text och karta (se utredningsdelen avsnitt 5 och 6). Dessa överensstämmer inte helt med FÖP-kartan. I detta fall är det naturligt att låta ÖP 2017 ha tolkningsföreträde eftersom den bygger på ett fortsatt arbete som följer upp FÖP Dalslandskusten.

Norr om Brinkebergsanstalten, Restad gård

FÖP Restad-Brinketorp ligger helt inom planområdet för FÖP Vänersborg-Vargön. I den senare konstateras detta och det fastslås att planerna gäller parallellt. Till större delen hade planområdet för FÖP Restad-Brinketorp redan detaljplanelagts när FÖP Vänersborg-Vargön togs fram, men norr om Brinkebergsanstalten finns ett utpekat utvecklingsområde som ännu inte planlagts. I FÖP Vänersborg-Vargön finns ett mindre område inlagt som utvecklingsområde (U11), men det motsvarar inte hela området i den tidigare FÖP:en. Dessutom hänvisas i den senare FÖP:en till utvidgning av Brinkåsens verksamhet medan den tidigare FÖP:en beskriver området som reservat för Brinkebergsanstalten. Det aktuella området är idag skogsmark som hänger samman med ett större grönområde på östra Huvudnäsön. Under framtagandet av FÖP Vänersborg-Vargön gjordes ingen fördjupad utredning av anstaltens utvecklingsbehov eller skogsmarkens bevarandevärden. I detta fall är det rimligt att låta den äldre FÖP:en ligga till stöd inför en fråga om framtida detaljplaneläggning, det vill säga utreda den större ytan för eventuell exploatering och låta Brinkebergsanstaltens utvecklingsbehov väga tungt.

Kommande översiktsplaner

FÖP Brålanda

Arbetet med en fördjupad översiktsplan för Brålanda har pågått parallellt med ett utredningsarbete för tågstopp Brålanda. Planen har varit på samråd och beslut om granskning fattades av Kommunstyrelsen 2023-11-29 §243. Planerat antagande för planen är under 2024.

FÖP Frändefors

Frågan om uppstart av arbetet med FÖP Frändefors prövades i samband med en motion under 2023. Beslutet (Kommunfullmäktige 2023-09-13 §137) blev att motionen skulle anses besvarad. Motiveringen var att Kommunstyrelseförvaltningen, tillsammans med Byggnadsnämnden och Miljö- och hälsoskyddsnämnden, bedömde att det är lämpligt att påbörja arbetet med en FÖP för Frändefors i samband med att FÖP för Brålanda avslutas. Beslutsunderlaget hänvisade även till att det framtida översiktsplanarbetet kommer behandlas i denna planeringsstrategi.

FÖP Väne-Ryr

ÖP 2017 nämner att en fördjupad översiktsplan för Väne-Ryr ska tas fram och åtgärden står med i översiktsplanens "aktivitetslista". Prioriteringen av framtida översiktsplanarbete behandlas vidare i senare kapitel av planeringsstrategin.

Förändrade planeringsförutsättningar

Nedan avsnitt baseras i huvudsak på det underlag som Länsstyrelsen tillhandahåller inför framtagandet av en planeringsstrategi. Ändrade planeringsförutsättningar har tagits fram från 2016-04-01 då Översiktsplan 2017 var på samråd.

Nya lagar och översyn av befintlig lagstiftning

Nedan redovisas lagändringar som genomförts samt pågående arbeten med lagar som har bäring på översiktsplaneringen.

Plan- och bygglagen (2010:900)

I augusti 2018 infördes nya krav på översiktsplanens innehåll vad gäller kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön till följd av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Åtgärder för klimatanpassning kopplat till översvämning, ras, skred och erosion har delvis hanterats i både Översiktsplan 2017 och Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön. I sitt granskningsyttrande till Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön önskade Länsstyrelsen en högre detaljnivå för hur risker ska hanteras. Mindre kompletteringar i planens utredningsdel genomfördes inför antagande.

Gällande översvämning är nya riktlinjer under framtagande. Det finns även underlag för stigande vatten i Vänern från Länsstyrelsen och MSB som kan användas vid planering. I Översiktsplan 2017 är ett behov av översvämningens utredning för Hästefjordarna utpekade. Efter översiktsplanens antagande har ett utredningsbehov även identifierats för Frändeforsån. Gällande skred, ras och erosion har SGI och SGU tagit fram kartunderlag för skredrisk i lutning och strandnära läge i kommunen. Detta underlag används vid detaljplanering och kompletteras ofta med platsspecifika utredningar.

I april 2020 infördes flera ändringar i 3 kap. Översiktsplan, Plan- och bygglagen med syftet att översiktsplaneringen ska bedrivas kontinuerligt, vara framåtsyftande och att översiktsplanen ska hållas aktuell. I detta ingår bland annat lagen om att kommunerna ska ta fram en planeringsstrategi.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Ändringarna i 3 kap. rörande planeringsstrategi hanteras genom detta dokument.

I april 2023 kom nya krav på att översiktsplaner ska utformas så att uppgifterna kan tillgängliggöras och behandlas digitalt (2 kap. 5 c § Plan-och byggförordningen). Kravet tillämpas första gången på översiktsplaner som påbörjas efter den 31 december 2026. Boverket fick samtidigt mandat att meddela föreskrifter om standard för utformning av översiktsplaner enligt 3 kap. Plan-och bygglagen och undantag från kravet i 2 kap. 5 c § Plan-och byggförordningen.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Föreskrifter för en digital standard för översiktsplanens utformning är ett arbete som kommunen följer och har deltagit i, bland annat genom yttranden efter remiss. Kommunen kommer fortsättningsvis bevaka och delta i fortsatt arbete.

Miljöbalken (1998:808)

I januari 2018 infördes ett nytt 6 kap. Miljöbedömningar i miljöbalken som innebär nya och ändrade ord och uttryck för att tydliggöra processer om miljöbedömning.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Eftersom en översiktsplan alltid kräver att en miljökonsekvensbedömning tas fram är lagändringen mer relevant för övrigt planeringsarbete så som detaljplanering.

Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter

I januari 2020 blev barnkonvention svensk lag. Detta förstärker barnrätten vid tillämpningen av andra lagar, exempelvis PBL. Barns intressen ingår i princip i alla de intressen som anges i 2 kap. PBL och även i en del andra bestämmelser i PBL uttrycks barns intressen.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Barnperspektiv ingick i utvärderingen i miljökonsekvensbeskrivningen av *Översiktsplan 2017*. I hög utsträckning anses barnperspektivet tillvaratas genom bevakning av bostadsnära rekreativmiljöer, prioritet till cykel-, gång- och kollektivtrafik, ytor för idrottsutövande och kultur samt kommunal service för barn och unga (förskolor, skolor, fritidsgårdar med mera) och överlag integrerad stadsplanering och god gestaltning av bebyggelsemiljöer. I Vänersborgs kommun har översiktsplanen dock inte den detaljstyrningen att exakt lokalisering av alla funktioner fastställs. Barnperspektivet behöver därför bevakas i fortsatt planering, såväl när det gäller lokaliseringstudier och lokalplanering som detaljplaner och utformning av offentliga miljöer.

Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster

21 juni 2022 antogs proposition 2021/22:208 Vågar till hållbara vattentjänster utav riksdagen. Propositionen innebär förändringar av lag (2006:412) om allmänna vattentjänster. Sammanfattningsvis innebär propositionen att kommunernas bedömning av behovet av en allmän vattentjänst ska ta särskild hänsyn till förutsättningarna att tillgodose behovet av vattenförsörjning och avlopp genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till människors hälsa och miljön.

Tillkommer gör även kravet på att varje kommun skall ta fram en vattentjänstplan som ska beslutas av kommunfullmäktige och prövas under varje mandatperiod. Den ska innehålla kommunens långsiktiga bedömning av behovet av nya verksamhetsområden. Vattentjänstplanen ska även innehålla en redogörelse för kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid den ökade belastning som uppkommer vid skyfall.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Kommunens vattentjänstplan tas fram under 2023 och 2024. Efter antagandet kommer planen ge vägledning för den kommunala utbyggnaden av vatten och avlopp. Beroende på utfallet i planen kan motsättningar uppstå gentemot översiktsplanen där kommunalt vatten och avlopp är en förutsättning för bebyggelseutveckling, exempelvis på Vänersnäs. Detta kommer behöva följas upp efter antagande.

I översiktsplanen beskrivs att uppföljning av Blåplanen genom en handlingsplan är en punkt för fortsatt arbete. Detta för att fortsätta det löpande arbetet med vattenfrågor och uppfyllande av EU:s ramdirektiv för vatten.

Riksintressen

Nedan redovisas de förändringar av riksintressen som genomförts sedan antagandet av Översiktsplan 2017.

Riksintresse energidistribution

Nya anspråk som berör kommunen tillkom i april 2019 (distributionsnät kopplat till Brofjorden). Ändringen innebär att riksintresseområdena utökas med tillhörande energiinfrastruktur (vilket då berör fler kommuner i länet än de kommuner där energiproduktionsanläggningarna ligger). Avgränsning och värdebeskrivning är sekretessbelagda.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Riksintresset påverkas inte av översiktsplanens utformning.

Riksintresse friluftsliv

2017 fattades beslut om ett nytt riksintresse för friluftsliv enligt 3 kap. 6 § miljöbalken (1998:808). Det nya riksintresseområdet är Vänern.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Vänern är sedan tidigare ett utpekat riksintresse för turism och friluftsliv enligt 4 kap. 2 § miljöbalken. Kommunen bedömer att det nya riksintresseobjektet inte innebär nya konflikter med översiktsplanen, men att det ställer ytterligare hänsynskrav inför framtida ställningstaganden. Framför allt kring utredningsområdena kring Dalbobergen (U22 och U23 i FÖP Vänersborg-Vargön).

Riksintressen för totalförsvarets militära del

2018 adderades MSA-område (yta inom vilket det finns fastställda höjder för högsta tillåtna objekt) för Råda övningsflygfält. Militär definition av MSA avser ”Minimum Safe Altitude”. 2018 år utökades även påverkansområdet för väderradar Vara.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Inom dessa områden ska alla höga objekt remitteras Försvarsmakten för bedömning. Motsvarande områden täcker redan nästan hela kommunens yta. De nya riksintresseobjekten förändrar därmed ingenting för kommunens del.

Riksintresse kommunikationer

Riksintresset för Trollhättan-Vänersborgs flygplats togs bort tillsammans med anslutande vägar i Trafikverkets revidering av riksintressen för kommunikation 2022. Vänersborg skickade en begäran om utrivning av riksintresse för hamn i Vänersborg under våren 2023. Sjöfartsverket har även anmält brist i farled till Trafikverket och med anledning av detta arbetar Trafikverket även med en precisering av riksintresset för farleden med syftet att lägga till funktionen väntkaj.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Kommunens ställningstagande att bevaka flygplatsens intressen i planeringen ligger kvar även då Trafikverket beslutat ta bort riksintresset.

I översiktsplanen finns farleden markerad, men läge för hamn pekats ut i Vargön då det finns tidigare beslut om att flytta hamnverksamheten från centrala Vänersborg. Förändringar av riksintresset innebär inga direkta konflikter med översiktsplanen, men behovet av en väntkaj längs farleden kan behöva föras in när översiktsplanen revideras. Likaså bör en eventuell utrivning av riksintresset för Vänersborgs hamn inkluderas när översiktsplanen revideras.

Riksintresse naturvård

Länsstyrelsen arbetar med att se över gränsdragningen för riksintresse för naturvård Hullsjön och Västra Tunhem.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Eventuella förändringar bör inkluderas när översiktsplanen revideras nästa gång.

Nationella och regionala mål, strategier och planer

Det finns en stor mängd mål, strategier och planer på nationell och regional nivå. Nedan presenteras ett urval som har särskild bäring på kommunens översiktsplanarbete de kommande fyra åren.

Regional utveckling/utvecklingsstrategier

Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030

Strategin är framtagen av Västra Götalandsregionen och pekar ut riktningen för hur Västra Götaland ska utvecklas till 2030. Strategin konkretiserar även vad en sådan omställning innebär ur ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt perspektiv. Utvecklingsstrategin innehåller mål, långsiktiga prioriteringar, tvärsektoriella kraftsamlingar samt en text som berör genomförande av strategin.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Vänersborgs översiktsplan går i linje med den regionala utvecklingsstrategin. Bland annat kopplar den långsiktiga prioriteringen "Knyta samman Västra Götaland" i den regionala utvecklingsstrategin tydligt samman med översiktsplanens grundstrategier "Tillväxt bygger på samspel i regionen", "Utveckling drivs genom samverkan" och "Det ska vara lätt att leva miljövänligt".

Miljö och klimat

Sveriges klimatmål och klimatpolitiska ramverk

2017 antog Sverige ett klimatpolitiskt ramverk. Ramverket består av en klimatlag, klimatmål och ett klimatpolitiskt råd. Det långsiktiga målet är att Sverige senast år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, efter det ska landet uppnå negativa utsläpp.

Regionala miljömål för Västra Götaland

De regionala miljömålen består av nationella miljömål med preciseringar och etappmål som antogs som regionala 2013, samt de 34 regionala tilläggsmålen. De regionala tilläggsmålen lyfter fram regionala särdrag och områden som kräver ytterligare insatser och tydliggör därmed vad som behöver uppnås i Västra Götaland för att nå målen.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: De regionala och nationella miljömålen samt det klimatpolitiska ramverket är aktuella i och ska genomsyra alla planeringsfrågor. Målen tas upp och behandlas framför allt i *Översiktsplan 2017*, kommunens lokala miljömål *Miljöprogram 2030* samt energiplanen *Strategi för ett fossilfritt Vänersborg 2030*. Åtgärdsprogrammet för de regionala miljömålen i Västra Götaland utgör en del av kommunens kontinuerliga arbete med miljöfrågor. Kommunens miljöprogram är under revidering. Där har både nationella och regionala mål och strategier kopplade till miljö och klimat inkluderats och arbetats med.

Klimat 2030 - Västra Götaland ställer om

Klimat 2030 drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen Västra Götaland i samverkan med andra aktörer. Kraftsamlingen samlar kommuner, företag, högskolor och andra organisationer i Västra Götaland som vill ta ställning och bidra i omställningen till en klimatsmart region. I arbetet ingår klimatlöften som kommunerna kan välja att anta.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Vänersborgs kommun arbetar aktivt med de klimatlöften som ingår i Klimat 2030. För perioden 2024–2026 har det politiskt beslutats att Vänersborgs kommun antar 24 av 30 klimatlöften (KF 2023-09-13, § 147), två exempel är ”Vi arbetar aktivt med vår energiplan” och ”Vi utvecklar gaturum för ökad tillgång och attraktivitet”.

Strålning

Nationell handlingsplan för radon

Handlingsplanens mål är att reducera befolkningens exponering för radon. Nyckelområden för att nå målet är att genomföra fler radonmätningar och öka olika målgruppers kunskap om radon.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: För kommunen finns det en översiktlig markradonundersökning gjord av Västsvenska Berg från 1989. Dessutom har Sveriges geologiska undersökning (SGU) heltäckande kartor för strålning, för kalium, torium och gamma. I kommunens antagna och pågående översiktsplaner har frågan studerats frö nya utvecklingsområden. Sammantaget bedöms dessa planeringsunderlag tillräckliga för att ge stöd i översiktsplanarbetet. Frågan hanteras löpande i kommande plan- och bygglovsprövningar och val av grundläggning diskuteras på det tekniska samrådet.

Infrastruktur

Nationell plan för transportinfrastrukturen 2022–2033

För Älvsborgsbanan planerades en reinvestering i form av brobyte över Trollhätte kanal (utförande 2022–2025). Planen redovisar även att E45 Vänersborg–Mellerud, deletapp Liden–Frändefors, ombyggnad 2+1 har övervägts i förslaget men inte inkluderats. Ombyggnationen av E45 nämns som ett åtgärdsförslag vid utökade ramar.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Järnvägsbron över Trollhätte kanal som finns namngivet i Nationell plan för transportinfrastrukturen 2022–2033 blev akut avstängd under våren 2023. Istället för utbyte av bron planeras en renovering som ska bli färdigställd i årsskiftet 2024/2025 enligt gällande tidsplan.

I *Översiktsplan 2017* redovisas ett vägreservat från en tidigare utredning av 2+1-väg för E45. Detta reservat har ingen formell giltighet utan framtida sträckning av E45 mellan Liden-Mellerud kommer avgöras först i ett vägplaneskede, efter att sträckan inkluderats i Nationell plan för transportinfrastruktur.

Regional transportinfrastrukturplan för Västra Götaland 2022–2033

I den regionala transportinfrastrukturplanen finns medel avsatta till åtgärder för att utöka kapaciteten på Vänersborg C för att kunna inrymma tre tåg samtidigt på stationsområdet. Medel finns även till signalåtgärder för ökad kapacitet och robusthet mellan Vänersborg och Öxnered. Den regionala planen pekar även på behovet att prioritera åtgärder för att höja hastigheten mellan Vänersborg och Herrljunga. I den regionala transportinfrastrukturplanen ingår driftbidrag till Trollhättan-Vänersborgs flygplats som avser bidra till nationell tillgänglighet inom hela regionen.

Planen pekar ut prioriterade brister i den regionala transportinfrastrukturen som kan bli aktuella till kommande planrevideringar. För de prioriterade bristerna i statligt vägnät behöver det genomföras åtgärdsvalsstudier eller motsvarande utredningar innan de kan inkluderas i kommande transportinfrastrukturplaner. Följande prioriterade brister berör Vänersborgs kommun:

- Väg 44, kvarvarande sträcka förbifart Lidköping och sträckan Lidköping – Grästorp
- Väg 173, Färgelanda – Frändefors

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Kapacitetsutökningen på Vänersborgs central, järnvägsbrons renovering och den flytt av hamnen som omnämns i avsnitt Riksentressen, har alla påverkan på planeringen av Sanden. Utvecklingen av Sanden finns omnämnd i *Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön*.

Kommunen har deltagit i arbetet med åtgärdsvalsstudier för väg 44 och 173.

Trafikförsörjningsprogram 2021 – 2025 Hållbara resor i Västra Götaland

Trafikförsörjningsprogrammet är tillsammans med regionfullmäktiges budget Västra Götalandsregionens övergripande styrdokument för kollektivtrafikens utveckling. Trafikförsörjningsprogrammet har ett övergripande mål om att andelen hållbara resor ska öka i hela Västra Götaland, med ambitionen att alla resor ska vara hållbara.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Ett arbete sker med att revidera det regionala trafikförsörjningsprogrammet för Västra Götaland, trafikförsörjningsprogrammet förväntas antas under 2025. Kommunen deltar och bevakar arbetet, bland annat genom deltagande i en referensgrupp med tjänstepersoner från kommuner i regionen.

Målbild tåg 2035 – utveckling av tågtrafiken i Västra Götaland

Målbilden är framtagen av Västra Götalandsregionen och siktar mot att tågresandet i Västsverige ska trefaldigas från 2006 till 130 000 resor/dag år 2035. En del av att nå målbilden är öppningen av nya stationer, detta planeras bland annat i Brålanda och i ett senare skede Frändefors i Vänersborgs kommun.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Arbetet inför tågstopp Brålanda sker i samverkan med andra aktörer så som Fyrbodals kommunalförbund, Västra Götalandsregionen och Trafikverket. I Vänersborg tas en ny fördjupad översiktsplan fram för Brålanda som ett steg i arbetet. Framgent kommer samma process behövas för Frändefors.

Kollektivtrafikplan för Trollhättan och Vänersborg

Trollhättan och Vänersborg utgör gemensamt ett av Västra Götalandsregionens prioriterade pendlingsnav. Kollektivtrafikplanen utgör en gemensam målbild för kollektivtrafikens utveckling fram till år 2030 och är framtagen av Västra Götalandsregionen tillsammans med Trollhättans Stad, Vänersborgs kommun och Västtrafik. Kollektivtrafiken följs upp i Stadstrafikforum och realiseras genom Handlingsplan 2030 Trollhättan och Vänersborg.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Kollektivtrafikplanen och den tillhörande handlingsplanen arbetas med kontinuerligt tillsammans med Västtrafik, aktuell trafikoperatör och Trollhättans stad.

Förändringar i kommunala styrdokument med påverkan för mark- och vattenanvändning

Sedan Översiktsplan 2017 antogs har Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön antagits. Utöver det har följande kommunala styrdokument med betydelse för översiktsplaneringen tillkommit:

- Strategi för ett fossilfritt Vänersborg 2030 – transporter, el och uppvärmning (KF 2021-06-16, § 86)
- Bostadsförsörjningsplan 2021–2025 (KF 2021-03-17, § 27)
- Strategi för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning
- Dagvattenplan (som ska integreras med Blåplan del 2)
- Vänersborgs kommun avfallsplan (KF 2021-06-16, § 84)
- Plan för krisberedskap, civilt försvar och säkerhetsskydd. Perioden 2019–2022
- Handlingsplan Förerenade områden (MHN 2022-12-07, § 43)
- Naturvårdsstrategi (KF 2023-05-17, § 73)

-
- Skogspolicy (KF 2023-06-21, § 108) och riktlinjer för kommunens skogshantering (SBN 2023-09-21, § 113)
 - Program för bevarande och utveckling av Vänersborgs innerstad
 - Riktlinjer för gestaltning i SAAB-området (BN 2021-04-06, § 39)
 - Råd och riktlinjer för skyltning (BN 2022-08-16, § 94)
 - Konstprogram 2024-2026 (KS 2023-11-01 §227)
 - Strategi för laddinfrastruktur
 - Cykelplan Vänersborg (KF 2018-03-28 §20)
 - Ett antal planer och förstudier kopplade till kommunens lokalförsörjning
 - Ett antal detaljplaner, bland annat för Öxnered-Skaven, Trestad center västra, Källeberg och Grävlingen

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Dessa styrdokument kommer på det stora hela att fungera parallellt med översiktsplanen och medför inga direkta behov av revidering av översiktsplanen. I några fall kan det dock finnas anledning att lyfta fram saker som kan vara bra att ha i åtanke inför kommande ÖP-revidering och några tänkbara otydligheter kan behöva belysas.

- Dagvattenplanen innehåller åtgärdsförslag på ett antal platser. Dessa kan vara bra att lyfta med som rekommendationer i översiktsplanen.
- Cykelplanen behöver synkroniseras med de förslag på åtgärder i cykelvägnätet som finns med i översiktsplanen.
- Naturvårdsstrategin innehåller bland annat en prioritering om Skyddad natur, där ett antal områden pekas ut som skyddsvärda. Dessa bör få en motsvarande rekommendation i översiktsplanen.
- Friluftsstrategi är under framtagande. Eventuella behov av uppdatering av översiktsplanens rekommendationer behöver ses över när Friluftsstrategin är antagen.
- Bland annat Länsstyrelsen har pekat på konflikter mellan kommunens ställningstagande kring naturvård och friluftsliv å ena sidan, och förslagen med exploatering i Dalbobergen å andra sidan. Önskvärt vore att översiktsplanen landar i ett mer tydligt ställningstagande kring dessa områden (U22 och U23 i FÖP Vänersborg-Vargön).
- I förslag till Vattentjänstplan görs ställningstaganden som delvis innebär ett nytt tänk kring krav på kommunal VA-anslutning utanför tätort. Framför allt är detta tydligt på Vänersnäs där översiktsplanen trycker hårt på kommunal VA-anslutning i linje med tidigare VA-plan. Eventuellt behöver översiktsplanen revideras när det gäller rekommendationerna för ny bebyggelse på Vänersnäs och till dess att revidering gjorts kan en omtolkning av tidigare skrivelser behövas.
- Kommunens politiskt antagna styrdokument för skogshantering innehåller inga kartor utan fastställer principer och olika typer av inriktning på skogsbruket. Den skogsbruksplan som Samhällsbyggnadsförvaltningen tar fram utifrån riktlinjerna behöver samordnas med översiktsplanens rekommendationer, Naturvårdsstrategi och kommande Friluftsstrategi.
- I takt med att översiktsplanens utrednings- och utvecklingsområden detaljplaneläggs behöver översiktsplanen uppdateras så att rekommendationerna rör den långsiktiga markanvändningen. Det gäller bland annat delar av Skaven, Södra Sanden och Grunnebo.
- Även när det gäller infrastruktur kan översiktsplanen behöva uppdateras i takt med att utredningar och anläggningsprojekt blir klara. Detta gäller bland annat Brättnelänken.

Övriga ändrade planeringsförutsättningar

Energi

Sedan 2017, då kommunens översiktsplan antogs, har mycket hänt på energiområdet. Sammanfattningsvis pekar utvecklingen mot att det måste till mer elproduktion på fler platser i landet.

Sveriges långsiktiga klimatmål är att senast år 2045 inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären. Ett delmål är att utsläppen från inrikes transporter, förutom inrikesflyg, ska minska med minst 70 procent senast år 2030 jämfört med 2010.

Användningen av fossil energi behöver minska för att minska påverkan på klimatet. Effektivisering och elektrifiering är trender inom fältet. Transportsektorn håller på att elektrifieras men behovet av el är också stort för en omställning av industrin.

Ett geografiskt område, till exempel en kommun, behöver inte vara självförsörjande. Dock är tillgång till ström, effekt och även kapacitet i ledningsnät viktiga faktorer för ökad elektrifiering. Därmed behöver även kommuner öka sin inhemska produktion och för att med större säkerhet ha tillgång till energi. En mer decentraliserad produktion ställer nya krav på elnäten och sättet att planera för energiförsörjning.

Översiktsplanens aktualitet/arbete framåt: Energiproduktion är en mycket viktig strategisk fråga som hänger samman med bland annat klimatomställning, beredskap och näringslivsutveckling. Frågan bör i första hand hanteras på nationell och regional nivå. Kommunen har en energiplan (*Strategi för ett fossilfritt Vänersborg 2030 – transporter, el och uppvärmning*, antagen av kommunfullmäktige 2021-06-16 §86), som bland annat innehåller målsättning att öka solelsproduktionen.

Kommunen har tagit fram Strategi för laddinfrastruktur vars syfte är att definiera kommunens roll och ställningstagande inom området, och därigenom bidra till att nå målet om fossiloberoende transporter innan 2030.

När det gäller vindkraft utreddes frågan i samband med framtagandet av en vindbruksplan 2007–2011. Efter utställning 2010 framkom att det saknas lämplig plats för vindkraftsutbyggnad i Vänersborgs kommun, vilket tydligt framgick av länsstyrelsens granskningsyttrande 2010-10-06. Därför antogs aldrig vindbruksplanen. Närheten till Såtenäs flygflottilj gör att nästan hela kommunen ligger inom totalförsvarets riksintresseområde där Försvarmakten motsätter sig utbyggnad av vindkraftverk. Den enda del av kommunen som ligger utanför detta område är Kroppefjäll, där höga natur- och rekreationsvärden gör vindkraftsutbyggnad olämpligt.

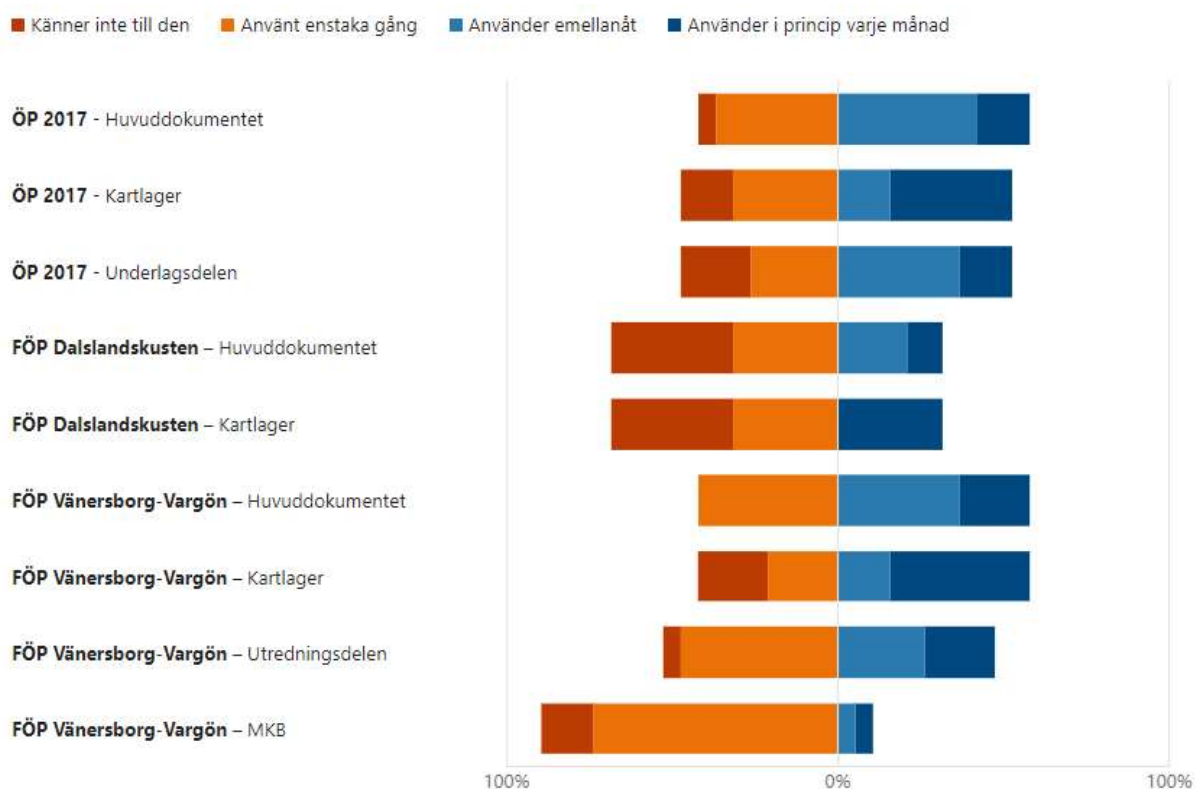
Kommunen bedömer att översiktsplanen inte påverkas av nya planeringsförutsättningar på energiområdet men att frågan är viktig att driva både lokalt och i regional samverkan. Dit hör bland annat frågor om kraftledningsnät, solelsparker, biogas, etableringar av energiintensiva verksamheter och åtgärder för minskad elförbrukning, energieffektivisering och -lagring.

Utvärdering av översiktsplanens användbarhet

Under våren 2023 skickades en enkät ut till den förvaltningsövergripande tjänstepersonsgruppen Samhällsbyggarna med blandade frågor kring översiktsplanens användbarhet. Totalt inkom 19 svar där alla förvaltningar representerades.

Redovisning av resultat

Ur enkätsvaren kan ses att ur kommunens alla översiktsplandokument har i princip samtliga använt Översiktsplan 2017 och Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön, vissa mer flitigt än andra. FÖP Dalslandskusten är det fler än en tredjedel som inte känner till. Främst är det huvuddokumentet i respektive översiktsplan som medarbetarna känner till, samtidigt som det är kartlagren som används i högre utsträckning.

Figur 2 - Svar på frågan "Vilka av dessa dokument känner du till och hur ofta använder du dokumenten?"

Själva huvuddokumentet nyttjas i högre utsträckning i PDF än i tryckt form, samtidigt som skrivbordsapplikationen myCarta används mer än webbkartan. Avseende tillgänglighet upplevs datorn vara det viktigaste gränssnittet, medan knappt hälften ändå ser nytta av det tryckta formatet. Att anpassa översiktsplanen för mobiltelefonen anser ingen vara viktigt. Sammantaget ges betyget sex av tio i tillgänglighet.

Figur 3 - Svar på frågan "När ÖP:n används, vilka format används främst?"

I princip alla anser att översiktsplanen ger tillräckligt stöd i deras arbete, exempelvis ger den bra vägledning för olika geografiska områden och tydliga riktlinjer för efterföljande plan- och bygglovsarbete. Exempel på när översiktsplanen inte ger stöd i arbetet är emellertid på landsbygden och avvägningen exploatering/bevarande (naturvärden).

Aspekter som bedöms som viktiga att ha med i en översiktsplan är utbyggnadstakt, det sociala perspektivet, grön infrastruktur och ett helhetstänk med bostad, skola och övrig service.

Vid frågan om något i översiktsplanen behöver ändras eller kompletteras utifrån framtida planeringsförutsättningar nämns:

- djupare förståelse av vattentjänstplanens vikt
- i vilken utsträckning är vi beredda att förtäta
- hushållsnära insamling av avfall
- klimatanpassning
- drönarflygning/-korridorer
- civilförsvaret
- barnperspektivet
- skyddsvärd natur

Reflektion

Antalet medarbetare som besvarade enkäten får anses lågt i jämförelse med det förmodade antalet som till vardags använder kommunens översiktsplaner. Det går ändå dra vissa slutsatser:

Tillgänglighet

Tillgängligheten till dokumenten anses relativt låg. Det går att utläsa att det är sällananvändare som anser dokumenten svårfunna. En utmaning finns i att få fler användare att finna ställningstaganden och resonemang i tillhörande dokument, så att kartan inte blir den enda källan. Tillgängligheten är en viktig fråga att arbeta med i fortsättningen för att få bredare förankring i organisationen.

Många frågor

Inför framtida ÖP-arbete behövs bred förankring. Trots att tidigare ÖP-arbeten föregåtts av breda arbetsgrupper bedöms ändå vissa frågor som glömda eller ohanterade. De framtida planeringsfrågorna är många, och fler lär tillkomma, vilket ställer krav på ÖP-processen.

Utbyggnadsordning

I flera olika kommentarer efterfrågas en tydligare redovisning av utbyggnadstakt och prioriteringsordning för både bostäder och verksamhetsområden samt en tydligare koppling mellan utbyggnadsområden och kommunal service. Båda dessa delar tas upp i kommunens arbete med "Målbild 2050" där strategier och principer för samordning av olika utvecklingsprojekt föreslås.

Detaljeringsgrad

Bland kommentarerna fanns även en efterfrågan om olika ställningstaganden inom områden som har en högre detaljnivå än vad en översiktsplan generellt har. En översiktsplan har breda krav på innehåll och måste i många fall hållas på en mer generell och översiktlig skala. Syftet med en översiktsplan är att ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön och redovisa grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden för hela kommunen. Skalan gör att detaljeringsgraden måste begränsas, mycket för att dokumentet ska vara långsiktigt användbart och i hanterlig storlek.

Kommande standard

Det pågår ett arbete nationellt med att utveckla en standard för översiktsplaneringen och att nya översiktsplaner ska vara helt digitaliserad från 2026. Vänersborgs kommun deltar på olika sätt i det utvecklingsarbetet. Det kommer att medföra vissa förändringar i hur översiktsplanen kan utformas.

Innehållskrav i plan- och bygglagen

Nedan beskrivs översiktsplanens aktualitet i förhållande till kraven i 3 §, 4 § andra stycket 1 och 2 samt 5 § PBL. Eftersom Västra Götalandsregionen inte har någon regionplan har 5 § punkt 5 inte inkluderats i redovisningen. Avsnittet inleds med en redovisning av Länsstyrelsens granskningsyttranden till Översiktsplan 2017 och Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön.

Länsstyrelsens granskningsyttranden

Länsstyrelsen meddelade i sin redovisning av statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet, inkommen till kommunen 2022-04-08, att granskningsyttrandena som lämnats till Översiktsplan 2017 och Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön var fortsatt aktuella.

Länsstyrelsens granskningsyttrande till Översiktsplan 2017 beskriver ett behov av en fördjupad översiktsplan för tätorterna Vänersborg och Vargön för att ge tillräcklig vägledning för hur mark- och vattenområden ska användas, utvecklas och bevaras. Samma gäller för riksintressena i området.

Många av de frågor som togs upp i Länsstyrelsens granskningsyttrande till Översiktsplan 2017 hanterades i Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön.

I sitt granskningsyttrande till Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön meddelade Länsstyrelsen att den fördjupade översiktsplanen i sin dåvarande utformning inte kunde betraktas som en överenskommelse mellan stat och kommun. Länsstyrelsen önskade bland annat att redovisningen av planeringsförutsättningar, påverkan på miljö kvalitetsnormer och anpassning till riksintressen skulle kompletteras.

De synpunkter som Länsstyrelsen meddelade gällande Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön besvarades i granskningsutlåtandet. De anmärkningar som Länsstyrelsen hade på planen inkluderades även i både planhandling och markanvändningskarta.

Förvaltning av mark- och vattenområden och byggd miljö

I översiktsplanen ska kommunen redovisa grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden för hela kommunen. Grunddragen ska framgå av en karta. Det ska även framgå hur kommunen anser att den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Översiktsplan 2017 i kombination med de fördjupade översiktsplanerna redovisar avsedd användning av mark- och vattenområden i kommunen samt hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. I kapitlet som redovisar kommunens gällande översiktsplaner redovisas även hur markanvändningen i översiktsplanerna förhåller sig till varandra, detta ger ytterligare vägledning i den avsedda mark- och vattenanvändningen.

De invändningar som Länsstyrelsen har i deras granskningsyttrande till Översiktsplan 2017 tas om hand i Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön. I granskningsyttrandet till Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön har Länsstyrelsen inte några invändningar gällande dessa frågor.

Riksintressen

I översiktsplanen ska framgå hur kommunen anser att de riksintressen som berör kommunen ska tillgodoses. Detta har kommunen gjort i gällande översiktsplan och de förändringar som tillkommit bland riksintressena bedöms inte påverka översiktsplanens aktualitet utöver att justeringar av riksintresseredovisningen behöver genomföras vid nästa revidering av översiktsplanen.

I sitt granskningsyttrande till Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön gör Länsstyrelsen bedömningen att ett antal riksintressen riskerar att påtagligt skadas av det som föreslås i planen. Bedömningen kommenteras i kommunens granskningsutlåtande och planen har kompletterats med Länsstyrelsens synpunkter.

Ställningstagandena i översiktsplanen i kombination med länsstyrelsens granskningsyttrande är vägledande för efterföljande processer. Eftersom stat och kommun inte är överens på delar som berör riksintressen finns risk för prövning gällande påtaglig skada i efterföljande processer. Det gäller följande riksintressen:

- Halle- och Hunneberg (naturvård)
- Tunhemsslätten med Hullsjön (naturvård)
- Vänern – delområde Vänersborg – Vänersnäs (friluftsliv)
- Brätte – Vassända (kulturmiljövård)
- Karls Grav (kulturmiljövård och kommunikation)
- Halleberg (kulturmiljövård)
- Vänersborg (kulturmiljövård)

Miljö kvalitetsnormer

I översiktsplanen ska det framgå hur kommunen anser att gällande miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken ska följas.

Länsstyrelsen meddelade i sitt granskningsyttrande till Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön att de inte kunde göra en bedömning om det som föreslås i planen medverkar till att MKN enligt 5 kap. MB följs. Kommunen besvarade synpunkten i granskningsutlåtandet genom att hänvisa till löpande och vidare utredning i kommande detaljplaneprocesser.

Långsiktigt behov av bostäder

Översiktsplanen ska visa hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder. Detta tas om hand i Översiktsplan 2017 och Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön där flertalet utvecklingsområden för framtida bostadsbyggande redovisas.

Länsstyrelsen har inte haft några invändningar i sina granskningsyttranden.

Samordning med nationella och regionala mål, planer och program

I översiktsplanen ska framgå hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen.

Detta redovisas i gällande översiktsplan. I avsnittet Nationella och regionala mål, strategier och planer finns även en redovisning som visar att det inte har tillkommit några nationella eller regionala mål, planer och program som ändrar planens aktualitet.

Länsstyrelsen har inte haft några invändningar i sina granskningsyttranden.

Redovisning av LIS-områden

Översiktsplanen kan peka ut områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS), sådana som avses i 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken.

I Översiktsplan 2017 har en översiktlig utpekning av LIS-områden gjorts. Det föreslås även att en mer utförlig LIS-utredning kan göras. Detta är utpekade på den aktivitetslista som redovisas i avsnitt *Fortsatt översiktsplanarbete*.

I sitt granskningsyttrande till Översiktsplan 2017 bedömer Länsstyrelsen att redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket MB.

Klimatanpassning

Översiktsplanen ska redovisa kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade. Det ska även redovisas hur sådana risker kan minska eller upphöra.

Lagstiftningen tillkom efter att Översiktsplan 2017 antogs och Länsstyrelsen efterfrågade ytterligare redovisning i frågan i sitt granskningsyttrande till Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön. Länsstyrelsen meddelar i yttrandet att det inte kan utslutas att det som föreslås i planen kommer att medföra sådan negativ påverkan avseende människors hälsa och säkerhet eller risken för olyckor, översvämning och erosion att det i ett senare planeringsskede kan ge Länsstyrelsen anledning att ingripa enligt 11 kap. PBL.

Kommunen har som åtgärd efter granskningsyttrandet gjort ett antal förtydliganden i planen, bland annat genom att hänvisa till specifika kapitel som behandlar frågorna i Översiktsplan 2017. I granskningsutlåtandet beskrivs hur översvämnings- och skyfallskarteringar används i kommunens planeringsarbete.

Mellankommunal planering

Översiktsplanen ska redovisa områden och verksamheter som angår två eller flera kommuner och områden som är av regional betydelse. Detta redovisas i översiktsplanen.

Länsstyrelsen har inte haft några invändningar i sina granskningsyttranden.

Framöver planeras en mer utvecklad samverkan med Trollhättan gällande planering i mellankommunala gränsområden.

Trollhättan-Vänersborgs flygplats, hamn och industriutveckling kring Stallbacka

Det finns ett behov av att se över översiktsplanen i gränsområdet vid Stallbacka tillsammans med Trollhättans stad. Den föreslagna markanvändningen skiljer sig vid kommungränsen där Trollhättans översiktsplan fokuserar på utvecklingsintressen och markerar industrimark på sin sida medan Vänersborgs översiktsplan fokuserar på bevarandeintressen och lyfter fram natur- och kulturmiljövärden.

Flygplatsen är, som tidigare redovisat, inte längre klassat som riksintresse för kommunikation. Den har dock fortfarande samma viktiga betydelse för näringslivsutveckling och beredskap i ett regionalt perspektiv. Det finns flera tankar om flygplatsens framtida roller, där bland annat elflyg och drönartrafik förutses få betydelse.

Kopplat till utvecklingen av flygplatsen och Stallbacka-området i Trollhättan tas en gemensam logistikutredning fram med syfte att identifiera behov av logistiketableringar i Tvåstad. I detta arbete ingår även frågan om behovet av och förutsättningarna för en framtida hamn i Vargön eller Stallbacka.

Alla dessa frågor behöver samordnas i gemensam planering mellan Vänersborgs kommun och Trollhättans stad. Arbetet kan leda till behov av revidering av översiktsplanen bland annat när det gäller gränsdragning för utveckling av framtida industriområde, flygplats och hamnläge.

Omlastningscentral

Vänersborgs kommun har tillsammans med Västra Götalandsregionen och Fyrbodals kommunalförbund diskuterat möjligheten att etablera en omlastningsterminal i Vänersborgs kommun. Det har konstaterats att det läge som pekas ut i Översiktsplan 2017 och Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön inte är lämpligt. Arbetet med att hitta en lämplig lokalisering fortgår även framåt och behovet kan komma att utredas i den logistikutredningen som utförs i Tvåstad. Arbetet kan leda till behov av revidering av översiktsplanen.

Sjöfart

Trafikverket och Sjöfartverket planerar för att bygga om slussleden i Trollhätte kanal för att möjliggöra fortsatt sjöfart till Vänern. Projektet berör flera kommuner. Vänersborgs kommun har varit delaktiga under arbetets gång och håller bland annat i processen kring detaljplaneläggning av området kring Brinkebergskulles sluss. Översiktsplanen kommer troligtvis inte att behöva revideras för den nya slussen, men frågor kring placering av eventuell hamn och väntkaj kan få betydelse för den (se avsnitt *Riksintresse kommunikationer*).

Grön infrastruktur, friluftsliv och besöksnäring

Fungerande ekosystem är beroende av rumsliga kopplingar över kommungränserna. Vänersborg deltar bland annat i ett projekt kring synliggörande av den gröna infrastrukturen i Dalsland.

Det finns flera viktiga natur- och friluftsområden som sträcker sig över kommungränserna – bland annat Vänern, Dättern, Kroppefjäll och Halle- och Hunneberg. Såväl bevarande- som utvecklingsfrågor som rör dessa områden behöver planeras på ett samordnat sätt mellan kommunerna.

Som grund för besöksnäringen i kommunen och regionalt finns även många andra frågor som behöver hanteras i samverkan mellan kommuner, bland annat cykel-, vandrings- och vattenleder, vandrarhem, camping- och ställplatser, gästhamnar och informationskanaler. Vänersborgs kommun arbetar med en besöksnäringstrategi där turistorganisationen Visit Trollhättan och Vänersborg är drivande.

Översiktsplanen kan behöva revideras utifrån vad som kommer fram i dessa mellankommunala processer.

Vattenförsörjning

Vattenflödena genom Vänersborgs kommun berör vattenförsörjningen i många andra kommuner. Arbetet pågår med att skapa ett nytt vattenintag i Väneren för att försörja flera grannkommuner med dricksvatten. Ytterligare många kommuner är beroende av Göta Älv för sin vattenförsörjning. 2022 beslutades om nytt vattenskyddsområde för Vänersborgsviken och Göta Älv, vilket täcker en stor del av kommunens yta. Arbetena kring vattenskydd och -försörjning sker i samverkan mellan berörda kommuner.

Översiktsplanen behöver revideras utifrån det nya vattenskyddsområdet.

Energiförsörjning

Energifrågan redovisas ovan i avsnittet *Energi*. Det är en betydelsefull fråga som berör flera kommuner.

Sammanfattande bedömning av översiktsplanens aktualitet

Kommunens översiktsplan, inklusive de tillhörande fördjupade översiktsplanerna, bedöms vara aktuell. I planeringsstrategin har ett antal förändrade planeringsförutsättningar lyfts som bör beaktas vid en kommande revidering av översiktsplanen. Dock bedöms inte dessa förändrade planeringsförutsättningar utgöra grund till att förklara översiktsplanen inaktuell i delar eller sin helhet.

När Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön granskades meddelade Länsstyrelsen att planen i dess dåvarande utformning inte kan betraktas som en överenskommelse mellan stat och kommun, då planen enligt Länsstyrelsen inte gav tillräckligt god vägledning för beslut i kommande planprocesser. Kommunen och Länsstyrelsen gör olika bedömningar gällande bland annat planens påverkan på vissa riksintressen, detaljeringsgraden i redovisning av påverkan på miljökvalitetsnormer och detaljeringsgraden i redovisningen av risker för skador till följd av klimatpåverkan.

Att beakta vid kommande planrevideringar

Nedan sammanställs de delar och områden som pekats ut i planeringsstrategin och kan behöva beaktas vid en framtida revidering av översiktsplanen.

Ändring av riksintressen:

- Riksintresse för friluftsliv, addering av Värnen
- Riksintresse för totalförsvarets militära del, addering av MSA-område över Råda övningsflygfält samt utökning av påverkansområde för väderradar Vara.
- Riksintresse kommunikationer, borttagning av Trollhättan-Vänersborgs flygplats och anslutande vägar, eventuell framtida borttagning av riksintresse för hamn i Vänersborg, precisering av riksintresse farled Trollhätte kanal
- Riksintresse naturvård, eventuell ändring av gränsdragning Hullsjön och Västra Tunhem

Nya kommunala styrdokument (se avsnitt *Förändringar i kommunala styrdokument med påverkan för mark- och vattenanvändning* för utförligare beskrivning):

- Inkludera åtgärdsförslag från Dagvattenplanen
- Inkludera skyddsvärda områden från Naturvårdsstrategin
- Tydligare ställningstaganden kring utvecklingsområden U22 och U23 i FÖP Vänersborg-Vargön
- Potentiell justering efter ställningstaganden i den framtida Vattentjänstplanen
- Översyn av friluftsområden utifrån kommande Friluftstrategi.
- Översyn av översiktsplanens nätverk för cykling efter att en cykelstrategi eller liknande tagits fram.

Mellankommunala frågor (se utvecklat resonemang i avsnittet *Mellankommunal planering*):

-
- Eventuellt uppdatering kring område för framtida omlastningscentral, hamn samt flygplatsutbyggnad.
 - Eventuellt uppdatering av översiktsplanen kring energiförsörjning.
 - Inkludera nytt vattenskyddsområde för Vänersborgsviken och Göta Älv.
 - Eventuell revidering efter mellankommunala processer kopplat till grön infrastruktur, friluftsliv och besöksnäring.

Generellt kan översiktsplanen även behöva uppdateras efter genomförd exploatering kopplat till både bostäder och infrastruktur.

Fortsatt översiktsplanearbete

När kommunen sett över fortsatt översiktsplanearbete har översynen vidgats till att även inkludera övriga strategiska arbeten som har bäring på översiktsplaneringen. En utgångspunkt är rekommendationerna om fortsatt arbete som antogs i Översiktsplan 2017. Dessa särredovisades även i bilaga 4 "Fortsatt arbete: aktivitetslistan". Aktivitetslistan har uppdaterats, bytt namn till "lista strategiskt arbete" och redovisas nedan genom pågående arbeten, återkommande arbeten och framtida arbeten. Alla de arbeten som beskrivs nedan föreslås alltså inte bli formella delar av översiktsplanen.

Pågående arbeten

- FÖP Brålanda + stationsutredningar
- Näringslivsstrategi (revidering)
- Besöksnäringstrategi
- Riktlinjer för hantering av översvämningsrisker i planering och bygglov
- Jordbruksriktlinjer
- Friluftstrategi
- Målbild 2050
- Vattentjänstplan
- Brätteleken
- Stråkutveckling Sundsgatan/Köpmanstrand
- Miljöprogram (revidering)
- Riktlinjer höga hus
- Styrdokument för social hållbarhet
- Underlag för förfrågningar för etablering av förnybar energi
- Kultur- och idrottsstrategi
- Fastighetsstrategi
- Styrdokument för cykelinfrastruktur
- Riktlinjer för hantering av översvämningsrisker

Återkommande arbeten

- Befolkningsprognos (revideras årligen)
- Riktlinjer för bostadsförsörjning (revideras varje mandatperiod)
- Planeringsstrategi (revideras varje mandatperiod)
- Omvärldsanalys (revideras årligen)
- Konstprogram (vart tredje år)
- Lokalförsörjningsplaner (revideras årligen)
- Risk och sårbarhetsanalys, beredskapsplaner

Framtida arbeten

Avsnittet redovisar de översiktsplaner som vi i nuläget vet kommer arbetas med under perioden 2024–2028, de arbeten som inte påbörjats i ”lista strategiskt arbete” samt en redovisning av prioriterade områden inom översiktsplaneringsfältet de kommande 4 åren.

Översiktsplaner 2024–2028

När FÖP Brålanda antagits kommer arbetet med en fördjupad översiktsplan för Frändefors att påbörjas.

Ej påbörjade arbeten från ”lista strategiskt arbete”

Inom parentes anges eventuella tidigare beslut om att arbetet ska göras.

Översiktsplanering och detaljplanering

- FÖP Frändefors (ÖP 2017)
- FÖP Väne Ryr (ÖP 2017)
- LIS-utredning (ÖP 2017)
- Utredning om gamla detaljplaner (ÖP 2017)
- Digitalisering av detaljplaner

Gestaltad livsmiljö och kommunikationer

- Målbild centrum (ÖP 2017)
- Arkitekturpolicy
- Trafikstrategi (Vägledning fossilfritt)
- Parkeringsstrategi (Vägledning fossilfritt)

Grön/blå infrastruktur

- Blågrön infrastruktur
- Grönstrukturplan
- Handlingsplan för vattendirektivet (ÖP 2017)
- Mörkerplan
- Stadsodlingsstrategi (ÖP 2017)

Boende, service och rekreation

- Riktlinjer för skolgårdar (ÖP 2017)
- Metodutveckling för trygghets- och integrationsperspektiv i all samhällsplanering
- Kulturmiljöplan
- Småbåtshamnar utöver Dalslandskusten (ÖP 2017)
- Parkprogram
- Badplatsutredning

Energi, logistik och näringsliv

- Fjärrvärmeutredning (ÖP 2017)
- Drönarstrategi/plan

- Logistikutredning Tvåstad
- Etableringsstrategi/plan för verksamhetsområden och strategiska markköp (ÖP 2017)
- Cirkulära affärsmodeller inom kommunorganisationen
- Grön energi/energietablering

Riskhantering, klimatanpassning och beredskap

- Klimatanpassningsplan
- Beredskapsstrategi
- Översvänningsutredning Hästefjordarna/Frändeforsån (ÖP 2017)
- Markföroreningsutredningar (ÖP 2017)
- Bullerkartering/Bulleråtgärdsprogram (ÖP 2017)

Under arbetet med planeringsstrategin hölls en förvaltningsövergripande workshop där nyuppkomna behov och prioritering bland de kvarvarande arbetena diskuterades. Då framfördes ett önskemål om att klustra och slå samman arbeten på listan. Detta medskick är något man bör ha i beaktande i framtida strategiskt arbete, framförallt när nya projekt initieras.

Prioriterade områden 2024–2028

Nedan redovisas fokusområden som det strategiska arbetet med koppling till översiktsplaneringen föreslås ha de kommande 4 åren, till dess att en ny planeringsstrategi alternativt översiktsplan beslutas. De prioriterade områdena kommer att användas som en bas för det översiktsplanearbete som kommunstyrelsen bedriver under planperioden.

Energi, logistik och näringsliv

På energiområdet pågår flera processer som kan leda till nya underlag och eventuellt nya styrdokument för att utöka produktionen av fossilfri energi.

Det finns flera stora frågor att utreda som rör godstransporter, bland annat kring framtida hamn, omlastningscentral och flygplatsens utveckling. Dessa frågor behöver utredas ur ett delregionalt perspektiv ihop med grannkommuner.

Kommunens markreserver för nya företagsetableringar är ofta inte tillräckliga och det behövs strategier för hur vi tillgodoser de behov vi kan vänta i framtiden. Näringslivs-, besöksnärings- och etableringsstrategier ska färdigställas

Gestaltad livsmiljö och kommunikation

Arbete med platsutveckling i Vänersborg behöver följas upp. Inom regionen pågår en satsning för att uppmuntra kommuner att ta fram arkitekturstrategier. Ett grundläggande arkitekturstrategiskt arbete omfattar både byggnader och offentliga rum i staden och tätorterna. Arbetet med en övergripande strategi eller policy om gestaltningen av den fysiska miljön är viktigt ur ett brett hållbarhetsperspektiv och behöver vävas ihop med pågående och redan antagna arbeten. Till exempel kan principer för bevarande och utveckling av kulturmiljövärden komma att ingå i detta arbete.

En viktig fråga för stadsmiljöutvecklingen är hur människor kan förflytta sig. Flera projekt pågår kring kollektivtrafik och gång- cykelvägar. I *Vägledning för ett fossilfritt Vänersborg 2030 – Transporter, el och uppvärmning* föreslås att en trafikstrategi tas fram som hanterar dessa frågor samlat och även kopplat till parkeringsmöjligheterna.

I Brålanda behöver nyöppnandet av tågstationen förberedas, vilket omfattar olika typer av satsningar på bland annat offentliga platser, gång- och cykelstråk och parkering. Det handlar även om att följa upp projektet Våra Rum, där femteklassare från Brålanda skola engagerades i att fundera över samhällets utveckling.

Boende, service och rekreation

Kommunens riktlinjer för bostadsförsörjning kommer att behöva ses över.

Arbete med strategi för kommunens kultur- och fritidsverksamhet påbörjas under 2024.

Friluftsstrategin ska avslutas och kan behöva följas upp med bland annat friluftspan, utredning av badplatser och småbåtshamnar.

Riskhantering, klimatanpassning och beredskap

Samhället förändras snabbt på många fronter och nya typer av risker har hamnat i fokus. Kommunen behöver samla kunskap och bygga upp beredskap för olika utmaningar. Arbetet med riktlinjer för översvämningar behöver avslutas och eventuellt följas upp med mer underlag kring bland annat skyfall, skred, och erosion.

Andra typer av risker som kan behöva utredas är ras och bränder. Riskerna påverkas av förändringar i klimatet.

Kommunen behöver även arbeta med beredskap, genom att ta fram olika typer av styrdokument och underlag.

Grönstruktur och ekosystemtjänster

Naturvårdsstrategin behöver följas upp under perioden bland annat med förslag på nya naturreservat.

Under perioden kommer ett arbete kring vattenvårdsfrågor i Göta älvdalen att pågå. Ett kommunöverskridande projekt med att kartlägga grön infrastruktur i Dalsland fortgår även under perioden. Gällande grön infrastruktur finns behovet att följa upp det kommunöverskridande projektet med en komplettering i de delar av kommunen som inte ingår i Dalsland. Detta är även något som prioriteras i naturvårdsstrategin.

Anläggandet av våtmarker och arbete mot invasiva främmande arter är frågor som kommer arbetas aktivt med under perioden.

Cornelia Sörman
Utvecklingsledare
Kommunstyrelseförvaltningen

Följebrev Remiss Planeringsstrategi 2024–2028

Ett samrådsförslag till planeringsstrategi för kommunen har tagits fram. Planeringsstrategin ska beslutas av kommunfullmäktige senast 24 månader efter varje ordinarie val (11 september 2024). Denna planeringsstrategi är giltig fram till att nästa planeringsstrategi, alternativt en ny översiktsplan, antas.

Förslagets slutsats är att översiktsplanen inte behöver omarbetas i sin helhet under perioden, men att det finns behov av strategiska utredningar och ställningstaganden inom följande prioriterade områden:

- Energi, logistik och näringsliv
- Gestaltad livsmiljö och kommunikation
- Boende, service och rekreation
- Riskhantering, klimatanpassning och beredskap
- Grönstruktur och ekosystemtjänster

Vi tar gärna emot synpunkter, i första hand kring:

- Översiktsplanens aktualitet utifrån era respektive arbetsfält
- Förslaget på framtida översiktsplanarbete

Svar till Kommunstyrelseförvaltningen önskas senast **2024-04-22**.

Vid frågor angående förslaget är ni välkomna att kontakta ansvarig handläggare:

Cornelia Sörman
cornelia.sorman@vanersborg.se
0521-72 10 46

Kommunstyrelsen

Postadress
462 85 Vänerns borg

Besöksadress
Sundsgatan 29

Telefon
0521-72 23 90

Telefax
0521-72 19 60

E-post
kommun@vanersborg.se

Hemsida
www.vanersborg.se

2024-03-26

Dnr: BUTN 2024/43

Handläggare
Louise Edgren
louise.edgren@vanersborg.se
0521-72 10 29

Mottagare
Kommunstyrelsen

Svar på samråd Friluftstrategi

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden översänder *Yttrande angående samråd Friluftstrategi* daterat 2024-03-07 till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 2024-02-28 att skicka ut Friluftstrategi på samråd till berörda nämnder. Synpunkter ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 2024-04-19.

I samrådet efterfrågar kommunstyrelsen synpunkter kring innehållet i och utformningen av strategin, förslag till åtgärder i utredningsrapporten samt förslag till organisation i utredningsrapporten. Barn- och utbildningsnämnden har tagit fram ett yttrande som svar på samrådet, se bilaga.

Sofia Bråberg
Förvaltningschef

Bilagor

Yttrande angående samråd Friluftstrategi daterat 2024-03-07

Sändlista

Kommunstyrelsen
Förvaltningschef BUF
Utredare BUF

2024-03-07

Dnr: BUTN 2024/43

Handläggare

Louise Edgren

louise.edgren@vanersborg.se

0521-72 10 29

Mottagare

Kommunstyrelsen

Yttrande angående samråd Friluftstrategi

Bakgrund

Kommunstyrelsen beslutade 2024-02-28 att skicka ut Friluftstrategi på samråd till berörda nämnder. Synpunkter ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 2024-04-19.

Sammanfattning av yttrande

Barn- och utbildningsnämnden ställer sig positiv till föreslagen Friluftstrategi men vill samtidigt betona vikten av att beskriva kostnadskonsekvenser av de olika satsningar som föreslås genomföras.

Yttrande

Barn- och utbildningsnämnden ställer sig positiv till föreslagen Friluftstrategi. Friluftsförslagen har stor betydelse bland annat kopplat till skolskogar. Skolskogar kan bidra till ökad måluppfyllelse av läroplanernas mål inom alla ämnen samt bidra till ökade kunskaper om hållbarhet och ekosystemtjänster. Skogens inverkan på måendet och stressnivåer är också positivt för barn och elever inom förskola och grundskola.

Barn- och utbildningsnämnden saknar dock beskrivningar av kostnadskonsekvenser för de i strategin föreslagna inriktningarna. I rapporten Friluftsutredningen som utgör en del av samrådshandlingarna beskrivs genomförandet som att olika nämnder ska tilldelas utökade medel för olika uppdrag. Hur stora dessa kostnader är, var dessa medel eventuellt ska omfördelas ifrån och vilka konsekvenser det medför för kommunorganisationen framgår inte. I ekonomiskt tuffa tider anser barn- och utbildningsnämnden att det är än mer relevant att beskriva kostnadskonsekvenser av framskrivna förslag.

Bo Carlsson
Ordförande

Sofia Bråberg
Förvaltningschef

Friluftstrategi

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Inledning.....	3
Tidigare ställningstaganden.....	3
De nationella friluftsmålen	3
Centrala begrepp.....	4
Övergripande syfte med kommunens friluftslivsarbete.....	5
Inriktning	5
Tillgång till natur och friluftsområden	5
Friluftsanläggningar.....	6
Kunskap och information	6
Samverkan.....	6
Uppföljning	7

Dokumenttyp Strategi	Dokumentnamn Friluftsstrategi	Antagen ÅÅÅÅ-MM-DD, § XX	Antagen av Kommunfullmäktige
Dokumentägare Kommunstyrelseförvaltningen	Dokumentansvarig ...	Reviderad	Giltighet Tillsvidare
Dokumentinformation Övergripande mål och ambitioner. Kopplad till utredning.		Diarienummer KS 2017/427	
Ämnesområde Friluftsliv		Intranät ☒	Hemsida ☒
Andra styrande dokument som omnämns Miljöprogram 2030 (KF, 2016-02-04). Översiktsplan 2017 (KF, 2017-12-13).			

Inledning

Detta är det första styrdokumentet med fokus på friluftslivet i Vänersborgs kommun. Vänersborg har en stor tillgång till friluftresurser i form av vatten- och naturområden, men det har tidigare saknats tydliga ansvarsområden och strategier för att förvalta och utveckla dessa.

Som underlag till strategin finns en utredningsrapport som redovisar kartläggning och analyser samt ger vägledning till genomförandet. Statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt (LONA) har använts för att medfinansiera arbetet med friluftstrategin.

Tidigare ställningstaganden

Enligt *Miljöprogram 2030* (antagen av kommunfullmäktige 2016-02-24) ska naturvård, friluftsliv, rekreation och god tillgänglighet prioriteras i tätortsnära skog. Vidare ska det vara enkelt för alla invånare att ta sig till fots, med cykel eller med kollektivtrafik till grönområden och strandmiljöer.

I *Översiktsplan 2017* (antagen av kommunfullmäktige 2017-12-13) handlar utvecklingsprincip 4 om att *Bevara och utveckla grönområden och rekreativsmöjligheter*. Där finns bland annat följande formuleringar:

Människor söker olika typer av friluftsupplevelser. Därför bör områden utvecklas så att olika naturtyper finns representerade, så att många olika aktiviteter kan utövas och så att olika önskemål angående nyttjandet av friluftsområdet kan tillgodoses.

En målsättning är att alla som bor i kommunen ska ha möjlighet att ta sig med cykel till ett område lämpat för friluftaktiviteter. Det är viktigt att tillgängligheten är god. Det ska vara lätt att hitta fram till bra friluftsområden och att vistas där, också för barn, äldre och rullstolsburna. Men graden av tillrättläggning bör variera så att även den som söker avskildhet och strapats lätt ska kunna hitta till mer orörda platser.

I kommunens *Naturvårdsstrategi* (antagen av kommunfullmäktige 2023-05-17) finns bland annat prioritering 5 som handlar om att ytan kommunalt skyddad natur ska öka och där ett antal förslag presenteras till nya naturreservat eller andra områdesskydd för att bevara viktiga natur- och friluftsvärden. Strategins prioritering 6 handlar om att öka tillgängligheten till naturområden och kunskap om naturen.

Grundprinciperna i kommunens *Skogspolicy* (antagen av kommunfullmäktige 2023-06-21) innefattar bland annat att friluftslivet i skogen ska stärkas, att skogen ska bidra till ökad folkhälsa och ett aktivt föreningsliv, att förutsättningar för besöksnäring och turism ska skapas och att bra dialog ska eftersträvas med berörda parter.

De nationella friluftsmålen

Riksdagen fastställde 2012 tio nationella friluftsmål, som Naturvårdsverket har i uppdrag att följa upp¹:

¹ Se mer på Naturvårdsverkets hemsida: <https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/friluftsliv/sveriges-friluftlivsmal/>

1. Tillgänglig natur för alla
2. Starkt engagemang och samverkan
3. Allemansrätten
4. Tillgång till natur för friluftsliv
5. Attraktiv tätortsnära natur
6. Hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling
7. Skyddade områden som resurs för friluftslivet
8. Ett rikt friluftsliv i skolan
9. Friluftsliv för god folkhälsa
10. God kunskap om friluftslivet

De nationella målen har varit en utgångspunkt för Vänersborgs kommuns arbete med friluftsstrategin. Då flera av de nationella målen överlappar varandra har friluftstrategins syfte och inriktning utformats efter en annan struktur, men alla de tio nationella målen täcks in av strategin.

Centrala begrepp

Friluftsliv

Vanligtvis används följande definition för friluftsliv:

”friluftsliv: vistelse utomhus i natur- eller kulturlandskapet för välbefinnande och naturupplevelser utan krav på tävling”

3 §, Förordning (2010:2008) om statsbidrag till friluftsförbund

Detta kan omfatta många typer av aktiviteter, från promenader, bad eller picknick under bilresan till fågelskådning, bergsklättring och vandringssemester med tält.

Även om en förening ägnar sig åt tävlingssport kan en stor del av dess verksamhet klassas som friluftsliv så länge den sker utomhus med välbefinnande och naturupplevelser i centrum.

Friluftsområde

Med friluftsområde avses vissa större natur- eller vattenområden som pekats ut i översiktsplan eller liknande handling för att de har en särskild betydelse för kommunens friluftsliv. Utpekade friluftsområden behöver inte ägas av kommunen. Allemansrätten innebär att allmänhet normalt sett får vistas där oavsett vem fastighetsägaren är. Om kommunen vill anlägga friluftsanläggningar eller på annat sätt underlätta för friluftsliv på annans fastighet kan avtal behöva upprättas.

Det är inte bara friluftsområden som har betydelse för friluftslivet. Även mindre naturområden, parker, badplatser med mera används för friluftsliv.

Friluftsanläggning

Med friluftsanläggning avses medvetet skapade konstruktioner som syftar till att underlätta eller förbättra för friluftaktiviteter. Det kan till exempel handla om stigar, sittbänkar, grillplatser, vindskydd, bryggor, ilägningsramper eller informationsskyltar. Även parkeringsplatser, toaletter och papperskorgar kan ses som del av friluftsanläggningar.

En friluftsanläggning kan vara såväl kommunal som privat eller statlig.

Övergripande syfte med kommunens friluftslivsarbete

Med utgångspunkt i Vänersborgs kommuns vision ”attraktiv och hållbar i alla delar, hela livet” ska kommunens friluftslivsarbete

- (a) skapa mer jämlika förutsättningar att delta i och uppleva vardagsnära friluftaktiviteter i naturen som inte kräver så stora resurser av den enskilda;
- (b) utveckla och bevara friluftsområden och mötesplatser för att stärka natur-, kultur- och rekreationsvärden;
- (c) möjliggöra för utveckling av besöksnäring och föreningsverksamhet med koppling till friluftsliv; samt
- (d) öka kunskapen om allemansrätten och friluftslivets möjligheter och värden.

Att skapa *mer jämlika förutsättningar* att delta i och uppleva naturen handlar om att göra friluftslivet tillgängligt. Det innebär att arbeta för att minska och ta bort de hinder för deltagande som människor kan ha av funktionsmässiga, ekonomiska, sociala eller kulturella anledningar. Vänersborgs kommun vill stärka förutsättningarna för mer vardagsnära friluftsliv för återhämtning, rekreation och social samvaro i hela kommunen.

Att *utveckla och bevara friluftsområden* handlar om att strategiskt och långsiktigt tillvarata natur-, kultur- och rekreationsvärden. Det handlar bland annat om biologisk mångfald, kulturhistoriska lämningar, landskapsbild och vyer, men även om möjligheter till olika typer av friluftaktiviteter.

Att *möjliggöra för utveckling av besöksnäring och föreningsverksamhet* handlar om att stärka möjligheterna för olika aktörer att bidra till och vara delaktig i utvecklingen av friluftslivet i kommunen. I samverkan med andra parter kan kommunen möjliggöra för fler aktiviteter i naturen, ifråga om utvecklandet av upplevelsebaserade aktiviteter, mötesplatser och anläggningar.

Att *öka kunskapen* om allemansrätten och friluftslivets möjligheter och värden handlar om att förvalta och bygga vidare på en kultur med stor betydelse för folkhälsa och samtidigt värna om våra naturresurser.

Sammantaget leder detta till ökad folkhälsa i linje med kommunens värdeord levande, attraktiv, hållbar och tillsammans.

Inriktning

Tillgång till natur och friluftsområden

- I planering av bebyggelse och infrastruktur ska kommunen sträva efter att naturområden sparas eller utvecklas inom gång- och cykelavstånd från bostaden.
- Viktiga större friluftsområden ska pekas ut i översiktsplanen och skyddas från exploatering.
- Gång- och cykelvägar ska underlätta för boende i tätort att nå natur- och friluftsområden.

- Kommunen ska tillgodose parkering, toalett och avfallsinsamling vid friluftsområden där det bedöms finnas ett stort behov

Friluftsanläggningar

- Kommunala friluftsanläggningar ska i grunden vara kostnadsfria för alla att använda. Avgifter kan dock tas ut för viss infrastruktur, som till exempel parkeringsplatser och båtplatser, för att täcka driftskostnader.
- Kommunala friluftsanläggningar ska där så är möjligt och lämpligt göras tillgängliga enligt principen om universell utformning².
- Kommunen ska utveckla friluftsanläggningar inom friluftsområden och andra platser för bred användning för olika användargrupper.
- Kommunens satsningar på friluftsanläggningar ska prioriteras för att användas av många kommuninvånare och besökare. Avvägningar behöver göras mellan geografisk spridning och fördelar med att samla anläggningar.
- Friluftsanläggningar kan behöva undvikas på platser med mycket höga bevarandevärden.

Kunskap och information

- Det ska finnas lättillgänglig information för kommuninvånare och besökare om kommunens friluftsområden och friluftsanläggningar. Informationen ska finnas digitalt, samt via turistorganisationer och på kommunhuset.
- En friluftskarta i både digital form och tryckt på papper ska bland annat visa platser för friluftsliv, friluftsanläggningar och hur man kan ta sig till dessa med olika färdmedel.
- Huvudleder ska vara tydligt uppmärkta och det ska finnas informationsskyltar vid entréer till friluftsområden.
- Kommuninvånare ska få tillgång till kunskap om friluftsliv och allemansrätt. Särskilt viktiga målgrupper är barn, unga och nyanlända från andra länder. Kommunen ska arbeta med detta bland annat inom förskola, grundskola, fritidsverksamheter och samhällsorientering för nyanlända.

Samverkan

- Det ska finnas en tjänsteperson på kommunen med övergripande samordningsansvar för friluftsfrågor.
- Kommunen ska organisera forum regelbundet där föreningar och andra organisationer som arbetar med friluftsfrågor erbjuds möjlighet till dialog om friluftsliv

² Enligt Myndigheten för delaktighet kan universell utformning förklaras som ”design av produkter, tjänster och miljöer som är användbara för en så stor del av befolkningen som möjligt, utan att det krävs speciell anpassning” (<https://delaktighetsguiden.se/ordlista>). Det innebär anpassning till olika funktionsnedsättningar, men även andra aspekter på tillgänglighet ska vägas in, till exempel säkerhet för små barn och utrymme för barnvagnar. Avvägningar kan på vissa ställen behöva göras mellan tillgänglighet och miljöpåverkan.

- Ideella föreningar ska erbjudas att söka stöd och initiera samarbete med kommunen för friluftsverksamhet.
- Föreningar och andra organisationer ska erbjudas att söka stöd för investeringar och drift av friluftsanläggningar som kostnadsfritt kan användas av allmänheten. Avtal ska upprättas som tydliggör den långsiktiga ansvarsfördelningen.

Uppföljning

En samlad uppföljning av friluftstrategin genomförs minst en gång per mandatperiod. Ansvaret för uppföljningen ligger på kultur- och fritidsnämnden, som rapporterar till kommunstyrelsen. En utredningsrapport har tagits fram som ger vägledning i hur strategin kan genomföras.

Friluftsutredning

Underlagsrapport till Friluftsstrategi

Vänersborgs kommun
Kommunstyrelseförvaltningen

SAMRÅDSHANDLING

Sammanfattning

I denna rapport sammanställs kunskapsunderlag som samlats in i arbetet med att ta fram en friluftsstrategi för Vänersborgs kommun. Sammanställningen visar på de många resurser som finns i kommunen för friluftsliv i form av naturområden, vatten, anläggningar och engagerade föreningar. Den visar även på brister och utvecklingsmöjligheter.

Rapporten är tänkt att vara ett stöd vid genomförandet av kommunens Friluftsstrategi.

Avsnittet *Kartläggning och analys* redovisar resultat från undersökningar och workshops. Där sammanfattas även diskussioner som förts om ett antal viktiga frågeställningar.

Avsnittet *Förslag till utvecklingsarbete* redovisar tankar om hur kommunen kan jobba vidare med utveckling av friluftsområden och friluftsanläggningar.

Avsnittet *Förslag till organisering av kommunens friluftsbete* redovisar förslag på framtida ansvarsfördelning. En viktig del av förslaget är att det samordnande ansvaret för friluftsförågor bör läggas på Kultur- och fritidsnämnden.

Avslutningsvis sammanfattas det fortsatta tillvägagångssättet i avsnittet *Genomförande*.

Dokumenttyp	Dokumentnamn	Framtagen	Antagen av
Underlagsrapport	Friluftsutredning	-	-
Dokumentägare	Dokumentansvarig	Reviderad	Giltighet
Kommunstyrelseförvaltningen	...		-
Dokumentinformation		Diarienummer	
Bakgrund, inventering och analys. Kopplad till Friluftsstrategi.		KS 2022/64	
Ämnesområde	Intranät	Hemsida	
Friluftsliv	☒	☐	
Andra styrande dokument som omnämns			
Miljöprogram 2030 (KF, 2016-02-04). Översiktsplan 2017 (KF, 2017-12-13).			

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Innehållsförteckning	3
Inledning	4
Bakgrund	4
Rapportens syfte och roll som underlag	4
Arbetsätt	5
Kartläggning och analys	7
Resultat från referensgruppsträffar	7
Resultat från skolenkäter	7
Resultat från enkäter till allmänhet	8
Resultat från undersökning hos äldre	9
Resultat från undersökning bland andra kommuner	9
Reflektioner kring vad friluftsliv är och kan vara	11
Besöksnäringens relation till friluftslivet	11
Reflektioner kring organisering av friluftsarbetet	12
Förslag till utvecklingsarbete	15
Informationsinsatser	15
Friluftsområden	16
Bad och båtliv	25
Leder för vandring och cykling	29
Skolskogar och utomhuspedagogik	30
Kommunala friluftslivsaktiviteter	31
Övriga friluftsanläggningar och insatser	32
Förslag till organisering av kommunens friluftsbete	34
Styrande dokument	34
Politiska ansvarsområden	35
Förvaltningsorganisationen	36
Andra aktörer	37
Genomförande	37

Inledning

Bakgrund

Det har under en lång tid funnits behov av att utveckla förutsättningarna för friluftslivet i Vänersborg. I kommunens översiktsplan står med som fortsatt arbete:

”Ta fram en friluftsplän för att ge information om värdefulla friluftsområden samt ge förslag på åtgärder som kan förbättra dem, bland annat rörande underhåll, framkomlighet, tillgänglighet och förutsättningar för ökad besöksnäring. De nationella friluftsmålen bör vara vägledande.”

Översiktsplan 2017, sid 66 (antagen av kommunfullmäktige 2017-12-13 § 197)

Några år senare kom ett uppdrag inför verksamhetsåren 2022-2024:

”Kommundirektören ges i uppdrag att samordna ett förvaltningsövergripande arbete, för att ta fram ett styrdokument som innehåller strategier och prioriteringar för naturvård och friluftsliv, som underlag för fysisk planering.”

Mål och resursplan 2022-2024, sid 14 (fastställd av kommunfullmäktige 2021-06-16 § 79)

Kommundirektören lämnade över uppdraget till Kultur- och fritidsförvaltningen som redan under 2021 gjorde en nulägesanalys och skickade in en ansökan om statligt stöd i form av Lokala Naturvårdssatsningen (LONA) från Naturvårdsverket. I arbetet deltog tjänstepersoner från flera berörda förvaltningar.

LONA-medel beviljades och projektet inleddes i maj 2022, under ledning av kommunstyrelseförvaltningen. För att anpassa till kommunens *Riktlinjer för styrande dokument* har beslutats att skriva fram styrdokumentet som en strategi.

Naturvårdsstrategi antogs av kommunfullmäktige 2023-05-17 § 73, som resultat av ett arbete som påbörjades redan 2019. Samma år antogs även *Skogspolicy* (kommunfullmäktige 2023-06-21 § 108) och *Riktlinjer för kommunal skogshantering* (Samhällsbyggnadsnämnden 2023-09-21 § 113). Friluftsstrategin är ett komplement till dessa styrdokument och till *Grönplan 2008*, *Miljöprogram 2030* och kommunens översiktsplaner.

Behovet har också påtalats i olika tjänsteskrivelser, rapporter och från Visit Trollhättan Vänersborg.

Rapportens syfte och roll som underlag

Denna utredningsrapport har tagits fram som underlag till Friluftsstrategi. Den läggs inte fram för politiskt antagande. Syftet är att redovisa den kunskapsinhämtning och de analyser som gjorts i arbetet, för att ge en bättre förståelse för strategin. Rapporten kan även användas som stöd vid genomförande och uppföljning av strategin.

Arbetsätt

Projektorganisation

Arbetet har letts av en tjänsteperson på kommunstyrelseförvaltningen som tillsammans med en mindre projektgrupp har träffats regelbundet för att driva arbetet framåt. I projektgruppen har en representant från vardera kultur- och fritidsförvaltningen, samhällsbyggnadsförvaltningen samt miljö- och byggnadsförvaltningen har ingått.

En större arbetsgrupp har träffats med jämna mellanrum under processen för att stämma av hur arbetet fortskrider. Förutom de fyra i projektgruppen har ytterligare sju personer ingått.

Följande har deltagit i det löpande arbetet:

Pål Castell	strategisk samhällsplanerare, kommunstyrelseförv.	projektledare
Magnus Olofsson	föreningskonsulent, kultur- och fritidsförvaltningen	projektgrupp
Morgan Fast	enhetschef skog och natur, samhällsbyggnad	projektgrupp
Lisa Rex	kommunekolog, miljö- och byggnadsförvaltningen	projektgrupp
Per-Ola Rasmussen	utredare, kommunstyrelseförvaltningen	arbetsgrupp
Anne Ekstedt	folkhälsosamordnare, kommunstyrelseförvaltningen	arbetsgrupp
Sofie Hagström	utvecklingsledare, kultur- och fritidsförvaltningen	arbetsgrupp
Fredrik Blomdahl	fritidsledare, kultur- och fritidsförvaltningen	arbetsgrupp
Sanna Fransson	mark- och exploateringsingenjör, samhällsbyggnad	arbetsgrupp
Hamdi Alsayed	planhandläggare, miljö- och byggnadsförvaltningen	arbetsgrupp
Ylva Gunnarsdotter /Veronica Wallberg	förskollärare/pedagog, barn- och utbildningsförvaltningen	arbetsgrupp

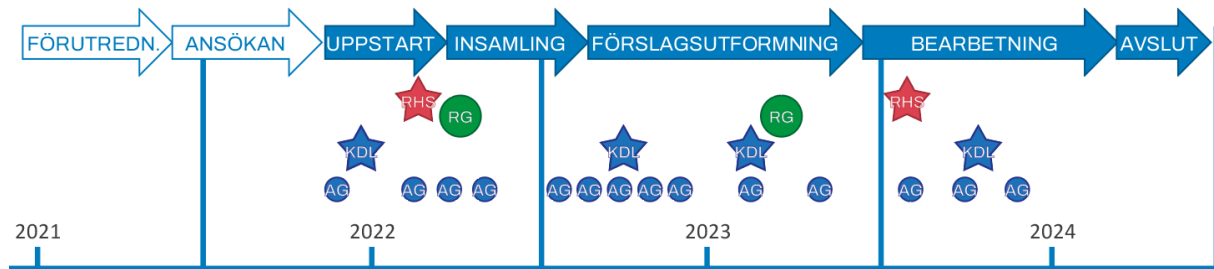
Rådet för hälsa och social hållbarhet har utgjort politisk referensgrupp. Under arbetets gång har flera avstämningar även gjorts med kommundirektörens ledningsgrupp.

Överblick över arbetsprocessen

Projekttiden är från maj 2022 till december 2024, se Figur 1. Innan dess gjordes en förutredning och en ansökan om LONA-stöd. Projektet planerades utifrån fem faser:

1. Uppstartsfas, maj-sep 2022. Projektledare utses, projekt- och arbetsgrupp formeras, kommunikationsplan tas fram, referensgruppsworkshop planeras, initial avstämning med Rådet för hälsa och social hållbarhet.
2. Insamlingsfas, okt 2022 – feb 2023. Kartläggning och insamling av data. Dialog kring fokusfrågor (t.ex. friluftsliv i skola/förskola, friluftsanslutet föreningsliv).
3. Förslagsutformningsfas, mar-dec 2023. Analys och utformning av förslag. Avstämning med referensgrupper.
4. Förslagsbehandlingsfas, jan-sept 2024. Internt samråd, revidering, antagande.
5. Avslutningsfas, okt-dec 2024. KommunikERING av resultat, överlämnande till genomförande- och uppföljningsorganisation, projektredovisning.

I praktiken har insamlings- och förslagsutformningsarbetet till stora delar pågått parallellt.

Figur 1: Överblick över processen. Röd stjärna – avstämning med Rådet för hälsa och social hållbarhet; Blå stjärna – avstämning med kommundirektörens ledningsgrupp; Grön cirkel – workshop med referensgruppen; Blå cirkel – möte med arbetsgruppen.

Inledande nulägesanalys

Under kultur- och fritidsförvaltningens ledning genomfördes hösten 2021 en förutredning i form av en nulägesanalys. Ett antal tjänstepersoner från olika förvaltningar deltog. Slutsatserna presenterades i en enkel sammanställning. Nulägesanalysen användes för att utforma projektplanen och ansökan om LONA-stöd.

Referensgruppträffar

Föreningar med kopplingar till friluftsliv har bjudits in att delta i en bred referensgrupp som genomfört två workshops under projektet. Till referensgruppen har även bjudits in kommunalråd, berörda nämndpresidier, Visit, Bergagården, länsstyrelsen och större markägare och arrendatorer.

Första referensgruppträffen hölls på Skidstugan i Dalbobergen 18 oktober 2022 med 49 deltagare. I smågrupper fick deltagarna arbeta med fyra olika teman: Resurser, brister och utmaningar, förväntningar och samverkan, samt möjligheter.

Andra referensgruppträffen hölls på samma plats 24 oktober 2023 med 32 deltagare. Tre gruppdiskussionspass genomfördes: Friluftsstrategin, Samverkansformer, Utvecklingsförslag.

Resultaten sammanställdes efter referensgruppträffarna och skickades ut till deltagarna, se bilagorna 1 och 2.

Enkäter och intervjustudie

Sommaren 2022 gjordes en enkätundersökning med människor på olika platser i kommunen för att få in tankar om friluftsliv.

Enkäter skickades ut hösten 2022 till kommunens grundskolor om hur naturområden och skolskogar används och om elevers syn på vistelse i naturen.

En webbenkät lades upp våren 2023 riktad till ungdomar om deras friluftsvanor.

Enkät till seniorer kring friluftsliv genomfördes vid olika tillfällen och i olika forum.

En enklare intervjustudie genomfördes för att ta reda på hur andra kommuners arbetar med friluftsliv. Kommuner med nyligen framtagna styrdokument kring friluftsliv valdes ut.

Resultaten från alla undersökningar presenteras översiktligt i avsnittet *Kartläggning och analys*.

Övriga kunskapsunderlag

Utöver det som nämns har även genomförts flera andra aktiviteter inom ramen för arbetet med friluftsstrategin:

- Deltagande på event där projektet presenterats och allmänhet kunnat lämna synpunkter: Miljöforum 2021, Kommunens födelsedag 2022
- Träffar med flera föreningar och andra organisationer
- Workshop med kommunala pensionärsrådet
- Deltagande på olika forum och konferenser kring friluftsliv, exempelvis Länsstyrelsen – Regional tankesmedja för hållbart friluftsliv

Kartläggning och analys

Vänersborgs kommun har ett rikt utbud av resurser för friluftsliv. Övergripande kan konstateras att det framför allt är när det kommer till kommunens organisation som det finns stora brister.

Resultat från referensgruppsträffar

Sammanställningar från de båda referensgruppsträffarna ligger som bilagor 1 och 2 till denna rapport. Båda träffarna gav ett omfattande material om friluftsresurser och utvecklingsförslag. En stor del av idéerna från referensgruppsträffarna har använts i avsnittet *Förslag till utvecklingsarbete*.

Resultat från skolenkäter

Enkät till skolorna om natur i undervisningen

En enkät skickades till de elva kommunala grundskolorna för elever i förskoleklass till årskurs 6 (låg- och mellanstadiet). Frågorna rör tillgången till och användningen av skolskogar och andra naturområden. Tio av skolorna svarade.

Merparten av skolorna uppger att de saknar skolskog, även om ett par av dessa har tillgång till skogsområde alldeles intill skolan. Samtidigt menar två av de fyra skolor som svarat att de har skolskog att den inte kan användas i någon högre omfattning, eftersom det är svårt att ta sig dit eller eftersom den är riskabel på grund av risk för fallande träd. Några skolor trycker på att de har mycket dålig tillgång till naturområden.

De flesta skolorna uppger att de använder sig av utomhusundervisning, dock i mycket olika utsträckning. Vissa menar att de nyttjar naturområden varje vecka som del av undervisningen medan någon uppger att det kan röra sig om några gånger per läsår. Ämnen som nämns är hälsa och idrott, teknik, biologi och matte. Naturmiljöer används även på friluftsdagar och av fritidsverksamheten.

Flera av skolorna skriver att de värdesätter möjligheten till utomhusvistelse och naturkontakt. Flera efterfrågar bättre tillgång till naturmiljöer nära skolan. Det efterfrågas även bättre möjligheter att göra utflykter till naturmiljöer, till exempel genom bussturer. En skola lyfter fram att de vill kunna åka oftare till naturskolan på Bergagården.

Enkät till barnen om friluftsliv med mera

En enkät gick även ut till barn på Granåsskolan (förskoleklass, årskurs 2-3), Onsjöskolan (årskurs 2-3), Tärnan (förskoleklass och årskurs 3) och Öxnereds skola (förskoleklass –

årskurs 6). Enkäten innehöll frågor om vad naturen är, känslor för naturen, vad man kan göra i naturen och vad som kan vara bra med det. Här är en sammanställning av resultaten:

- De flesta eleverna har positiva tankar och känslor om skog och natur och ser ett stort värde av att vistas ute och ta vara på vår miljö.
- Även de elever som är mer sällan i skog och natur i undervisningssyfte har generellt ändå svarat att de har en positiv känsla av den.
- Vissa elever har svårt att beskriva känslorna som skogen ger dem.
- På frågan om vad eleverna tycker om att göra i skogen, kommer eleverna på en mängd olika aktiviteter.
- Många uttrycker att naturen är en fin och vacker plats. De beskriver den med flera olika känslor- och sinnesord.
- De ser den som variationsrik där de både kan finna lugn och ro men även lust till spring och lek.
- Vidare ser de skog och natur som en plats där fantasi och kreativitet kan gro, men även skapa en känsla av rädsla.
- Skogen ger dem möjligheter att fylla på sina skafferier och njuta av svamp, bär, harsyra och även glädja någon annan med att plocka vackra blommor.
- Barnen beskriver skogen som en plats för lek och samvaro, en plats för att finna ro och väcka känslor, upptäcka djur och växter och pedagogerna får ett klassrum utomhus.

Resultat från enkäter till allmänhet

Undersökning sommaren 2022

Under sommaren 2022 genomfördes en enkätundersökning av två feriepraktiserande gymnasieelever på kommunstyrelseförvaltningen. De gick runt på olika platser i Vänersborg och ställde frågor om vad friluftsliv är, hur ofta de ägnar sig åt friluftsliv, vad de då gör och var, samt om de ser något som borde förbättras för friluftslivet i kommunen. Sammanlagt ingick 52 personer i undersökningen, med spridda åldrar från 15 år och uppåt.

Det framgick av undersökningen att vuxna i högre utsträckning än ungdomar lyfter fram ”promenera” som den främsta friluftaktiviteten. Aktiviteten ”bollsporter” rankades även högt, i synnerhet av ungdomar och boende i Torpaområdet. ”Bada” tillhörde också en av de populäraste aktiviteterna.

När det kommer till förbättringsåtgärder var det vanligaste önskemålet billigare transportmöjligheter för att komma till badplatser och andra ställen för friluftsliv. Enligt de som utförde undersökningen var det framför allt utlandsfödda som efterfrågade billigare transporter, medan svenskfödda i högre utsträckning efterfrågade förbättrade cykelvägar och belysning. Ungdomar boende i Torpaområdet efterfrågade specifikt bättre konstgrasmatta i Siriusparkens multiarena.

Undersökning våren 2023

Under vårterminen 2023 lades en enkät upp för att få in svar från företrädesvis ungdomar i kommunen. Den utformades som en öppen enkät på internet och information delades ut via fritidsgårdar. Endast 19 svar kom in, vilket gör att det inte går att dra alltför starka slutsatser från resultatet. Merparten av de svarande uppgav att de går på högstadiet, sex stycken på gymnasiet eller vuxna, två stycken på mellanstadiet.

Drygt hälften av de svarande menar att de ägnar sig åt friluftsliv i kommunen, var fjärde varje vecka. Promenera eller gå är de vanligaste aktiviteterna som räknas upp, följt av grilla.

Halle-/Hunneberg är det som flest nämner under frågan om var det bästa friluftsområdet finns i kommunen.

Resultat från undersökning hos äldre

Enkät till seniorer gällande friluftsliv genomfördes vid olika tillfällen och i olika forum som exempelvis kommunens födelsedag och på kommunens träffpunkter. Totalt svarade 93 personer.

Följande frågor ställdes:

- Nyttjar du friluftslivet i Vänersborgs kommun? Om ja, hur?
Majoriteten av de svarande nyttjar friluftslivet i Vänersborgs kommun. Promenader är den aktivitet som genomförs av flest men även cykling, fika, svamp- och bärplockning nämns av många.
- Hur ofta utövar du någon friluftaktivitet?
Svarsalternativen var varje dag, varje vecka, minst 10 ggr/år och mer sällan. Över hälften, 52 procent, svarade att de utövar någon friluftaktivitet varje dag, 30 procent svarade varje vecka, 11 procent minst 10 ggr/år/mer sällan. 7 procent angav inget svar.
- Vad är det som bidrar till ett rikt friluftsliv?
Omgivningen, närheten till friluftsområden, naturen, vattnet, att det finns många fina områden som det finns i vår kommun.
- Vad fungerar mindre bra idag när det gäller friluftsliv i Vänersborgs kommun?
Belysning, halkbekämpning, toaletter, parkbänkar och cykelvägar.
- Hur kan vi utveckla friluftslivet i Vänersborgs kommun?
Belysning, fler bänkar, fler toaletter, tillgängligheten både för funktionshindrade men också möjlighet att ta sig med kollektivtrafik till friluftsområden samt närheten av friluftsområden till sitt boende. Barnaktiviteter längs promenadslingsor.

Resultat från undersökning bland andra kommuner

En intervjustudie har genomförts med fem kommuner i Sverige. Dessa har valts ut utifrån ranking i "Sveriges friluftskommun" och storlek. Följande kommuner har medverkat: Trollhättan, Nyköping, Örnsköldsvik, Karlshamn samt Uddevalla.

Två kommuner har en av KF antagen Friluftsplän, en har en Friluftsstrategi som är beslutad på nämndnivå och övriga utgår från ÖP/Naturvårdsplan/Grönplan som omfattar friluftsliv.

I fyra kommuner ligger uppdraget att genomföra och samordna planen/strategin på Kultur- och fritidsförvaltningarna. I en kommun har förvaltningarna skapat en tvärfunktionell friluftsgupp på egen begäran.

Kommunerna har valt ett liknande upplägg för att genomföra arbetet och har skapat tvärfunktionella arbetsgrupper mellan berörda förvaltningar som hålls ihop av kultur- och fritidsförvaltningarna. Allt som oftast handlar det om att representanter från kultur/fritid, samhällsbyggnad/tekniska, MEX/Strategisk planering samt näringsliv/landsbygdsutvecklare medverkar i arbetsgrupperna men också folkhälsosamordnare och representanter från barn- och utbildningsförvaltning. Grupperna tar fram handlingsplaner med prioriteringar.

Tre kommuner har en separat inrättad tjänst för arbetet med friluftsliv och ytterligare en är i färd med att inrätta en sådan tjänst.

I fyra kommuner har kultur- och fritidsförvaltningarna ansvaret för underhåll och utveckling av områden/faciliteter och flera köper denna tjänst av samhällsbyggnad/tekniska. I en kommun ansvarar näringsliv och fritid för arbetet gemensamt med tekniska som utförare. En kommun har gjort undantag för reservat som hanteras separat via beslutad naturvårdsplan som omfattar insatser för friluftsliv.

Flera kommuner saknar en separat budget för utveckling, investering och underhåll av infrastruktur för friluftsliv. En kommun arbetar just nu med gränsdragningslistor i syfte att få till en separat budget. Den kommun som har en separat budget för friluftsliv har 1 mkr i ram för utveckling, 2,1 mkr för skärgårdsutveckling och friluftsbad samt 0,8 mkr för förbättringar, det så kallade "Friluftsliftet" där skolor och föreningar kan ansöka om förbättringar som förbättrar förutsättningarna för verksamhet och invånare.

En kommun lyfter utmaningen med att fördela ansvar och kostnad mellan kultur och samhällsbyggnad, en kommun beskriver hur de arbetat med gränsdragningslistor för att tydliggöra det och en annan kommun har fattat beslut om att alla förvaltningar ska avsätta pengar varje år och den totala potten är det som man har att arbeta med för att utveckla friluftslivet.

Samtliga kommuner samverkar med föreningar och friluftsförbund. Tre kommuner gör detta formaliserat genom ett friluftsråd. I råden återfinns tjänstepersoner, politiker, föreningar av olika slag och i vissa fall också Länsstyrelsen och markägare. I råden diskuterar man intressenternas utvecklingsplaner och möjliga konsekvenser eller möjligheter kopplat till dessa samt fångar upp behov och utmaningar som behöver hanteras. Denna input används för att planera och göra prioriteringar.

Samtliga kommuner har olika typer av föreningsbidrag, lokalbidrag samt aktivitetsbidrag. Ifråga om verksamhet som bedrivs utan lokal finns det olika varianter av stöd t.ex. friluftsbidrag, sträckbidrag för spår och leder, grönytebidrag osv. En del kommuner har extra bidrag till noder och anläggningar som många besöker.

Många kommuner har särskilt riktade föreningsbidrag eller använder idéburet offentligt partnerskap (IOP) för att klara sina åtaganden och kostnader. Ofta använder man skötselbidrag i olika former kopplat till leder och anläggningar. Exempel på IOP:er kan vara integrationsprojekt med läxhjälp, städning av återvinningsstationer och föreningslokaler samt skötsel av långa leder. En kommun lägger hela 10,5 mkr per år på uppdragsavtal med föreningar för att frigöra personella resurser till andra uppgifter.

Några kommuner har en näringslivsstrategi som berör friluftslivet medan andra arbetar tätt med näringslivsutvecklare i kommunerna. I två kommuner finns det samverkan mellan näringslivs- och friluftslivsansvariga gällande underhåll och utveckling och ytterligare en kommun arbetar för att det ska bli så. Erfarenhetsmässigt gör kommunerna följande medskick:

- Det är viktigt att en friluftslivsstrategi beslutas politiskt och att den förs in som en egen punkt i verksamhetsplaneringen.
- Det behövs en egen fristående utvecklings- och underhållsbudget för friluftsliv eftersom det är ett område som inte är tvingande. Resurserna behöver vara realistiska i förhållande till ambition och planer.

- Använd gränsdragningslistor mellan förvaltningar så att det klart och tydligt framgår vems ansvar en sak är och vem som finansierar/bekostar insatsen.
- Det är viktigt att säkra friluftslivsområden i ÖP/FÖP och att det finns kartor som visar gränserna.

Reflektioner kring vad friluftsliv är och kan vara

Frågan om vad friluftsliv är och kan vara har ständigt återkommit under projektet. Diskussionerna har ofta tagit sin utgångspunkt i den definition som vanligtvis används och som kan hänvisas till *Förordning (2010:2008) om statsbidrag till friluftsförbund och friluftsförbund*. Enligt den definieras friluftsliv som ”vistelse utomhus i natur- eller kulturlandskapet för välbefinnande och naturupplevelser utan krav på tävling”. Denna definition ger upphov till följdfrågor så som:

- Vilka platser kan räknas som ”natur- och kulturlandskap”?
- Vilka aktiviteter kan räknas som ”vistelse... för välbefinnande och naturupplevelse utan krav på tävling”?

När frågan lyftes inledningsvis i arbetsgruppen om exempel på platser och aktiviteter som är relevanta för kommunens friluftstrategi är uppfattningarna väldigt olika inom gruppen. Alla var överens om att större tätortsnära skogsområden som Dalbobergen är relevanta och att kyrkogårdar inte är det. Men när det kommer till parker, skogsdungar, campingområden, småbåtshamnar med mera gick meningarna isär. Cykeltur och bad är exempel på aktiviteter som samtliga såg som relevanta. De flesta var även eniga kring ridning, klättring, motionsträning, båtliv, jakt och fiske som friluftsförbund. Nästan alla var även eniga om att motocross, paintball, lajvrollspel och trädgårdsodling är exempel på aktiviteter som inte är relevanta. Golf och agility är exempel på aktiviteter som det rådde stor oenighet om.

Sett till andra kommuners friluftsförbund och liknande dokument görs olika tolkningar om vad som ingår. Till exempel kan simhallar räknas in trots att det uppenbart inte rör sig om vistelse utomhus. De flesta inkluderar idrottsföreningar som har sin verksamhet i naturmark – orientering, skidor, cykling med mera – trots den officiella definitionens lydelse om ”utan krav på tävling”. Detta kan dock förstås utifrån att föreningarna i hög utsträckning erbjuder möjligheter till motionsträning.

Även frågor till allmänheten visar att synen på vad som kan vara friluftsliv varierar (se avsnitt ovan). Spontanidrott i stadsmiljö (som bollspel på konstgräsplan) är exempel på vad många tänker in, men som kanske är svårt att koppla till ”naturlandskap” och ”naturupplevelser”.

Besöksnäring och friluftsliv

Besöksnäringens position som en av landets basnäringar är starkt beroende av friluftsliv och naturturism. Naturen är en viktig reseanledning både för lokala, nationella och internationella gäster. Besökare vill uppleva olika naturmiljöer och efterfrågar en lång rad av aktiviteter som vandring, paddling, sportfiske, cykling och fiske.

Svenskarnas vana att röra sig i skog och mark och starka engagemang för friluftsliv skapar mervärde inte bara för utövarna. På liknande vis som den kommunala musikskolan bidrar till framgångar för svensk musikexport, är friluftslivet en viktig resurs för ett växande näringsliv kring naturturism. Det finns många beröringspunkter mellan naturturism och friluftsliv. De båda begreppen går delvis in i varandra och det finns starka gemensamma intressen, inte

minst kring behovet av vacker natur och friluftsanläggningar. Både friluftsliv och naturturism handlar om rekreation och bidrar till bättre folkhälsa. Trots att naturturismbranschen präglas av mindre enmans- och familjeföretag är det en av landsbygdens främsta källor till nya jobb. Det innebär en tillväxtmöjlighet utanför Sveriges större städer och tätorter.

Viktiga frågor för friluftsliv- och naturturism i framtiden:

- **Leder**
Under lång tid har en utmaning varit att det som regel finns finansiering för att anlägga nya leder via ex. projektpengar, men saknar resurser för underhåll och skötsel över tid.
- **Digital tillgänglighet**
Vi behöver planera för flera typer av tekniklösningar för att få snabb och robust uppkoppling även på naturbesöksmål.
- **Transporter**
Idag planeras och prioriteras kollektivtrafiken i stor utsträckning utifrån arbetspendling och annat vardagsresande. Sätt att öka möjligheterna att nå besöksmål för naturturism kan vara exempelvis att använda skolbussar för lokala transferturer på helger eller att förlänga busslinjer med några hållplatser i samband med ledigheter och semester.
- **Regelverk**
Regelverken är i låg utsträckning anpassade för besöksnäringens behov. Myndigheter behöver samverka för att hitta samsyn i avvägningar mellan olika aspekter på att tillgängliggöra besöksmål och möjliggöra näringsverksamhet, till exempel i relation till strandskydd.
- **Hållbarhet**
Enligt World Tourism Organization (UNWTO) kommer den globala turismen växa med 50 procent fram till 2030. Flera bedömare menar att friluftsliv- och naturturism är ett av de snabbast växande segmenten. Vilket ställer väldiga krav på att den tillväxten sker på ett hållbart vis. Senaste har frågan om överbelastning på attraktiva platser behövt hanteras allt oftare i Sverige, framför allt i fjällvärlden.

Reflektioner kring organisering av friluftslivsarbetet

Hur organiseras friluftslivsarbetet idag?

Inom kommunens politiska organisation samt kommunalt ägda bolag kan följande roller och ansvarsområden kopplade till friluftsliv identifieras:

Kommunfullmäktige

- Kommunövergripande beslut, bland annat budget

Kommunstyrelsen

- Kommunövergripande strategisk samhällsplanering, bland annat översiktsplanering
- Samordning av folkhälsoarbete
- Besöksnäring, inklusive led- och destinationsutveckling
- Medlemskap och medverkan i stiftelser, föreningar, förbund och samarbeten som arbetar med utveckling där friluftslivet är en förutsättning, exempelvis Stiftelsen för Dalslands

kanals framtida bestånd, Visit Trollhättan Vänersborg, och Besöksnäring – 8 kommuner i en del av Västsverige (V8).

Kultur- och fritidsnämnden

- Kontakt med föreningar, föreningsbidrag
- Friluftaktiviteter på fritidsgårdar, lovaktiviteter
- Ansvar för vård av fornminnen

Samhällsbyggnadsnämnden

- Förvaltning och utveckling av kommunens park-, skogs- och naturmark, lekplatser, badplatser, bryggor med mera (gatuenheten)
- Markköp, arrenden, skötselavtal med mera (fastighet och service)

Byggnadsnämnden

- Detaljplaner, bygglov, strandskydd med mera (plan och bygglov)
- Kartor, geodatahantering och visualisering (karta och geodata)
- Lantmäteriåfrågor (lantmäteriet)

Miljö- och hälsoskyddsämnden

- Naturvårdsaspekter och ekosystemtjänster
- Prövningar gentemot miljöbalken
- Bidragsansökningar för olika typer av åtgärder

Barn- och utbildningsnämnden

- Utomhuspedagogik och skolskogar (förskola, grundskola)
- Utbildning om natur, friluftsliv och allemansrätt (förskola, grundskola)

Socialnämnden

- Utomhusaktiviteter för äldre, kommunens frivilligsamordnare
- Information om allemansrätt till nyanlända invandrare ingår för tillfället i samhällsorienteringen de erbjuds

Halle och Hunneberg AB (som tar över från Stiftelsen Bergagården)

- Utveckling och förvaltning av friluftsanläggningar på Halle- och Hunneberg

Kunskapsförbundet Väst (gymnasieskola, vuxenutbildning)

- Undervisning om natur, friluftsliv och allemansrätt

Visit Trollhättan och Vänersborg (turistorganisation)

- Marknadsföring av friluftdestinationer

Brister

De tydligaste bristerna i kommunens organisering av friluftsarbetet är:

- Det saknas utpekade ansvar för samordning av friluftsförfrågor
- Det saknas forum för samordning av friluftsförfrågor både internt och externt
- Det saknas utpekade mål och strategier för att utveckla friluftslivet
- Det saknas resurser för att utveckla friluftslivet
- Det saknas en besöksnäringstrategi som anger de friluftslivsområden och -aktivitetsmöjligheter som är av vikt för besöksnäringen och på vilket sätt de behöver utvecklas och tillgängliggöras för att vara attraktiva och hållbara.

Reflektioner kring framtida ansvarsfördelning

Var ligger lämpligast samordningsansvaret för friluftsförfrågor på kommunen? Tabellen redovisar förenklade argument för och emot de nämnder som diskuterats.

<i>Nämnd</i>	<i>Argument för</i>	<i>Argument emot</i>
Kommunstyrelsen	Har övergripande ansvar och möjlighet att tycka till om andra nämnders ansvarsområden. Kan kopplas till befintliga ansvarsområden inom näringsliv, folkhälsa och översiktsplanering.	Ska hantera övergripande frågor och bör undvika att ta för mycket direktansvar för sektorsfrågor. Längre ifrån det praktiska arbetet med såväl föreningar som förvaltningsfrågor.
Kultur- och fritidsnämnden	Kan kopplas till befintliga ansvarsområden med föreningar och fritidsverksamhet. Det finns förväntningar på att kultur och fritid har hand om friluftsliv.	Har begränsade möjligheter att påverka andra nämnders ansvarsområden. Saknar genomförandeorganisation för anläggning och drift av friluftsanläggningar.
Samhällsbyggnadsnämnden	Kan kopplas till befintliga ansvarsområden med förvaltning av utemiljö samt fastighetsfrågor.	Har begränsade möjligheter att påverka andra nämnders ansvarsområden. Har fokus på kommunala verksamheter och kommunal mark.

Det vanligaste bland andra kommuner tycks vara att samordningsansvaret ligger hos kultur- och fritidsnämnd eller motsvarande.

En annan fråga rör hur genomförandeorganisationen bör utformas. Ett antal varianter har diskuterats, med utgångspunkten att samordningsansvaret ligger hos kultur och fritid alternativt samhällsbyggnad:

<i>Organisationsmodell</i>	<i>Argument för</i>	<i>Argument emot</i>
Kultur- och fritidsnämnden beställer och samhällsbyggnadsförvaltningen utför.	Optimerar kultur och fritids samordningsansvar med samhällsbyggnads utförarorganisation. Ger en tydlighet i ansvarsfördelning och budgetsättning.	Det finns utmaningar med ett beställare/utförare-system – kräver bra samverkan för att få det kostnadseffektivt och smidigt.
Kultur- och fritidsnämnden bygger upp en egen driftsorganisation för friluftsanläggningar.	Kultur- och fritidsnämnden kan hantera driftsfrågor smidigare med egen personal.	Det skulle innebära delvis parallella driftsorganisationer, vilket kan vara ineffektivt.
Samhällsbyggnadsnämnden tar samordningsansvaret och håller i förvaltningen.	Ansvar och förvaltning hamnar inom samma organisation.	Kultur- och fritidsnämnden får en väldigt liten roll trots att friluftsliv kan förväntas ligga under deras ansvar. Samhällsbyggnadsnämnden har traditionellt sett fokus på kommunens egna fastigheter.

De olika modellerna kan även kombineras, till exempel genom att Kultur- och fritidsnämnden tar hand om driften för vissa typer av anläggningar och uppgifter, men beställer andra uppgifter från Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Förslag till utvecklingsarbete

Informationsinsatser

Visit Trollhättan och Vänersborg marknadsför vissa evenemang och destinationer med friluftsliv i fokus. Bland annat finns en flik på hemsidan med rubriken naturområden. Men det saknas täckande information om friluftsliv i kommunen samt vilka aktörer som använder dessa.

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

- Ta fram en friluftskarta i samverkan med turistorganisation, föreningsliv och besöksnäring.

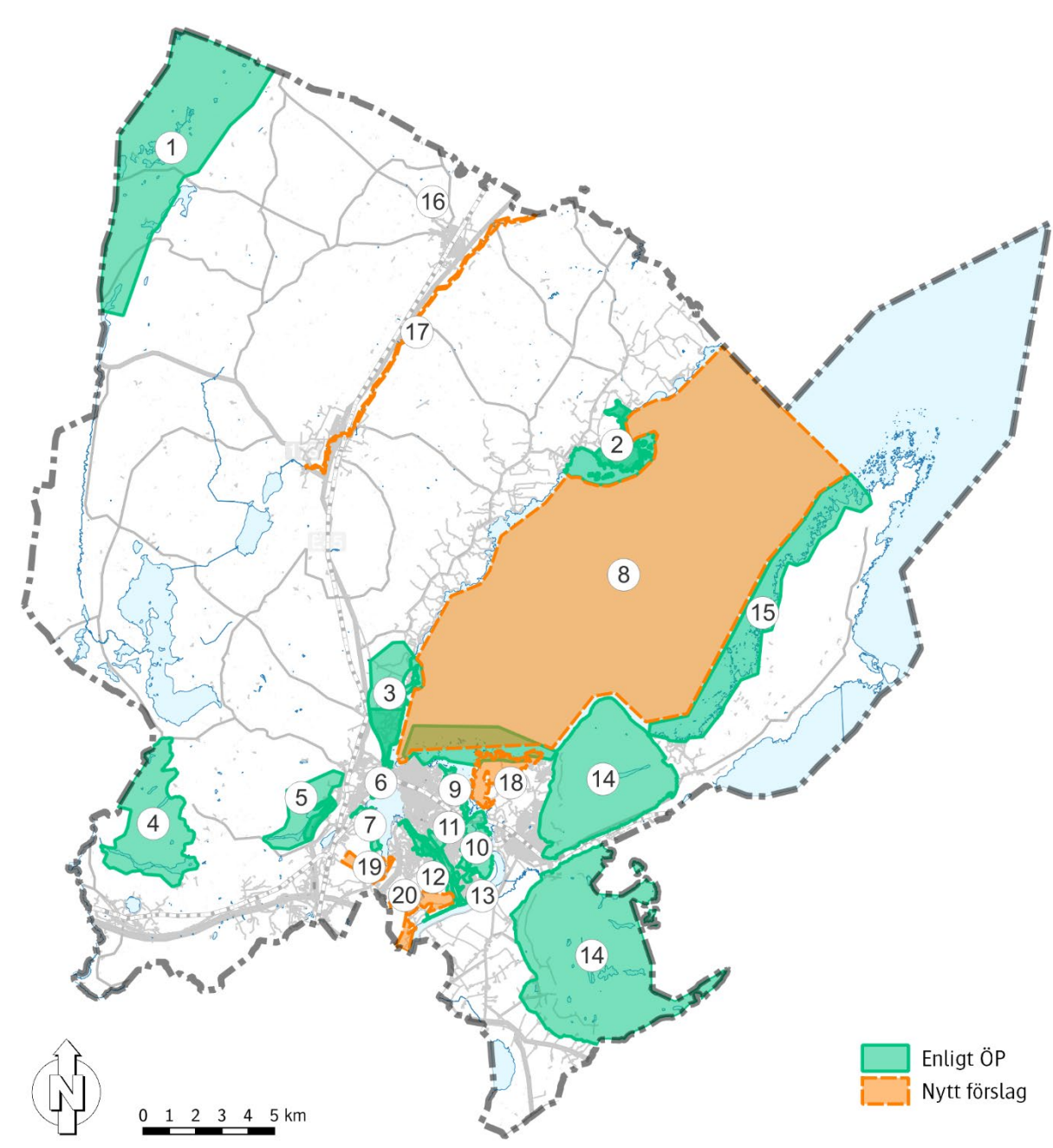
Friluftsområden

Kartan nedan visar kommunens friluftsområden enligt tidigare ställningstaganden och enligt rekommendationer från arbetsgruppen för friluftsstrategin. Merparten av områdena finns upptagna som friluftsområden i kommunens översiktsplan¹.

Nummer i kartan	Benämning	Areal (ha)	Markägare	Status/plan
1	Kroppefjäll	2819	Enskilt	ÖP 2017 (F1)
2	Sikhallsviken/Gälle udde	435	Enskilt + kommunalt	ÖP 2017 (F1/F2)
3	Dalbobergen	151	Kommunalt	ÖP 2017 (F1), FÖP VV (G16)
4	Skogarydsområdet	1045	Enskilt	ÖP 2017 (N5)
5	Boteredssjöområdet	408	Enskilt + kommunalt	ÖP 2017 (F1), FÖP VV (G25-G27)
6	Punschdalen	2	Kommunalt	FÖP VV (G22)
7	Skavens strandskogsområde	49	Kommunalt	FÖP VV (G31)
8	Vänersborgsviken	622	Enskilt + kommunalt	ÖP 2017 (F2)
9	Holmängenområdet	62	Kommunalt	FÖP VV (G6)
10	Lillåområdet	185	Enskilt + kommunalt	FÖP VV (G12)
11	Fridhemsgärdet	22	Kommunalt	FÖP VV (U10)
12	Kanalområdet kring Karls grav	121	Kommunalt	FÖP VV (G13, G15, U17)
13	Restad Gårds parkområde	18	Enskilt	FÖP VV (G14)
14	Halle- och Hunneberg	1872	Sveaskog	ÖP 2017 (F1)
15	Västra Vänersnäs	1344	Enskilt	ÖP 2017 (F2)
16	Mollbergsskogen, Brålanda	25	Enskilt	Nytt förslag

¹ Här ingår områden N5 enligt utvecklingsprincip 1 i ÖP 2017; F1 och F2 enligt utvecklingsprincip 4 i ÖP 2017; samt U- och G-områden där rekreation nämns specifikt i rekommendationerna i FÖP Vänersborg-Vargön.

17	Frändeforsån	142	Enskilt + kommunalt	Nytt förslag
18	Viksängen/Nordkroken	231	Enskilt	Nytt förslag
19	Vassända/Brätte	98	Nytt förslag	
20	Södra Onsjö/Sandbäck	182	Kommunalt	Nytt förslag

Figur 2. Karta över befintliga och föreslagna friluftsområden.

Nedan följer tankar om vart och ett av områdena om utvecklingsmöjligheter.

1. Kroppefjäll

Kroppefjäll är ett skogsområde med många småsjöar som ligger inom Vänersborgs, Färgelanda och Melleruds kommuner. Om hela området räknas in är det kommunens största sammanhängande naturområde. Området rymmer flera naturreservat, Natura 2000-område, biotopsskyddsområde och utgör riksintresse för både naturvård och friluftsliv. I Melleruds och Färgelanda kommuner finns anläggningar för besökare med bland annat övernattningsmöjligheter. I Vänersborgs del av Kroppefjäll saknas till stor del anläggningar och organisation för turism, men SK Granans anläggning utgör en utgångspunkt för lokalt friluftsliv och det finns leder och elljusspår. Kommunen samarbetar också med övriga kommuner kring Kroppefjällsleden. Kommunen har inget eget markinnehav på Kroppefjäll.

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

- Utred möjligheterna till utveckling av leder och besöksanläggningar i samverkan med berörda kommuner, föreningar och företag.

2. Sikhallsviken/Gälle udde

Sikhallsviken är ett populärt besöksmål sommartid, främst på grund av badstranden och möjligheten till vattensport. Det finns även en småbåtshamn och två campingplatser. Kommunen äger marken kring en stor del av badstranden och delar av hamnen. Badmöjligheterna på stranden har sedan en tid försämrats till följd av igenväxning. Ett planarbete pågår sedan 2015 på initiativ av markägare som bland annat vill möjliggöra för fler bostäder, nya småbåtshamn och utökade campingplatser. Gälle udde är delvis obebyggt med flera värdefulla naturbiotoper, bland annat ute på små öar och skär. Ur ett friluftsperspektiv är det relativt otillgängligt.

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

- Arbeta för att färdigställa detaljplanen så att hamnen och campingarna kan byggas ut.
- Vidta åtgärder för att återställa badstranden i gott skick.
- Uppmuntra dialog med markägare och campingplatser om hur området kan förbättras för friluftsliv, bland annat genom förbättrad vandringsrunda på Gälle udde.

3. Dalbobergen

Dalbobergen sträcker sig längs Vänerens kust från Vänersborgs tätort till Ursands camping. En stor del av området längs stranden är även naturreservat och i kommunens Naturvårdsstrategi föreslås utvidgning av reservatet åt väster och söder. Dalbobergen är mycket välanvänt som friluftsområde och rymmer många olika typer av anläggningar, bland annat Dalbostigen längs stranden, Skidstugan, Bastungen, scoutgård, elljusspår, cykelspår, fågelton, grillplatser och bänkar. Här möts också Pilgrimsled Dalsland och Pilgrimsled Göta Älv. I anslutning till området finns även caféet Skogshyddan, kulturmiljön kring Dalbogården, småbåtshamnen Grönvik, Ursands camping och brukshundsklubbens agilityanläggning. Flera föreningar driver verksamhet i Dalbobergen, bland annat Vänersborgs Skidklubb, Vänersborgs Scoutkår, Friluftsförbundet, Cykelklubben Wänerhof och Dalslands Gille. Kommunen har i översiktsplanen pekat ut några delar av Dalbobergen som utvecklingsområden för bostäder. Bland annat länsstyrelsen har framfört invändningar mot de planerna.

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

- Följa upp Naturvårdsstrategins förslag på utökning av reservatet.
- Undersöka möjligheterna att låta intressenter anlägga en discgolfbana i anslutning till befintliga spår kring Skidstugan.
- Förbättrad entré till området i söder med karta och cykelparkering.

4. Skogarydsområdet och Gundlebosjön

I kommunens översiktsplan har sedan 2006 funnits ett område i västra delen av kommunen norr om Väne Ryr markerat som ett "stort opåverkat område" enligt 3 kap. 2 § miljöbalken. Området är till stor del skogsmark, med inslag av mindre jordbruksmark och småsjöar och endast ett par små fritidshus. Inom området ligger även den långsmala Gundlebosjön, som till stora delar är inramad av skog och bergsformationer. Gundlebosjön kan utgöra en värdefull friluftresurs såväl sommartid som vintertid, men det är svårt att hitta dit för besökare.

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

- Undersöka möjligheterna att avtala med markägare om att anlägga en besöksparkering och eventuellt grillplats vid Gundlebosjön.

5. Boteredssjöområdet

Boteredssjön ligger nära tätortsbebyggelsen i Vänersborgs västra stadsdelar. Där finns bland annat en liten sandstrand i anslutning till en rastplats vid E45. Badplatsen kan även nås via en gång- och cykeltunnel under vägen. Stora delar av strandområdena utgörs av oexploaterad naturmark och kommunen äger en del av den.

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

- Utveckla stigsystemet på den kommunägda skogsmarken sydväst om badplatsen, bland annat med utsiktsplats och skyltning från badplatsen.

6. Punschdalen

Stadsdelen Blåsut är till större delen avskuren från vattenkontakt genom järnvägen som går längs kanten på Vassbotten. Men genom Punschdalen och Gaddes brygga finns möjlighet att vistas vid vattnet i vackra naturmiljöer.

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

- Följa upp Naturvårdsstrategins förslag om naturreservat.
- Skylta till området vid entréerna.

7. Skavens strandskogsområde

Mellan Brätte och Öxnered finns ett stort tätortsnära skogsområde. Det är inte tillrättalagt för friluftsliv och det är svårtillgängligt framför allt längs stranden till Vassbotten. Översiktsplanen föreslår utbyggnad av bostäder stora delar av skogsområdet men längs strandkanten avses att ett brett grönstråk sparas och utvecklas för friluftsliv och naturvärden. Bland annat föreslås en badplats och en strandpark. En viktig åtgärd i översiktsplanen är även den sammanhängande strandpromenaden runt hela Vassbotten.

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

- Skapa en promenadstig längs stranden med utblickar mot vattnet, sittbänkar och någon grillplats.
- Skapa anslutande gångvägar från nya bostadsområden.
- Utredda möjligheterna att anlägga en badplats och en liten strandpark

8. Vänersborgsviken

Den sydligaste delen av Vänern kallas ofta Vänersborgsviken. Det är ett viktigt rekreationsområde, bland annat genom segelskola, möjligheter till fiske, paddling, fågelliv, badplatser, småbåtshamnar och flera destinationer för småbåtar. Delar av området närmast Vänersborg och längs Vänersnäs västsida är fullt med skär och grund. Längs Dalslandskusten löper farleden där även större fartyg går. Några platser har tillträdesförbud under häckningstid för att skydda fågellivet.

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

- Se utvecklingsförslag för båtliv (sid. 28).

9. Holmängenområdet

Längs stranden mot det så kallade Älvsuget utgör Axel W Erikssons väg ett mycket populärt gångstråk på nordöstra delen av Huvudnäsön. Det är ett av områdena som föreslås som naturreservat i kommunens *Naturvårdsstrategi*². Området är stort nog för att utgöra en viktig del av den tätortsnära naturen för boende i Vänersborgs stad. Här finns många fina mindre platser att sitta ner i naturskönt läge och blicka ut över vattnet. Området domineras av lövskog, på många håll även kärr. I söder ett betydande antal särskilt skyddsvärda träd. Det finns stora naturvärden.

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

- Undersök möjligheterna att inrätta som naturreservat.

10. Lillåområdet

Lillåområdet är ett större sammanhängande naturområde på sydöstra delen av Huvudnäsön och är därmed ett av de viktigaste tätortsnära natur- och rekreationsområdena för Vänersborgs stad. Det är ett av områdena som föreslås som naturreservat i kommunens *Naturvårdsstrategi*³. Området kopplar till Holmängenområdet i norr och till kanalområdet längs Karls grav samt Restad gård i söder. Det omgärdar den lantliga bebyggelsen kring Önafors och jordbruksmarken där, men utgörs främst av skog. Det finns ett välbesökt vindskydd och stigar. Naturskyddsföreningen har en hemvist i Lillåstugan mitt i området. Längs älvstranden finns platser för fiske. Rester från vad som troligen är en järnmanufaktur vid Önafors, liksom nuvarande elkraftverk i älven, påminner om vattenkraftens stora betydelse för samhället.

² *Naturvårdsstrategi – Prioriteringar och riktlinjer för kommunens naturvårdsarbete*. Antagen av Kommunfullmäktige 2023-05-17 § 73.

³ *Naturvårdsstrategi – Prioriteringar och riktlinjer för kommunens naturvårdsarbete*. Antagen av Kommunfullmäktige 2023-05-17 § 73.

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

- Följa upp Naturvårdsstrategins förslag om naturreservat i samverkan med Naturskyddsföreningen, markägare och andra intressenter.
- Synliggör områdets kulturhistoria

11. Fridhemsgärdet

Väster om Mariedal och Fridhem, relativt centralt i Vänersborgs tätort, finns ett relativt stort grönområde som inte lämpar sig för bebyggelse. Översiktsplanen föreslår att det utvecklas för bland annat dagvattenhantering, odling, natur och park. Genom området går en kraftledning. I båda ändarna finns kullar som bland annat möjliggör pulkaåkning. Delar av området är lite sankt.

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

- Ta fram en plan för hur området kan utvecklas. Utvecklingsmöjligheter kan omfatta odlingslotter, hundrastgård, förbättrade pulkabackar och olika typer av habitatsutveckling.

12. Kanalområdet kring Karls grav

Kanalen Karls grav grävdes ut under 1600- och 1700-talet för att skapa möjlighet till sjöfart mellan Vänern och Västerhavet. Längs den fyra kilometer långa sträckan finns på båda sidor grönområden och promenadstigar, här går också Pilgrimsled Göta Älv. Det finns också flera kulturminnen och området är riksintresse för både kulturmiljövård och friluftsliv. Större delen av vattenområdet ianspråkats av sjöfarten och det är olämpligt att bada i kanalen. Men många uppskattar att fiska där.

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

- Teckna avtal med Sjöfartsverket för att kunna möjliggöra förbättringar av rekreativsvägarna på båda sidor av kanalen samt anlägga grillplatser och sittbänkar längs dessa.
- Verka för att Sjöfartsverket möjliggör för byggnation av lokaler för besöksnäringens verksamhet i anslutning till den planerade nya slussleden inklusive offentliga toaletter.
- Anlägg en sittplats vid vattnet nedanför Kretsloppsparken.

13. Restad Gårds parkområde

Det gamla sjukhusområdet kring Restad Gård har sedan 2009 ägts av ett privat företag. Det finns många typer av verksamheter där, bland annat asylboende, kriminalvårdsanstalter, hotell och småföretag. Det finns också en fin parkanläggning med ett stort antal skulpturer samt en 18-håls discgolfbana. Detaljplanerna möjliggör utveckling av området med bland annat fler bostäder.

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

- Samverka med markägare om hur området kan bindas ihop med sammanhängande strandpromenad med mera. Av särskild betydelse är promenadväg mellan Karls grav och Astrids ängar.

14. Halle- och Hunneberg

Halle- och Hunneberg hör till kommunens största sammanhängande skogsområden. Det är också välkända besöksmål med många omtalade värden. Det är de två mest särpräglade platåbergen i Platåbergens Geopark med världsarvsstatus enligt UNESCO. Den märkliga geologin, som är ett resultat av tidigare vulkanisk aktivitet och många istiders erosion, ger bergen en mycket speciell karaktär. De skarpa branterna har även legat till grund för forntida människors religiösa vördnad för bergen, deras funktion som befästningsverk och de höga naturvärden som gjort att rasbranterna utgör naturreservat och Natura 2000-områden. Dessutom finns kring bergen en omfattande historia av materialutvinning med spännande lämningar av stenbrott, kalkbränningsugnar, kolmilor och torvtäkter. Bergen har även gjort sig kända som kunglig älgjaktplats.

Det finns omfattande system av leder med vindsydd, grillplatser och utsikter. På Hunneberg finns Bergagården – en besöksanläggning med museum, klubblokaler, naturskolelokal och en enklare konferensanläggning. I närheten finns även en tidigare skidbacke som fungerar som mountainbikeanläggning. Halleberg har inte lika många anläggningar, men är välbesökt och uppskattat bland annat för fantastiska scenerier vid de mer orörda områdena i norr. Hallesjön har länge varit populär för fisket genom utplantering av regnbåge.

Det finns även flera platser i direkt anslutning till Halle- och Hunneberg med stora friluftslivsresurser. Där kan nämnas Tunhems ekhagar, Kyrkstigen, Vargöns vandrarhem, Halleskogen och Kvarntorpsbäcken med Skäktefallet. Nordkroken och Gaddesanna ligger också i anslutning till Halleberg, men de behandlas som egna områden här.

Det finns ett antal böcker och kartor som presenterar naturen och friluftslivet på Halle- och Hunneberg.

Viktiga aktörer på Halle- och Hunneberg är Sveaskog, som äger större delen av marken, kommunalägda Halle och Hunneberg AB (som tar över efter Stiftelsen Bergagården), Naturskyddsföreningen, OK Skogsvargarna, Hunneberg sport- och motionsklubb, Hunnebergs scoutkår, Hunnebergskolorna, Västra Tunhems hembygdsförening, Vargöns vandrarhem, Bergahästen och jaktlagen på bergen.

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

- Samverka med Halle och Hunneberg AB, Sveaskog och andra intressenter om att ta fram en vision för utvecklingen av bergen.
- Utveckla Kyrkstigen som promenadstråk för att koppla ihop Västra Tunhem och Vargön
- Utred möjligheten att säkra en kalkgrotta för uppvisning.
- Förbättra toalettinfrastrukturen på bergen.
- Verka för en utbyggnad av telekommunikation på bergen för att möjliggöra trygghetsskapande mobiltäckning.

15. Västra Vänersnäs

Strandområdet längs västra sidan av Vänersnäs bjuder på ett rikt naturlandskap med många små skär och grunda vikar. Stora delar av kuststräckan är också oexploaterad och ostörd. Men det är svårt för besökare att hitta ut och det saknas till stora delar allmänt vägnät och parkeringslösningar.

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

- Undersöka möjligheterna att avtala med markägare om att anlägga besöksparkeringar.
- Se även utvecklingsförslag för båtliv (sid. 28).

16. Mollbergsskogen, Brålanda

Brålanda ort ligger omgärdad av åkerlandskap. Det finns inte mycket tillgång till rekreationsområden i närheten. Men nordväst om tätorten finns ett mindre skogsområde där en liten skolskog och en löparrunda med elljusbelysning anlagts. Elljusspåret sköts av en förening. Området är privatägt.

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

- Undersöka möjligheten att i samverkan med intresseförening avtala med markägare om rekreationsinriktad skötsel.

17. Frändeforsån

Frändeforsån leder vatten från Hästefjordarna, via orterna Frändefors och Brålanda ut mot Dalbergsån i Melleruds kommun. I huvudsak rinner ån genom ett flackt jordbrukslandskap, kantad av lummiga strandbrinkar. I samband med översiktsplanarbetet i Brålanda lyftes fram potentialen att tillgängliggöra ån och strandområdena mer, samt att ta vara på delar av ån som paddlingsled.

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

- Tillgängliggöra mer av Frändeforsåns strandområden kring Brålanda och Frändefors.
- Undersöka möjligheten att i samverkan med intresseförening avtala med markägare om iläggningsplatser för att skapa en uppmärkt paddlingsled samt komma förbi hinder.

18. Viksängen/Nordkroken

Nordkroken är en av de mest populära badplatserna i kommunen. Platsen lyfts även fram som besöksplats inom Platåbergens geopark, på grund av de karaktäristiska flacka berghällarna väster om sandstranden, sandvallen och läget intill Hallebergs klippbrant. Strandområdet väster om Nordkroken och östra sidan av Älvsuget utgörs till stor del av betad skogsmark med mycket lövträd och inslag av äldre kulturlandskap. Området karaktäriseras även av den flikiga strandlinjen med många skär. Bortsett från badplatsen är friluftslivet idag relativt begränsat, vilket kan kopplas till att det till stora delar är svårtillgängligt, ont om skyltning, stigar med mera.

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

- Följa upp Naturvårdsstrategins förslag om naturreservat.
- Avtala med markägare kring skötsel och användning av stranden.
- Vidta åtgärder för att minska igenväxningen kring stranden och peneplanet.
- Undersök möjligheterna för en kiosk vid stranden
- Avtala med markägare om att utveckla en strandpromenad runt Viksängen.

19. Vassända/Brätte

Gamla Brätte har en särskilt viktig kulturhistorisk betydelse då det var här samhället låg innan det flyttades upp till Huvudnäset. Området har höga naturvärden kopplade till de öppna och betade strandängarna. Söder om vägen mot Brättegården finns en skogskulle med både ek och tall. Både fåglar, groddjur och fladdermöss trivs i den mosaik av naturmiljöer som bildas av betet i kombination med skogsområden och närheten till Väneren. Då Vänersborgs stad till stor del väntas växa kring Öxnered och även Onsjö förväntas området få en allt mer strategisk placering som tätortsnära rekreativområde.

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

- Följa upp Naturvårdsstrategins förslag om naturreservat.
- Koppla ihop med en promenadstig som kan leda runt hela Vassbotten.
- Utveckla besöksmålet Gamla Brätte med sittplatser och mer information (till exempel om naturmiljöer och Vassända kyrkoruin).

20. Södra Onsjö/Sandbäck

Sandbäck ligger direkt söder om Onsjö golfbana och gränsar till Trollhättans kommun. Området innefattar klibbsumpskog närmast Göta älv, ädellövskog, mindre barrskogsområden, åkermark och Naglums kyrkoruin. Naturvärdena är höga, framför allt kopplade till ädellövskogen i områdets nordvästliga delar. Området ligger inte i direkt anslutning till Vänersborgs tätort, men det ligger intill Överby och längs med cykel- och

gångstråk mellan Vänersborg och Trollhättan, vilket gör det mer intressant ur ett rekreativperspektiv. Pilgrimsled Göta älv går igenom detta område.

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

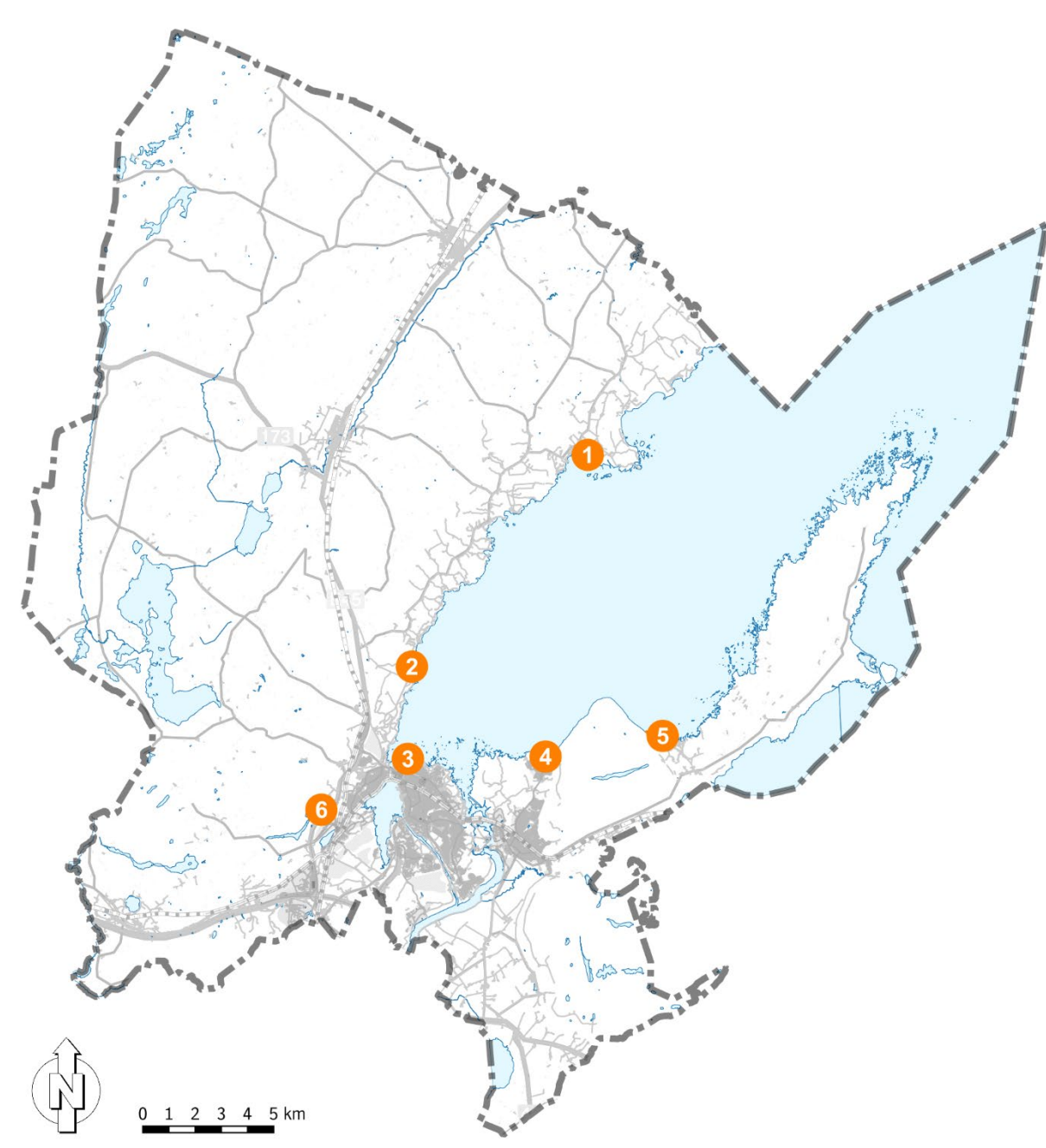
- Följa upp Naturvårdsstrategins förslag om naturreservat.

Bad och båtliv

Badplatser

Bad är en friluftaktiviteterna som nästan alla lyfter fram och rankar som viktig. Badmöjligheterna är stora i kommunen. Många badar från stränder eller bryggor längs den långa Vänerkusten eller i någon av alla småsjöar. Det finns sex badplatser som kommunen kontrollerar vattenkvaliteten på, underhåller och beskriver på hemsidan (se nedan). Utöver dessa finns ett stort antal mindre och några större badplatser med olika typer av badanläggningar som bryggor, stegar, livboj, grillplatser.

<i>Nummer i kartan</i>	<i>Namn</i>	<i>Faciliteter</i>	<i>Markägare</i>
1	Sikhall	Toalett, kiosk i närheten	Kommunen
2	Ursand	Toalett, kiosk och restaurang mm	Kommunen
3	Skräcklan (bl.a. Barnbadet och Jakobben)	Toalett, café i närheten	Kommunen
4	Boteredssjön	Gatukök i närheten	Kommunen
5	Nordkroken		Olika
6	Gaddesanna	Toalett	Olika

Figur 3. Karta över badplatser som kommunen sköter. Notera att det finns många andra badplatser som förvaltas av andra.

I projektrapporten Strategi för hållbar strandutveckling från 2018 diskuteras hur Vänersborg kan utvecklas som badkommun. Rapporten lyfter fram flera utvecklingsförslag och trycker bland annat på att många ungdomar efterfrågar hopptorn. Ett särskilt fokus ligger även på förslaget att bygga ett nytt kallbadhus i centralt läge. När fördjupad översiktsplan (FÖP) för Vänersborg och Vargön togs fram lades utvecklingsområdet U4 in vid västra delen av Skräcklan med syfte att underlätta för badanläggningar och eventuellt ett framtida kallbadhus. I FÖP:en finns även med att förbättra badmöjligheterna vid Vänerparken, Fredriksberg, Korseberg och Restad Gård.

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

- En plan för utveckling och underhåll av badplatser tas fram, med målsättning att ge så många Vänersborgare som möjligt tillgång till bad inom gångavstånd.
- Möjligheterna att anlägga ett hopptorn utreds.
- Möjligheterna att anlägga ett kallbadhus utreds.
- Muddring av hamnkanalen i syfte att öka vattencirkulationen och skapa bättre förutsättningar för vattenkvaliteten vid badplatserna samt möjliggöra för mer djupgående båtar att utnyttja norra delarna av hamnkanalen.

Båtliv

2013 antogs *Strategi för lokalisering av småbåtshamnar längs Dalslandskusten*. Där föreslås att befintliga hamnanläggningar vid Grönvik och Sikhall ska utvecklas samt att ny hamn ska anläggas i närheten av Stigsberget-Bälingebo. När kommunfullmäktige godkände strategin beslutades att undanta Sannebo från beslutet utifrån tankar om att även platsen eventuellt kunde vara mer utvecklingsbar än vad som föreslogs i strategin. Några år efter att strategin togs fram ändrades detaljplanerna för både Stigsberget, Bälingebo och Sannebo. Inga ansatser gjordes då för att underlätta hamnutveckling på dessa platser. Däremot pågår sedan 2015 ett detaljplanearbete i Sikhallsviken där utbyggd småbåtshamnverksamhet är ett av syftena. Ambitionen är en större ny hamn med ett par hundra båtplatser och sjöbodar. I anslutning finns även planer på restaurang och andra typer av faciliteter.

I projektrapporten *Strategi för hållbar strandutveckling* från 2018 diskuteras utveckling av småbåtshamnar i kommunen. Det konstateras att gästhamnsfunktionen är av stor betydelse och att det finns fördelar med ett fåtal stora samlande anläggningar där olika typer av service kan erbjudas. Utbyggnad av hamnen i Sikhall ligger i linje med den utvecklingen. Ett orosmoment är att nuvarande gästhamn i Vänerparken kan tvingas stänga inom ett antal år eftersom fastighetsägaren har planer på annan utveckling där. Därför är det viktigt att kommunen förbereder för ett annat läge. Många har förespråkat Norra Sanden som ligger i nära anslutning till innerstaden. Detta förespråkas även i fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön.

I *Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön* förespråkas även att möjligheterna för båtplatser i närheten av framtida bostadsområden vid Skaven, vid gamla "Norskens brygga" norr om Korseberg samt bryggan vid Restad gård utreds.

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

- Förutsättningar skapas för flytt av gästhamnen till Norra Sanden, bland annat genom detaljplan och miljötillstånd för sjömack.
- Detaljplanearbetet i Sikhallsviken görs färdigt så att en ny småbåtshamn kan utvecklas där.
- Möjligheterna till fler båtplatser i Skavenområdet och vid Restad gård utreds.
- Möjliggöra en viss andel låsta bryggor för ökad trygghet och för att fler ska våga skaffa och lägga båtar i centrala lägen.
- Norskens brygga återbyggs norr om Korseberg.
- Kartlägg kustområdenas möjligheter för vattenburet friluftsliv, till exempel iläggningsramper, naturhamnar, bryggplatser, kajakuthyrning, förslag på leder för fritidsbåtar.

Vattenleder med mera

Farleden genom Trollhätte kanal förbinder Vänern med havet i väster. Farleden är av stor betydelse för båturet friluftsliv. Trafikverket och Sjöfartsverket utreder på regeringens uppdrag hur slussarna ska kunna byggas om för att farleden ska kunna bestå och utvecklas för framtida behov. Vänersborgs kommun medverkar i planeringen när det gäller Brinkebergskulle sluss. Den största osäkerheten handlar om slussarna genom Trollhättan, där påverkan på bebyggelse och kulturhistoria kan bli stor. Utgångspunkten är att farleden ska finnas kvar.

Det finns flera föreningar som organiserar vattenburet friluftsliv. Vänersborgs Segelsällskap har bland annat en stor verksamhet för unga som vill lära sig segla. Den största delen av verksamheten utgår från Norra Sanden, men de har även en anläggning i Sikhall. Friluftsförbundet ordnar utflykter med kajak på olika platser. Vänersborgs roddklubb erbjuder roddträning för både motionärer och tävlingsroddare med utgångspunkt från klubbhuset i Fredriksberg. Under 2023 har ett företag startats som erbjuder uthyrning av kajaker vid barnbadet i Skräcklan. Dessa verksamheter är inte beroende av särskilda leder, men i olika utsträckning behövs platser för iläggning och upptagning av båtar samt uppställningsplatser på land.

Det finns fiskeorganisationer men de erbjuder inte utfärder på sjön som regelbunden del av sin verksamhet. Däremot är fiske från båt en utbredd aktivitet och många använder iläggningsramperna istället för fasta båtplatser.

Vissa platser används mer frekvent för vattenskoter och vattenskidor. Det finns en förordning som begränsar användningen av vattenskoter till vissa platser, men rättsläget är oklart efter en EU-dom. Ett generellt problem med dessa aktiviteter är att de kan påverka andra friluftsvärden negativt, framför allt genom buller.

För båtutflykter är platser för iläggning och upptagning avgörande. Ett sätt att tillgängliggöra vattenupplevelser för allmänheten är att markera ut paddlingsleder. Miljöpåverkan från paddling är mycket liten jämfört med till exempel vattenskidor eller vattenskoter. Ofta räcker en smal remsa flack strandbrink fri från buskvegetation på rimligt gångavstånd från en parkeringsplats. Det finns många tänkbara platser för paddlingsleder i kommunen. I samband med fördjupad översiktsplanering i Brålanda har Frändeforsån lyfts fram som en intressant möjlig paddlingsled.

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

- Ta vara på småbåtarnas intressen i samband med planeringen för ombyggnation av Brinkebergskulle sluss.
- Utveckla Frändeforsån som paddlingsled med iläggningsplatser och parkeringsmöjligheter.
- Undersök möjligheten att utveckla andra paddlingsleder i kommunen.

Leder för vandring och cykling

I kommunen finns flera vandrings- och cykelleder som är viktiga för vardagsmotion, träning, rekreation och besöksnäring. De flesta vandringsleder finns en bit utanför de centrala delarna av våra samhällen och i några få fall passerar de igenom dem. Området Halle- och Hunneberg erbjuder hela 14 markerade leder som ligger tätortsnära men som samtidigt saknar kollektivtrafikanslutning.

I kommunen finns också kvalitetssäkrade vandringsleder såsom Kroppefjällsleden på Kroppefjäll samt Pilgrimsled Göta älv. Pilgrimsled Göta älv passerar flera områden av Vänersborgs stad på sin väg mellan Överby - Brinkebergskulle – Centrum – Blåsut, vilket gör den lättillgänglig. I Blåsut, vid Dalbobergen, tar Pilgrimsled Dalsland vid och går längs Vänerkusten mot Mellerud och planeras att kvalitetssäkras i närtid.

I Region Västra Götaland finns ett stort nät av längre vandringsleder, som går genom många kommuner. Regionen har anslagit pengar till att, med dessa leder som bas, utveckla ett system av hållbara och kvalitetssäkrade leder i hela regionen.

Ambitionen i projektet är att Västra Götaland genom detta ska bli sverigeledande kring utvecklingen och förvaltningen av leder för vandring och cykling, med fokus både på närboende och turister.

För att kunna nå detta högt uppsatta mål samarbetar fyra stora regionala aktörer i projektet: Västkuststiftelsen, Turistrådet Västsverige, Förvaltningen för Kulturutveckling (VGR), samt Länsstyrelsen. Dessa parter ska tillsammans med kommuner och föreningar, utifrån sina respektive kompetenser, lyfta ledernas fysiska och digitala skick, driften av detta, samt dess innehåll och marknadsföring. Mot bakgrund av detta har en kvalitetsstandard utarbetats *Hållbara och kvalitetssäkrade vandringsleder i Västsverige*. Kvalitetsstandarden följer samma ambition som det Nationella Ramverket för Vandringsleder.

I kommunen finns ett stort antal cykelleder varav de flesta passerar genom Vänersborgs stad.

- Vänerleden är en nationell cykelled och ett samarbete mellan 13 kommuner runt Vänern.
- Linnéleden går mellan Trollhättan och Vänersborg och är ett samarbete mellan kommunerna
- Dalslandsleden, Sverigeleden och Västgötaleden är utvecklade av Svenska Cykelsällskapet. De är märkta med Trafikverkets cykelledsmärkning men uppfyller inte kvalitetskriterierna för Nationell led.

I centrala Vänersborg finns dessutom den kortare vandrings- och cykelleden "Hälsans stig", som ingår i Riksförbundet HjärtLungs koncept på totalt cirka 130 platser i Sverige. Sträckan går på lågtrafikerade gator och gångvägar och är anlagd nära bostadsområden för att vara lättillgänglig

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

- Ta fram en trafiksäkrare och mer harmonisk sträckning för Vänersborgs del av Pilgrimsled Dalsland
- Kvalitetssäkra samtliga vandringsleder i kommunen enligt kvalitetsstandarderna *Hållbara och kvalitetssäkrade vandringsleder i Västsverige*
- Möjliggöra kollektivtrafiksanslutning till vandringslederna, ex. via anropsstyrd trafik.
- Arbeta för att berörda kollektivtrafiksfordon ska klara av att transportera cyklar och cykelkärror.
- Utöka möjligheterna för säker cykelförvaring vid transportnoder och växlingspunkter mellan transportslag.

Skolskogar och utomhuspedagogik

Naturen är världens bästa lekplats och klassrum. När man undervisar utomhus använder man flera sinnen och upplever det man gör med hela kroppen. Det finns mycket forskning som visar att man lär sig bättre om man genomför lektionerna utomhus.

Fem fördelar med utomhusundervisning enligt forskningen⁴:

1. Positiv effekt på inlärningsförmåga, arbetsminne och skolprestationer
2. Ökar studiemotivationen, förbättrar självkänslan, impulskontrollen och samarbetsförmågan
3. Jämnar ut skillnader mellan hög- och lågpresterande barn
4. Sänker stressnivåer och minskar sjukfrånvaron
5. En mer hälsosam livsstil på köpet

I läroplanen under centralt innehåll står det bland annat att förskoleklasserna ska behandla följande gällande natur, teknik och samhälle:

- Utforska naturen och vad som sker och samband i vad som händer i naturen.
- Lära sig om levnadsvillkoren för människor och natur,
- Sortera och gruppera vanligt förekommande växter och djur som finns i vår natur.
- Erbjudas vistelse utomhus i under olika årstider.

I läroplanens centrala innehållet för årskurs 1–3 står det bland annat att följande ska behandlas i ämnet naturorienterande ämnen gällande Året runt i naturen;

- Årstidsväxlingar, djur och växters livscyklar och hur de anpassar sig till olika årstider och miljöer.
- Gruppering av djur, växter och svampar i närmiljön.
- Näringskedjor och ekosystem.

Centralt innehåll i årskurs 4–6 ska bland annat behandla följande i biologi gällande natur och miljö;

⁴ Hämtat från Friluftsförbundet, <https://www.friluftsförbundet.se/detta-gor-vi/forskolor-och-skolor/pedagogiken/vad-sager-forskningen-om-undervisning-utomhus/>

- Evolutionsteorins förklaring av livets utveckling, hur organismer anpassar sig till miljön och biologisk mångfald.
- Kretslopp i din närmiljö och olika näringskedjor. Samspelet mellan olika växter, svampar och djur samt hur miljön påverkar dem.
- Fotosyntesen
- Artbestämning och hur vi grupperar identifierar vanligt förekommande arter. Namnge de vanligaste arterna inom djur och växtlivet.
- Hur vi människor använder naturen som resurs på olika sätt och ansvaret vi har för den.

För årskurs 7 – 9 gäller samma som för 4 – 6, men med en fördjupning och mer globala och lokala vinklingar. Man skall även känna till några genetiska metoder, riskerna med dem och etiska frågor kopplade till det.

I det centrala innehållet för Idrott och hälsa finns det en rubrik som heter friluftsliv och utevistelse, den gäller för hela grundskolan. I den står det tydligt att eleverna ska få möjlighet att;

- Orientera sig i närmiljön och okända miljöer med karta och kompass
- Genomföra vistelser och lekar i naturen
- Planera och genomföra friluftaktiviteter
- Se och lära sig om årstidsskiftningar i natur och miljö.
- Rättigheter och skyldigheter enligt allemansrätten.

En del av kommunens skolgårdar saknar nästan helt grönska runt gården. Det finns ofta en gräsplan att spela fotboll på, kanske finns det några häckar, buskar eller enstaka trä. I ett sådant läge är det inte lätt att leva upp till läroplanens kunskapskriterier gällande till exempel artbestämning. Alla skolor har inte heller tillgång till en egen skolskog eller någon annan typ av naturområde i närheten av skolan. Även det försvårar möjligheten att nå flera av läroplanens kunskapsmål.

Naturskola har funnits i många år på Hunneberg, som har erbjudit skolor möjlighet att få del av specialiserade naturpedagoger, anpassade undervisningsmiljöer och material. Naturskolans verksamhet upphörde 2023.

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

- Utveckla undervisning om allemansrätten i förskola, grundskola och SFI.
- Utveckla utomhuspedagogik i förskola och grundskola.
- Inventera resurser för utomhuspedagogik och erbjuda alla skolor och förskolor tillgång till skolskogar, uteklassrum eller liknande.
- Utredda möjligheterna att åter öppna naturskola.

Kommunala friluftslivsaktiviteter

Ett effektivt sätt att sprida kunskap om friluftslivets möjligheter och locka uppmuntra människor att ta steget ut är att anordna olika typer av aktiviteter och evenemang. Detta sker sedan tidigare i viss utsträckning.

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

- Erbjud mer friluftaktiviteter inom ramen för kommunens verksamheter, bland annat fritidsgårdar, ferieaktiviteter och socialomsorg.
- Samverka med föreningslivet kring ett årligt utåtriktat friluftsevenemang.
- Samverka med andra aktörer kring aktiviteter för äldre.
- Utred möjligheten till inköp av mobil sopsorteringsstation att erbjudas föreningar som arrangerar evenemang och aktiviteter.

Övriga friluftsanläggningar och insatser

Figur 4. Karta över vissa friluftsanläggningar i kommunen:

1. Granan, Kroppefjäll
2. Mollbergsskogen, Brålanda
3. Skidstugan Dolbobergen
4. Bergagården, Hunneberg
5. Brätte Ridskola
6. Bergahästen, Vargön
7. Discgolfbana i Skräcklan
8. Discgolfbana på Restad Gård

Ridning

Det finns ett flertal hästgårdar i kommunen och två ridskolor. Det finns ridvägar på vissa platser, men det finns också ställen där det saknas och där det finns olösta konflikter mellan ridning och andra trafikslag.

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

- Samla representanter från ridskolorna för att ta fram förslag på strukturer för ridvägar med mera.

Orientering

Orientering är en utbredd och populär aktivitet som fungerar väl ihop med många andra typer av friluftaktiviteter. Orientering medför små ingrepp i naturen. Det finns aktiva orienteringsföreningar med hemvist på Kroppefjäll, Dolbobergen och Hunneberg. Föreningarna genomför även aktiviteter på andra platser.

Löpning och terränglöpning

Löpning i olika former är en utbredd och populär aktivitet som fungerar väl ihop med många andra typer av friluftaktiviteter. Leder, spår och promenadstigar utgör viktiga förutsättningar för denna typ av aktivitet. Det finns flera aktiva orienterings- och träningsföreningar som arrangerar olika löparaktiviteter i grupp. Det finns också privata initiativ med träningsgrupper som organiserar sig via främst sociala medier.

Skidåkning

Skidåkning utövas av många och är en av de mest populära aktiviteterna vintertid. Även om skidåkandet inte behöver vara organiserat har spårningen en avgörande betydelse. Spårning görs i hög utsträckning av orienteringsföreningarna verksamma på Kroppefjäll, Dalbobergen och Hunneberg. På dessa platser finns även elljusspår.

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

- Utred möjligheten att bygga ut elljusspåret på Hunneberg med ett konstsnöspår som en gemensam satsning mellan Vänersborg och Grästorps kommun.

Mountainbike

Det finns ett stort intresse för att uppleva naturen med cykel som färdmedel. På Hunneberg har tidigare skidbacken gjorts om till mountainbikeanläggning och det finns tre uppmärkta cykelleder. Det finns även fyra uppmärkta mountainbikespår vid Dalbobergen och Vänersborgs skidklubb. För att minska risken för olyckor är det bra att hålla isär mountainbikespår från andra typer av spår och ordna tydlig skyltning.

Discgolf

Discgolf är en utomhusaktivitet som vuxit de senaste åren. Det finns en förening i Vänersborg och Trollhättan som är intresserad av att anordna fler banor, gärna i naturområde. I Vänersborg finns det en 18-hålsbana på Restad Gård. Discgolf kan bedrivas i anslutning till andra typer av spår, men banan behöver utformas på ett sätt så att konflikter inte uppstår.

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

- Ta fram förslag på plats för discgolfbana ihop med utövare (se utvecklingsförslag för Dalbobergen).

Fiske och jakt

Fiske och jakt engagerar många kommuninvånare och det finns viktiga resurser.

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

- För fritidsfiske, se utvecklingsförslag kring båtliv.

Fågel- och utsiktstorn

Fågeltorn finns vid Vänersborgsviken i södra änden av Dalbobergen samt på Sjövallen, vid Dättern samt på näset vid Frugården och Hullsjön. Fågeltornen fyller en viktig funktion för de som är intresserade av fågelskådning men fungerar även som utsiktsplatser för en bredare allmänhet.

UTVECKLINGSFÖRSLAG:

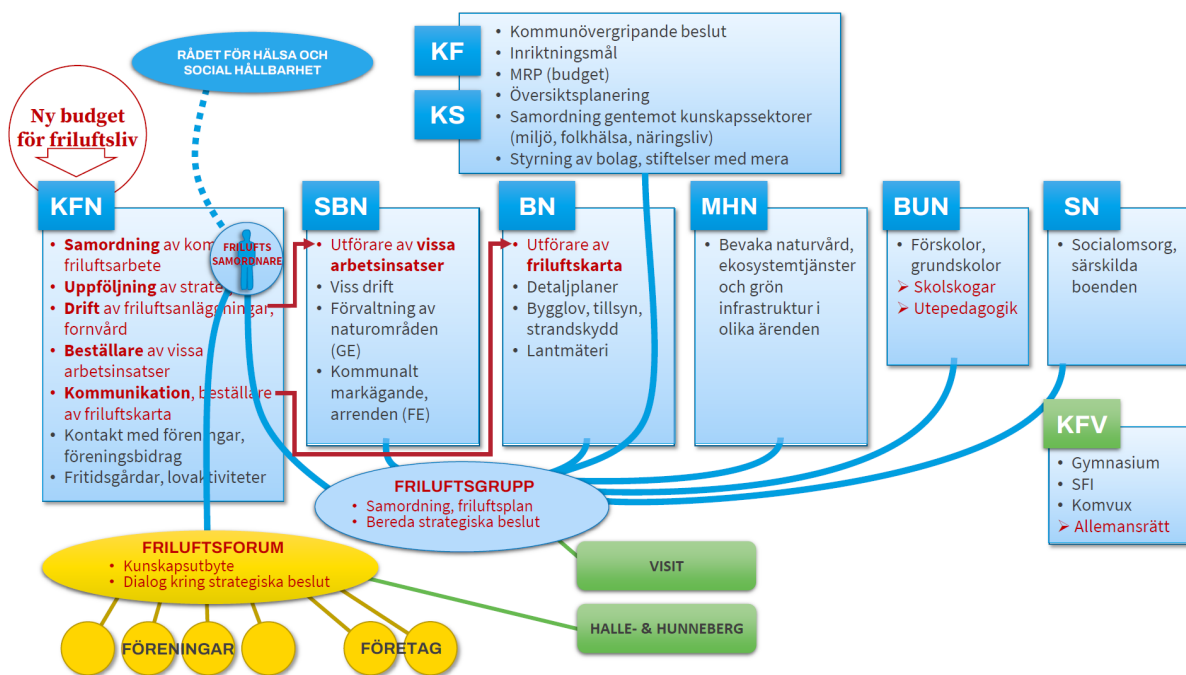
- Tillgodose behov av parkeringsmöjligheter och skyltning vid de fågel- och utsiktstorn som finns inom kommunen.

Promenad, svamplockning med mera

De mest lättillgängliga och mest utbredda typerna av friluftaktiviteter kräver ingen eller lite särskild utrustning, organisering eller speciella anläggningar. Hit hör sådant som att promenera, sitta ner och fika, plocka svamp och bär. Förutsättningarna för dessa typer av friluftaktiviteter gynnas av att det finns bostadsnära naturområden, röjda stigar, sittbänkar och grillplatser. Skyltning och information av olika slag kan också bidra.

Förslag till organisering av kommunens friluftsbete

I detta avsnitt presenteras förslag på hur kommunens arbete med friluftsbete kan organiseras. Figur 4 redovisar förslaget i en överskådlig illustration.

Figur 5. Överskådlig illustration av förslaget till framtida organisation och ansvarsfördelning kring friluftsbete. Rödmarkerad text syftar till sådant som är nytt eller där nya satsningar kan behövas för att genomföra strategin.

Styrande dokument

Friluftsbete

Kommunens *Friluftsbete* pekar ut övergripande syfte och långsiktig inriktning av kommunens friluftsbete, utan att specificera enskilda åtgärder. Strategin ska ha ett

tidsperspektiv på minst tio år framåt. Den ska antas av Kommunfullmäktige och revideras vid behov.

Friluftspan

En *Friluftspan* ska tas fram av friluftgruppen. Friluftspanen ska utifrån friluftstrategin peka ut prioriterade insatsområden för kommunens friluftsbete för en period av minst fem år framåt, med förslag på konkreta åtgärder. Den ska revideras vid behov och ge inspel till nämndernas verksamhetsplaner och kommunens mål- och resursplaner.

Översiktsplan

Vid revidering av översiktsplanen ska friluftstrategin följas upp med syfte att långsiktigt skydda friluftsområden från exploatering som kan skada natur- och rekreationsvärden.

Övriga styrdokument med betydelse för friluftsbetet

Naturvårdsstrategi innehåller riktlinjer för bevarande och utveckling av naturvärden.

Skötseln av kommunal skogsmark sker med stöd av samhällsbyggnadsförvaltningens *Skogsbruksplan* utifrån politiskt antagna styrdokument *Skogspolicy* och *Riktlinjer för kommunens skogshantering*. Skogsbruksplanen ska även anpassas efter friluftstrategin, naturvårdsstrategin och översiktsplanen.

Besöksnäringstrategi är under framtagande. Där kommer att finnas förslag med koppling till friluftsliv.

Slutligt beslut om ramfördelning av medel till kommunens friluftsbete fattas i och med kommunfullmäktiges årliga beslut om *Mål- och resursplan*. Friluftspanen ska användas som underlag i budgetarbetet.

Politiska ansvarsområden

Kommunfullmäktige

- Fattar kommunövergripande beslut
- Antar övergripande styrdokument (bland annat översiktsplan och friluftstrategi), inriktningsmål och budget

Kommunstyrelsen

- Samordning gentemot strategiska frågor – bland annat näringsliv och folkhälsa
- Uppföljning av friluftstrategin i sin helhet
- Styrning och uppsiktsplikt över stiftelser, bolag, ekonomiska föreningar och samarbetsavtal, av betydelse för friluftsliv

Kultur- och fritidsnämnden

- Samordning av kommunens friluftsbete
- Drift av kommunens friluftsanläggningar
- Kommunikation, beställare av friluftskarta
- Kontakt med föreningar, föreningsbidrag

- Friluftaktiviteter inom ramen för fritidsgårdarnas verksamhet och lovaktiviteter

Samhällsbyggnadsnämnden

- Förvaltning av naturområden
- Kommunalt markägande, arrenden

Byggnadsnämnden

- Utförare av friluftskarta
- Detaljplanering
- Bygglov, tillsyn, strandskydd
- Lantmäteri

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

- Bevaka naturvård, ekosystemtjänster och grön infrastruktur i olika ärenden

Barn- och utbildningsnämnden

- Friluftaktiviteter inom ramen för förskolans och grundskolans verksamheter
- Utbildning i allemansrätt

Socialnämnden

- Friluftaktiviteter för äldre

Rådet för hälsa och social hållbarhet

- Politisk referensgrupp, informationsutbyte och samordning

Förvaltningsorganisationen

Friluftsgrupp

Friluftsgruppen består av tjänstepersoner från berörda förvaltningar, utsedda av förvaltningschefer. Även andra kommunalt ägda verksamheter med stark koppling till friluftsliv ska ingå i gruppen, till exempel Visit Trollhättan Vänersborg och Halle och Hunneberg AB. Gruppen bör sammankallas regelbundet, uppskattningsvis 6-8 gånger per år.

Uppgifter:

- Uppföljning av friluftstrategin
- Framtagande av friluftspan
- Förvaltningsövergripande beredning av ärenden kopplade till friluftsliv
- Kvalitetssäkra att stiftelser, bolag, ekonomiska föreningar och verksamheter verkar och strävar efter att uppfylla friluftstrategin.

Friluftssamordnare

Friluftssamordnaren utses av förvaltningschef på kultur- och fritid

Uppgifter:

- Leda, samordna, utveckla och utvärdera kommunens friluftsbete på tjänstemannanivå
- Sammankallande i friluftsgrupp och friluftsförum
- Samordning av friluftsärenden till Kultur- och fritidsnämnden och till Rådet för social hållbarhet samt initiera ärenden och frågeställningar till berörda stiftelser, bolag, ekonomiska föreningar.
- Kontaktperson för friluftsförfrågor inom kommunen och externt

Friluftsförum

Alla organisationer med stark koppling till friluftsliv i Vänersborg bör erbjudas möjlighet att vara representerade. Förbundet bör genomföras 1-2 gånger per år. Däremellan kan sändlistan fungera som informationskanal vid behov för att kommunicera viktiga händelser med mera.

Detta kommunövergripande friluftsförum är ett komplement till de forum för dialog som finns lokalt, till exempel Bergsintressenter i samverkan för Halle- och Hunneberg. Vid behov kan fler lokala friluftsförum genomföras.

Uppgift:

- Dialog och samverkan kring friluftsförfrågor

Andra aktörer

Här listas andra aktörer, för att visa vilka roller de kan ha.

Visit Trollhättan Vänersborg

Informera kommuninvånare och besökare om friluftsliv

Halle och Hunneberg AB

Utveckla och driva verksamhet och anläggningar

Kunskapsförbundet Väst

Sprida kunskap om allemansrätt och friluftsliv till elever på gymnasieskola, vuxenutbildning och svenska för invandrare

Föreningar med koppling till friluftsliv

Utveckla och driva verksamhet och anläggningar

Företag med koppling till friluftsliv

Utveckla och driva verksamhet och anläggningar

Genomförande

De föreslagna åtgärderna och organisationsförändringarna innebär ett ökat åtagande för kommunen och krav på utökad budget. Då det är ganska omfattande förändringar föreslås ett stegvis genomförande.

Steg 1, direkt efter antagande:

- Kultur och fritidsnämnden tar hand om samordningsansvar och drift av kommunala friluftsanläggningar (dock ej badplatser, småbåtshamnar, parkering och toaletter). Resurser som tidigare legat hos samhällsbyggnadsnämnden för drift av friluftsanläggningar och kapitalkostnader förs över till kultur- och fritidsnämnden.
- Friluftsgruppen sätts samman och tar fram en första friluftspan
- Friluftssamordnaren ger förslag på förändringar i uppdragsbeskrivningar som behöver implementeras i stiftelser, bolag, ekonomiska föreningar och verksamheter
- Rutinerna för samverkan stärks, bland annat med årligt friluftsförum
- Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för att ta fram en friluftskarta

Steg 2, efter utvärdering när organisationen satt sig och utrymme finns i budgeten:

- Kultur- och fritidsnämnden får utökade medel för utveckling av friluftsanläggningar
- Kultur- och fritidsnämnden får utökade medel för föreningsstöd till friluftsanläggningar
- Kultur- och fritidsnämnden får medel för kommunikationsinsatser och friluftsevent
- Kultur- och fritidsnämnden tar över ansvaret för drift av badplatser, medel överförs från samhällsbyggnadsnämnden.
- Barn- och utbildningsnämnden får utökade medel för satsningar på skolskogar och utomhuspedagogik

Den största enskilda förändringen blir att inrätta en ny tjänst med en friluftssamordnare på kultur- och fritidsförvaltningen. Vidare kommer kultur- och fritidsförvaltningen att behöva anställa personal för att ta hand om löpande drift av kommunens friluftsanläggningar. Delvis kan driften köpas in som idag från Gatuenheten, men delvis kommer kultur- och fritidsförvaltningen att vilja använda egen personal för att ta hand om vardagliga driftsuppgifter. En stor del av utvecklingsförslagen kan genomföras inom befintlig ram.

Handläggare:

Pål Castell
pal.castell@vanersborg.se
0521-721091

Dnr: KS 2022/64
2022-11-03

Sammanställning – Referensgruppträff friluftstrategi

Tisdag 18 okt 2022, kl 18-20, Skidstugan Dalbobergen

Innehållsförteckning

Inledning	1
Bakgrund	2
Kommentar till sammanställningen	2
Resultat från grupparbeten	3
Resurser	3
Brister och utmaningar	5
Aktörer, roller och samverkansforum	7
Åtgärdsförslag	9
Deltagare och tillvägagångssätt	11
Deltagare	11
Upplägg	13
De fyra temana	13

Inledning

Bakgrund

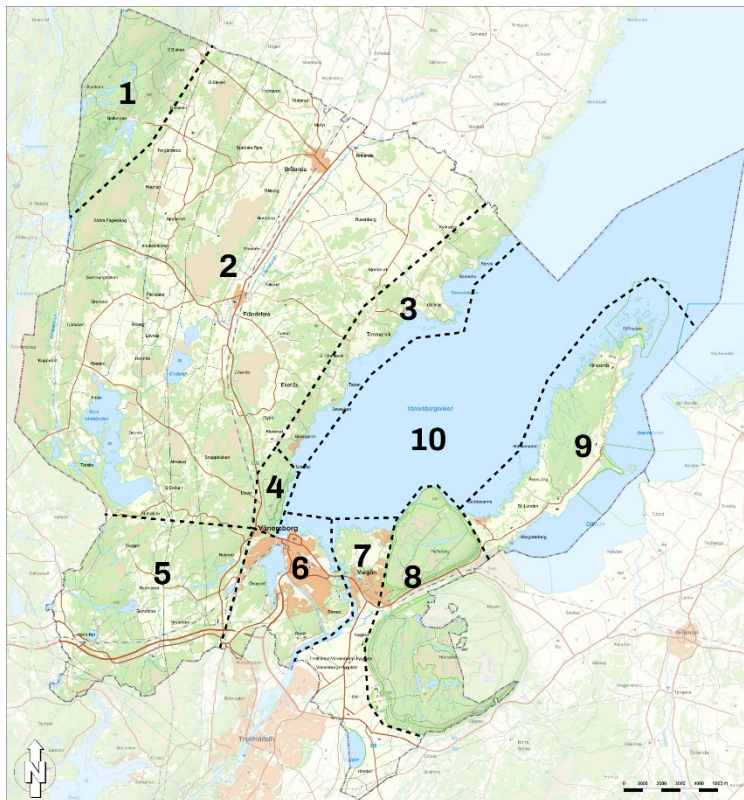
Vänersborgs kommun arbetar med att ta fram en friluftsstrategi, med stöd av Naturvårdsverket (LONA). Som ett led i arbetet bjöds en referensgrupp in till en inledande workshop. Deltagarlista och upplägg redovisas längre fram i dokumentet. Huvudsyftet med träffen var att bidra till att sammanställa en vild av kommunens resurser, utmaningar och möjligheter när det gäller att utveckla förutsättningar för friluftsliv.

Kommentar till sammanställningen

Materialet från de åtta borden har nedan omarbetats och sammanställts under fyra huvudrubriker. Även om rubrikerna motsvarar de fyra olika teman som grupperna jobbade med har en omsortering gjorts där alla bordens tankar som rör till exempel resurser tagits upp under den rubriken. Omformuleringar har gjorts för att föra samman liknande punkter.

I punktlistorna och i kartorna har resultatet från prioriteringsövningen lagts in som ett antal gröna prickar inom hakparantes. Antalet motsvarar sammanlagda antalet prioriteringsmarkörer som placerades ut på respektive punkt.

Kartan nedan visar ordningen på delområden i de skriftliga redovisningarna:

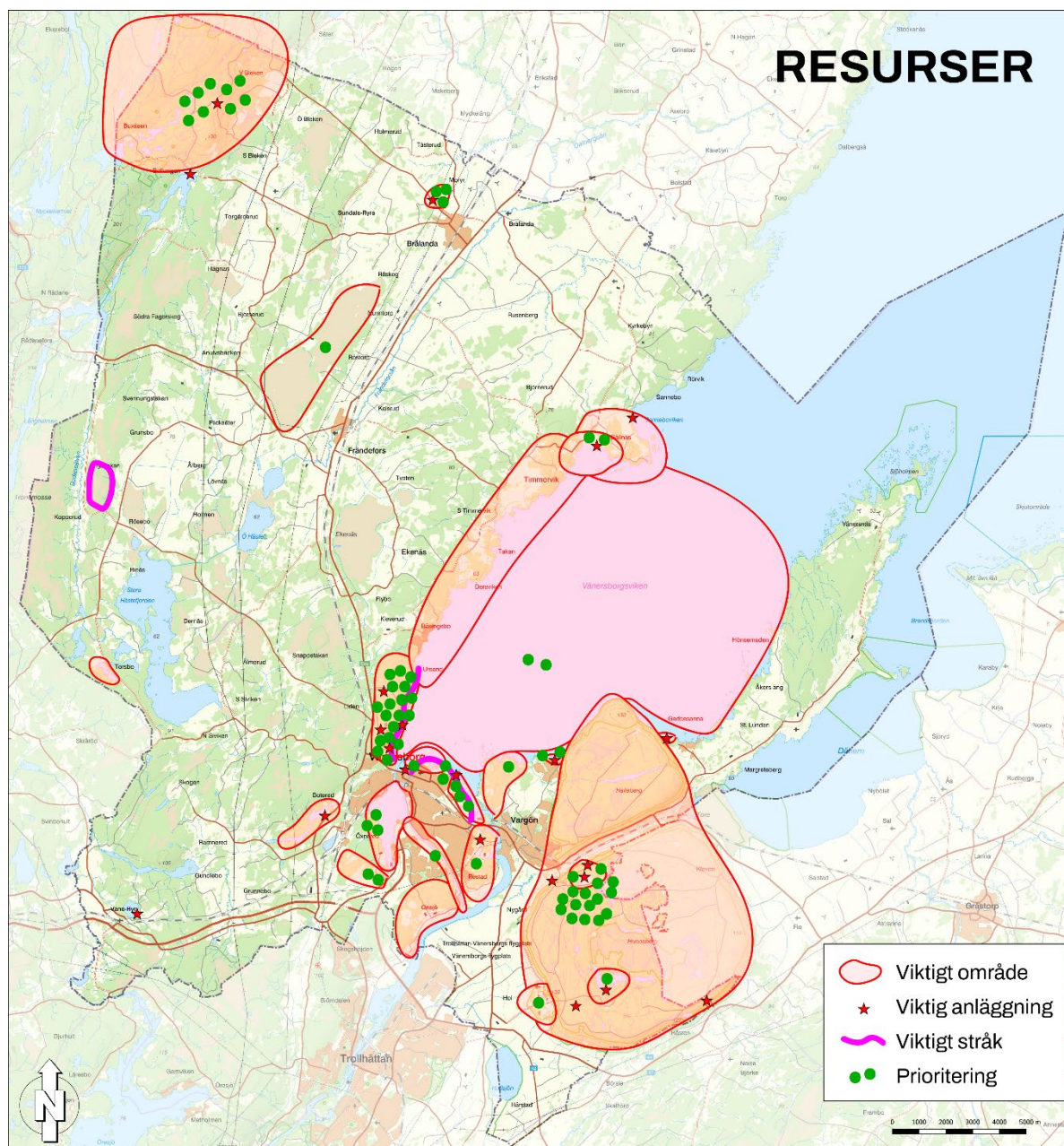

- 1 – Kroppefjäll
- 2 – Södra Dalsland förutom Kroppefjäll och kustområdet
- 3 – Dalslandskusten norr om Ursand
- 4 – Dalbobergen och Ursand
- 5 – Väne Ryrs församling väster om E45
- 6 – Vänersborg tätortsområde
- 7 – Vargöns tätortsområde och Västra Tunhem
- 8 – Halle- och Hunneberg
- 9 – Vänersnäs
- 10 – Vänern

Fördelningen av tankar och synpunkter speglar naturligtvis sammansättningen av gruppen. Det innebär att vissa aspekter eller geografiska områden fått stor uppmärksamhet medan andra kan ha hamnat oförtjänt i skymundan. Bland annat är Vänersnäs en del av kommunen som inte lyfts fram i hög utsträckning trots att områdets potential för friluftsliv är tydligt utpekad i översiktsplanen. Det bör även påpekas att flera viktiga aktörer inte deltog. Materialet ska därför inte ses som en heltäckande sammanställning av kommunens friluftsförhållanden.

Resultat från grupparbeten

Resurser

Platser och anläggningar

1 – Kroppefjäll

- Kroppefjäll (friluftsgudstjänster, mtb, terränglöpning, skidträning, tävlingar, aktiva gamla, mulle, utflykt mm, SK Granan) [●●●●●]

2 – Södra Dalsland förutom Kroppefjäll och kustområdet

- Sundals-Ryr (vandringsleder)
- Elljusspår Brålanda (SK Granan)
- Brålanda (skidspår, skolskog)
- Frändefors utegym
- Hästefjordarna (båt, paddling, fiske)
- Lillesjön väster om Stora Hästefjorden (bad)

Bilaga 1 - Referensgruppsträff 2022

3 – Dalslandskusten norr om Ursand

- Sikhall (bad, camping, båt, fiske) [●]
- Cykelleder mellan Dalbobergen och Sikhall [●]
- Vänerkusten (vid Ursand mm) [●●●●●●●●]

4 – Dalbobergen och Ursand

- Dalbobergen (Orientering, skidor, mtb-spår, löparspår, vandring, utegym, grillplats, elljusspår, Vbg SK, Vbg Scoutkår, [●])
- Dalbostigen [●●●]
- Bastungen/Friluftsfrämjandet
- Ursand(mtb-spår, bad)
- Vänersborgs brukshundsklubb
- Kullen ovanför Skogshyddan (fågeltorn)

5 – Väne Ryrs församling väster om E45

- Ryrsjön (bad)

6 – Vänersborg tätortsområde

- Strandpromenaden längs Skräcklan och Holmängen (Promenad, löpning, cykling, utegym) [●●●●]
- Hälsans stig i Vänersborg
- Ridskolan i Brätte (uteridning, utbildning, träning, unga som gamla)
- Södra Onsjö - tätortsnära strövområde
- Onsjö Golfklubb
- Sanden (kajak, segling)
- Lillåstugan (tätortsnära skog) [●]
- Vassbotten [●●●●]
- Gropbron-Brinkebergskulles sluss (promenadstråk)
- Brinkebergskulles sluss, speciellt som besöksmål

7 – Vargöns tätortsområde och Västra Tunhem

- Nordkroken (bad) [●●]
- Viksängen [●]

8 – Halle- och Hunneberg

- Halle- och Hunneberg (OK Skogsvargarna, Sveaskog, Naturskyddsföreningen/Grinnsjötorp, Stiftelsen Bergagården, Hunneberg Sport och Motion, Hembygdsförening, leder, geopark, ekopark, vandring, bad, cykel, orientering, skidor, fiske, scouting, vindskydd/sova över) [●●●●●●●●]
- Hallsjön Halleberg (fiske, promenad runt)
- Hunnebergs scoutgård Högsäter
- Hunneberg bike- och aktivitetspark (Gamla slalombacken)

9 – Vänersnäs

- Gaddesanna (bad)

10 – Vänern

- Vänern (båtliv, fiske)

Platser med potential (underutnyttjade resurser)

- Dalslandskusten som helhet

Bilaga 1 - Referensgruppsträff 2022

- Vänersborgsviken
- Hästefjordarna
- Viksängen
- Ske mosse

Organisatoriska resurser

Se nedan under rubriken Aktörer, roller och samverkansforum

Brister och utmaningar

Platser och anläggningar

1 – Kroppefjäll

- Dålig information och marknadsföring om lederna vid Granan, Kroppefjäll. Området behöver synliggöras och profilera sig. Sundals-ryrs byalag har mycket information men det behöver spridas. [●●]

2 – Södra Dalsland förutom Kroppefjäll och kustområdet

- Toalett på SK Granan för besökare som inte har nyckel in [●●●]
- Elljusspåret i Brålanda som SK Granan har, vill man ha en större ansvar från kommunens håll, då allmänheten använder den mest [●●]

3 – Dalslandskusten norr om Ursand

- Sikhalls badplats växer igen, saknas underhåll och skötsel

4 – Dalbobergen och Ursand

- Brist på toaletter/sanitära funktioner där det samlas många för friluftslivet. Framförallt framkom att det saknas vid Dalbobergen.
- Dåligt dränerat på elljusspåret vid skidstugan, svårt att få till bra skidspår på vintern när det blir för blött.
-

5 – Väne Rys församling väster om E45

6 – Vänersborg tätortsområde

- Kommunens utbyggnadsplaner kan vara ett hot mot ridskolans verksamhet i Brätte [●]
- Det är svårt att passera förbi Jutatorpet, vilket innebär en barriär för möjligheten att gå längs stranden på östra Huvudnäsön.

7 – Vargöns tätortsområde och Västra Tunhem

- Nordkroken behöver rustas upp och fixas till [●●●●]

8 – Halle- och Hunneberg

- Utveckla spår och leder ännu mer på Hunne- och halleberg med märkning/skyltning och komplettera med historisk information. [●●]

9 – Vänersnäs

10 – Vänern

- Utnyttja vattnet och närliggande platser. Idag utnyttjas inte möjligheterna med närhet till vattnet som är en stor resurs. Saknas karta för naturhamnar och mer unika/undångömda ställen att komma till med båt. Mer bryggor/småbåtshamnar närmre hamngatan för att turister ska kunna stanna till i Vänersborg. [●●●]

Bilaga 1 - Referensgruppträff 2022

- Saknas möjlighet för många att kunna ta sig ut på vattnet.

Organisatoriska brister och utmaningar

- Saknas en långsiktig plan för kommunens organisation rörande friluftslivet.
- Saknas en tydlig motpart att vända sig till (alltså en person med samordningsansvar inom kommunen).
- Saknas karta/app med samlad information om Vänersborgs kommuns friluftsliv.
- Flera föreningar upplever brist på dialog och framförallt lyfter de att de inte får några tydliga svar från Fastighet kring deras behov ifråga om arrendeavtal, fastigheter och underhåll. Korta avtal gör att några känner sig osäkra på om de får vara kvar. Detta hämmar föreningarnas utvecklingsmöjligheter. Brist på underhåll och utveckling av markområden/fastigheter påverkar också föreningarnas attraktivitet negativt.

[●●●●●●●●●●●●●●●●]

- Brist på dialog kring utbyggnadsplaner [●●●●]
- Det behövs ett förebyggande underhåll av fastigheterna.
- Kommunen tar föreningar för givet och har en stor brist i bemötande
-

Tillgänglighet

- Information om vilka leder som är tillgänglighetsanpassade för rullstol och barnvagn till exempel.
- Brist på bra förbindelser som tex. kollektivtrafik och säkra GC-vägar och vägar som gör det lätt att nå friluftsområden. Bland annat badmöjligheter mm.
- Information som tillgängliggör friluftsområden och aktiviteter.
- Saknas enhetliga skyltar.
- Många skyltar är inaktuella.
- Saknas information om som ansvarar för leden/spåret. [●●●●]
- Dålig mobiltäckning vid friluftslivsområden.
- Brist på information om var man kan kallbada.

Övriga frågor, gäller för flera platser

- Brist på ridleder. Det är en utmaning att samsas hästar, gång och cykel på samma leder. Eventuellt att man kan ha separata ridleder till exempel. Finns också en utmaning att markägare kan säga stopp för hästar på deras marker.
- Belysning för dels ridverksamheten, dels för andra anläggningar. Det är olika förutsättningar för olika föreningar i kommunen gällande anläggningarna. Belysning gör att man kan nyttja anläggningar även kvällstid.
- Bristfälligt underhåll av leder och spår.
- Friluftsliv som är nära stadskärnan som dalbobergen, karlsgrav och Önafors är inte skyddade för exploatering [●●]
- Mer soptunnor, bland annat för hundbajs, på leder/promenadstråk och vid friluftsområden.
- Toalett kan behövas på ställen dit många tar sig.
- Saknar kallbadhus. [●●]
- Kommunen förbiser de mindre samhällena. [●]
- Samverkan mellan föreningar och kommunen har brister.
- Dålig uppföljning av uppsatta mål inom kommunen. [●]

Aktörer, roller och samverkansforum

OBS: Det finns fler föreningar och aktörer utöver nedan nämnda med betydelse för friluftslivet i Vänersborgs kommun.

Ideella föreningar

- Civilförsvarsförbundet
- CK Wänerhof (landsvägscyklning, MTB i Dalbobergen)
- OK Skogsvargarna (Orientering, terränglöpning, skidspår, tipspromenad mm på Hunneberg)
- Friluftsrämjandet (Alla åldrar, långfärdsskridsko, kajak, klättring mm, driver Bastungen i Dalbobergen, "Dojandagen" och andra event, söndagskafé)
- Naturskyddsföreningen (Lillåstugan, Grinnsjötorp, olika aktiviteter mm)
- Hunneberg Sport och Motion (MTB, löpning, utegympa, arrangemang)
- Hunnebergs scoutkår
- Hembygdsföreningar
- Röda Korset (Bra på dialog och integrationsarbete)
- Skidklubben Granan (Driver två anläggningar - Kroppefjäll och Brålanda, Skidor, MTB, terränglöpning, vandring mm)
- Vänersborgs Ryttdarförening (Ridskolan i Brätte)
- Vänersborgs Scoutkår (Scouting, scoutstugan i Dalbobergen, samverkan med skolor, hundklubb)
- Vänersborgs segelsällskap
- Vänersborgs skidklubb (Skidor, orientering, driver skidstugan i Dalbobergen, samarbetar med skolor, ordnar "stadsorientering", Ursandsstafetten mm)

Föreningarnas roller

- Flera föreningar samarbetar med civilsamhället i nödsituationer och dessa möjligheter kanske kan utvecklas.
- Många föreningar stärker individers förmågor och gör dem till bättre samhällsmedborgare och därför behövs det en bredd av föreningar och att medlemmar kan vara med utan krav på tävling.
- Många föreningar försöker bredda sitt utbud i syfte att nå olika målgrupper. Många tänker också att man ska kunna utöva föreningens aktiviteter på sin nivå och utifrån sina förutsättningar. Detta ökar invånarnas tillgänglighet och möjligheter att ta aktiv del av friluftsliv vilket är bra utifrån ett folkhälsoperspektiv.
- Föreningarna använder naturområden och anläggningar och bidrar med drift och skötsel.

Kommunens roller

- Bidrag till föreningar
- Drift och skötsel av kommunens anläggningar, bl.a. leder, vindskydd, grillplatser mm
- Skogsförvaltning
- Instifta reservat
- Kommunala badplatser
- Toaletter på flera ställen (Sikhall, Skräcklan, Nordkroken, Gaddesanna)
- Skolor och förskolor, som kan ha friluftsinriktad verksamhet.
- Folkhälsoarbete
- Kanalisera invånarnas önskemål genom politiska systemet
- Prioritering av resurser

Bilaga 1 - Referensgruppträff 2022

- Värna allmänna intressen
- Besluta om långsiktiga strategier och mål

Fastighetsägare

- Kommunen (Bl.a. Dalbobergen)
- Sveaskog (Halle- och Hunneberg)
- Privata markägare

Övriga

- Stiftelsen Bergagården (Bergagården, naturskola, leder, skyltning, projektsamordning med mera).
- Kungajaktsmuseet (Turistinformation, naturkunskap, ägt av Vänersborgs kommun).
- Visit Trollhättan och Vänersborg (Marknadsföring, besöksnäringssperspektiv)
- Leader framtidsbygder Dalsland Årjäng Munkedal (möjlighet att söka projektmedel)
- Länsstyrelsen
- Västtrafik (kollektivtrafik)

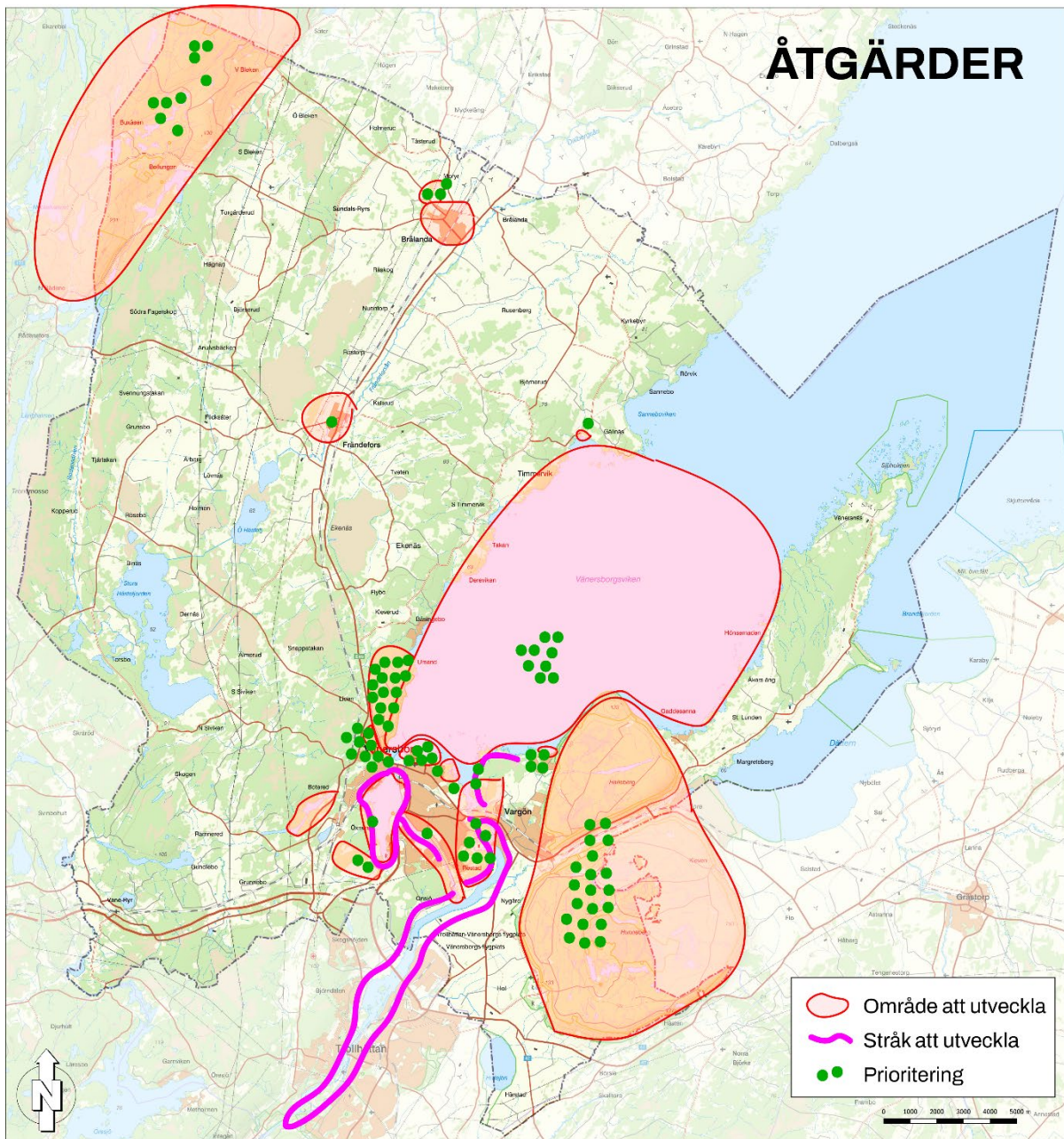
Allmänhet

- Turister
- Kommuninvånare

Samverkansforum

- Föreningar samverkar ofta med andra föreningar kopplat till geografiska områden och/eller verksamhet/tävlingar.
- Forum för alla aktörer på Halle- och Hunneberg.
- BIS – Bergintresserade i samverkan

Åtgärdsförslag

Övergripande strategier

- Utnyttja hela kommunen. Ta mer till vara på underutnyttjade resurser, till exempel Dalslandskusten och Kroppefjäll. [●●●●●]
- Öka gärna tillgängligheten, men var varsam så att känslan av "orörd" natur och naturupplevelsen inte förstörs.
- Behåll den "orörda" naturen, men stärk med småstigar.
- Utveckla möjligheterna till bostadsnära friluftsliv. [●]
- Samarbeta med, få tips och inspireras av grannkommuner.
- Informera om nya friluftslivsområden som tex Skogaryd eller Hästefjorden och utveckla för ett mer aktivt friluftsliv i området.
- Samarbeta med andra kommuner och knyta ihop GC-vägar och andra stråk som tillhör friluftslivet och tillgängligheten till områden.

Bilaga 1 - Referensgruppträff 2022

Åtgärder på platser och anläggningar

1 – Kroppefjäll

- Granan, stärk och sprid information och utveckla området.

2 – Södra Dalsland förutom Kroppefjäll och kustområdet

- Elljusspåret i Brålanda bör ligga på kommunens ansvar. [●]
- Skapa en slinga för promenader/motionsturer i Frändefors. Har tidigare funnits ett elljusspår. [●]

3 – Dalslandskusten norr om Ursand

- Utveckla friluftsområde från Dalbobergen upp till Sikhall.
- Förbättra badplatsen i Sikhall

4 – Dalbobergen och Ursand

- Utbyggnadsplanerna vid Dalbobergen bör avbrytas [●●]
- Utveckla Dalbobergen som friluftsområde och koppla till kuststräckan upp till Sikhall.
- Utegym Skidstugan [●●●]
- Bevara Grönvik till fritt friluftsliv
- MTB-äventyrsbana vid gamla kraftledningsgatan, Ursand. [●●●]
- Snöröjning. [●]

5 – Väne Ryrs församling väster om E45

- Utveckla möjligheterna vid Boteredssjön som badsjö, skridskosjö och med dykarberget.

6 – Vänersborg tätortsområde

- Kallbadhus vid Skräcklan. [●●]
- Värna ridskolan i Brätte när Skaven byggs ut. Bland annat viktigt med ridvägar. [●●●]
- Stråken kring Lillån och Önafors bör kopplas till Restad gård
- Se över stigstrukturen vid Lillån. [●]
- Gör naturreservat av Lillåområdet.
- Västra sidan av Karls grav behöver förbättras genom röjning och breddning. [●]
- Södra Onsjö bör bevaras som naturområde.
- 3-milsslänga runt älven, slussarna ner till Trollhättan.
- Båtuthyrning i centrala Vänersborg för turister och vänersborgare. [●]
- Ordna med dansplatser och grillplatser i naturområden nära nybyggnadsområden, som till exempel Holmängen och Skaven. Det blir hårt tryck på dessa naturområden så det krävs strategisk planering och utveckling och ordning och reda.
- Utveckla Brinkebergskulle, slussområdet, som är ganska unikt för oss och kan locka turister.
- Slinga runt Vassbotten. [●]

7 – Vargöns tätortsområde och Västra Tunhem

- Vandringsväg längs Viksängen bör iordningsställas.

8 – Halle- och Hunneberg

- Utveckla leder och cykling vid Halle- och Hunneberg. [●●]
- Naturum vid Halle- och Hunneberg.
- Utegym vid Bergagården. [●]

9 – Vänersnäs

Bilaga 1 - Referensgruppträff 2022

10 – Väner

- Bryggor vid Holmängen. [●]

Övriga informationsåtgärder

- Friluftskarta för kommunen. Lätt att söka information om friluftsområden, leder, badplatser, motionsanläggningar, vindskydd, utegym, lekplatser, kulturhistoriska platser mm. Även hur man tar sig dit kollektivt och med andra färdmedel. Behov av såväl digital som upptryckt karta [●●●●●●●●●●]
- Karta för båtliv. Var man kan lägga i båt, lägga till, toalett, tältplatser mm. [●●]
- Koppla samman befintliga stråk. Enhetlig märkning. Informationsskyltar och vägvisare. [●●●]
- Skylta tydligt vem som ansvarar för anläggningar, leder och spår. [●●●●]
- Koppling mellan friluftspatser och Västtrafiks to-go-app.
- Informera om bristfällig mobiltäckning i friluftsområden.

Organisatoriska åtgärder

- Förbättrad dialog med föreningar inför planeringsprojekt (t.ex. kring Brätte) [●●●●]
- Förbättrad skötselsamverkan när det gäller spår och leder. [●]
- Bra om det fanns en tydlig plan för friluftsinfrastruktur - spår och leder mm. [●●]
- Vi behöver hitta samverkansformer mellan kommunen och föreningarna där frågor om exempelvis anläggningar och markområden kan diskuteras regelbundet.
- Det behövs en samlad information om föreningar, de fastigheter/markområden som lånas/arrenderas samt tillhörande avtal och föreningsbidrag.
- Kontakten föreningar-kommun kan förbättras - ökad tillgänglighet.
- Bättre ordning på föreningsregistret
- Det behövs ett helhetsgrepp på föreningsbidragen ur ett rättviseperspektiv.
- Utse årets ungdomsledare och inte bara inom Idrottsvärlden.
- Inför likabehandling för föreningar oavsett om vilket riksförbund man tillhör.
- Kommunen borde ta över mer skötsel från föreningar, bland annat vandringsleder, MTB- och löpspår på Halle- och Hunneberg. [●]
- Inrätta ett naturvårdsråd. [●]

Övriga åtgärdsförslag

- Ordna konstsnöspår (ej specificerat var). [●]

Deltagare och tillvägagångssätt

Deltagare

Kommunpolitiker:

Benny Augustsson, ordförande kommunstyrelsen

Mats Andersson, kommunstyrelsen, Rådet för hälsa och social hållbarhet

Henrik Josten, Rådet för hälsa och social hållbarhet mm

Hans-Peter Norén, kultur- och fritidsnämnden

Kristina Edvinsson, kultur- och fritidsnämnden

Magnus Ekstrand, byggnadsnämnden

Ann-Mari Jonasson, miljö- och hälsoskyddsnämnden

Tor Wendel, samhällsbyggnadsnämnden

Bilaga 1 - Referensgruppträff 2022

Kommunala tjänstepersoner:

Pål Castell, strategisk planerare, kommunstyrelseförvaltningen,
Hamdi Alsayed, planhandläggare, miljö- och byggnadsförvaltningen
Sanna Fransson, mark- och exploateringsingenjör, samhällsbyggnadsförvaltningen
Magnus Olofsson, föreningskonsulent, kultur- och fritidsförvaltningen
Fredrik Andersson, fritidspedagog, kultur- och fritidsförvaltningen
Per-Ola Rasmussen, utredare, kommunstyrelseförvaltningen
Lisa Rex, kommunekolog, miljö- och byggnadsförvaltningen
Morgan Fast, chef skog och natur, samhällsbyggnadsförvaltningen
Anne Ekstedt, folkhälsosamordnare, kommunstyrelseförvaltningen
Ylva Gunnarsdotter, förskolelärare, barn- och utbildningsförvaltningen
Sandra Björkstrand, kommunikatör, kommunstyrelseförvaltningen

Föreningsrepresentanter:

Bo Nilsson, Civilförsvarsförbundet
Morgan Nilsen, CK Wänerhof
Lasse Falkeling, CK Wänerhof
Kerstin Webrell, Friluftsförbundet
Matti Karhu, Friluftsförbundet
Eva-Lis Larsson, Friluftsförbundet
Ann-Marie Havdahl, Friluftsförbundet
Johan Lindqvist, Hunneberg Sport- och Motionsklubb
Annalena Levin, Hunnebergs scoutkår
Susanne Björk, Naturskyddsföreningen
Lave Thorell, Naturskyddsföreningen
Gunnar Hall, OK Skogsvargarna
Peter Strömdahl, OK Skogsvargarna
Berith Pettersson, SK Granan
Linus Stenmark, SK Granan
Martin Eriksson, SK Granan
Göran Thorsell, Vänersborgs scoutkår
Peter Lenberg, Vänersborgs scoutkår
Björn Sikström, Vänersborgs scoutkår
Per Söderström, Vänersborgs Segelsällskap
Inger Cederberg, Vänersborgs Skidklubb
Michael Johansson, Vänersborgs Skidklubb
Pia Kronvall, Vänersborgs Ryttaförening
NN, Vänersborgs Ryttaförening

Övriga:

Alvin Arvidsson, Ungdomsrepresentant
Charlotta Bang, Stiftelsen Bergagården
Maria Engström Weber, Visit Trollhättan-Vänersborg
Thomas Lunneryd, markägare
Karin Johansson, Sveaskog Förvaltnings AB
Mattias Kjell, Sveaskog Förvaltnings AB

Bilaga 1 - Referensgruppträff 2022

Inbjudna som inte kunde delta:

Dalslands hästsportklubb

OK Roto

Onsjö Golfklubb

Sportfiskarna Trollhättan/Vänersborg

Vänersborgs Roddklubb

Visit Trollhättan och Vänersborg

Länsstyrelsen Västra Götaland

Ett antal privata markägare och arrendatorer av kommunal mark och jaktmark

Upplägg

Program för träffen:

17:30 Fika och mottagning

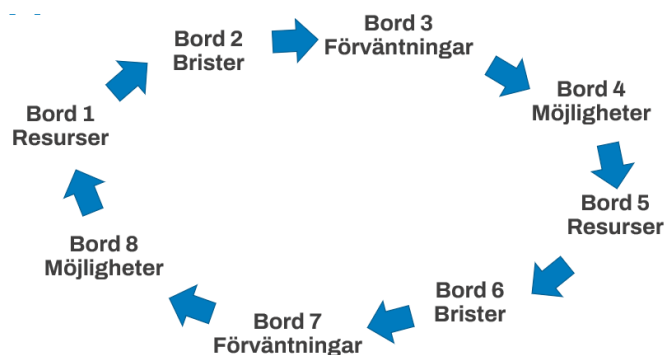
18:00 Presentation och introduktion, inledning av Benny och Mats

18:20 Grupparbete, 4 pass à 20 min

19:40 Redovisning av grupparbete

19:55 Avslutning

Deltagarna delades in i 8 grupper. Under grupparbetet flyttade grupperna runt så att varje grupp fick ägna ett pass åt var och en av fyra teman som beskrivs nedan. En eller två från arbetsgruppen stannade kvar och förde anteckningar vid varje bord. Det fanns alltså två bord för varje tema (se bild nedan).

Varje pass varade ungefär tjugo minuter, uppdelade på dessa moment:

1. Vad har sagts sedan tidigare (arbetsgruppsrepresentanten som sitter kvar vid bordet sammanfattar vad tidigare grupper kommit fram till, gäller ej första passet)
2. Gruppen vidareutvecklar och lägger till saker
3. Sista minuterna ägnas åt att alla gruppdeltagare markerar de viktigaste sakerna med två röda färgpluppar

Anteckningar gjordes på kartor eller tomma pappersark i A1-format, oftast med postit-lappar.

De fyra temana

Resurser för friluftsliv

Vilka är de viktigaste resurserna i Vänersborgs kommun som bidrar till ett rikt friluftsliv?

Bilaga 1 - Referensgruppsträff 2022

Markera i kartan:

- Viktiga friluftsområden
- Viktiga anläggningar

Notera även:

- Vilka huvudsakliga aktiviteter erbjuds?
- Vilka grupper använder platsen/anläggningen?
- Viktiga aktörer (t.ex. föreningar, markägare) knutna till platserna
- Finns det aktörer som är viktiga för friluftslivet utöver de kopplade till särskilda platser?
- På vilka sätt bidrar de?

Brister/utmaningar

Vad fungerar dåligt idag när det gäller friluftsliv i Vänersborgs kommun?

Markera i kartan:

- Platser där något behöver utvecklas
- Platser där något saknas

Notera även:

- Vad behöver utvecklas eller saknas?
- Vad är problemet idag?
- För vem är det ett problem?
- Finns det brister eller utmaningar utöver de kopplade till särskilda platser?

Förväntningar och samverkan

Vad finns för förväntningar på kommunen och andra aktörer när det gäller friluftsliv?

Hur kan vi samverka bättre mellan föreningar, kommunen och andra aktörer?

Rita upp en karta över aktörer:

- Namn på aktören
- Vad har denna aktör för roll när det gäller friluftsliv idag?
- Vad finns det för förväntningar på roll i framtiden?

Notera även:

- Vilka forum för samverkan finns idag?
- Vilka forum borde finnas, vilka borde ingå och hur ofta?

Möjligheter

Vad kan vi stärka eller utveckla för friluftslivet i Vänersborg kommun?

Markera i kartan:

- Platser som är strategiska att satsa på

Notera även:

- Vilka åtgärder skulle få stor effekt för att utveckla friluftslivet?
- På vilket sätt skulle det förbättra?
- För vem skulle det förbättra?
- Vem eller vilka kan bidra till förändringen?
- Anteckna även åtgärder som inte är kopplade till platser på kartan

Handläggare:

Pål Castell
pal.castell@vanersborg.se
0521-721091

Dnr: KS 2022/64
2023-10-25

Sammanställning – Referensgruppträff friluftsstrategi

Tisdag 24 okt 2023, kl 18-20, Skidstugan Dalbobergen

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
Inledning	2
Resultat från grupparbeten	2
Friluftsstrategin.....	2
Samverkansformer	3
Utvecklingsförslag.....	5
Deltagare och tillvägagångssätt	6
Deltagare	6
Upplägg	8

Inledning

Vänersborgs kommun arbetar med att ta fram en friluftsstrategi, med stöd av Naturvårdsverket (LONA). Som ett led i arbetet har två träffar genomförts med en referensgrupp där bland annat föreningslivet har bjudits in. Den första träffen hölls i oktober 2022 och en sammanställning av de resultaten finns. Syftet med denna andra träff var att stämna av förslag som arbetats fram under året inför färdigställande av samrådshandlingar. Deltagarlista och upplägg redovisas längre fram i dokumentet.

Resultat från grupparbeten

Kommentar till sammanställningen: Gruppdiskussioner hölls i tre pass som motsvarar de tre huvudrubrikerna nedan (Friluftsstrategin, Samverkansformer, Utvecklingsförslag). Även om varje pass hade tydliga frågeställningar har i flera fall diskussionen kommit att hamna mer om frågor som ligger inom ett annat pass. I sammanställningen har sortering gjorts för att passa in under rubrikerna.

Friluftsstrategin

Övergripande syfte med kommunens friluftslivsarbete

- Viktigt med tydliga avtal för att ha ordning på vem som tar ansvar för vad.
- Folkhälsan är en av de viktigaste sakerna i friluftslivet. Det står ej med i någon av de 4 punkterna, men den passar ju in i flera av punkterna.
- Tillgängligheten är en förutsättning för rikt friluftsliv. Olika behov på plats men även möjligheterna att ta sig till friluftslivets aktivitet har stor betydelse med transport, belysning mm.
- Kunskapsspridning med skyltar och digitala tjänster är viktigt. Olika grupper har olika behov av information och sättet att nå dem varierar stort. Barnen är viktiga då de är framtiden, men även äldre har stort behov av information och friluftsliv.
- Föreningarnas verksamheter utgör en viktig kraft i samhället där samarbetet med kommunen och mellan föreningarna har stor utvecklingspotential. Genom att satsa på friluftsliv som genererar bättre folkhälsa ger detta snabbt tillbaka skattepengar när människor mår bättre och kan arbeta.
- Skapa mer jämlika förutsättningar för föreningarna.
- Friluftsliv ska vara till för alla, både centralt där det går samt utanför 50-skyltarna.
- Allemansrätten innebär även skyldigheter.

Inriktning

- Kunskap och information ska gälla alla, inte bara kommuninvånare. Därför bör ordet kommuninvånare bytas ut till ett ord som omfattar fler målgrupper.
- Framförallt är målgruppen yngre viktig att fokusera på. Det man lär sig som barn har man med sig hela livet. Lättare att påverka yngre målgrupper.

Bilaga 2 - Referensgruppträff 2023

- Tydliggöra vad friluftsområden är och kopplingen till ÖP:s utpekade områden för friluftsliv/natur. Tydliggöra vilka områden som är utpekade för vilka intressen. T.ex. ridning eller skidor.
- Tydliggöra ansvarsområden för friluftslivet. Vem gör vad?
- Kommunen ska utveckla friluftsområden tillsammans/i samverkan med andra aktörer (företag, föreningar, stiftelser mm). Kommunen äger inte all mark och samverkan måste därför ske med andra aktörer.
- Det måste finnas budget för att betala ut bidrag/anläggningsstöd. Det bör även gå att ansöka om bidrag för friluftsföreningar, inte enbart idrottsföreningar.
- Skapa bättre grundförutsättningar för föreningar att överleva. Ett sätt är att det går att ansöka om bidrag och få stöttning ifrån kommunen på olika sätt.
- När det satsas på nya projekt måste det planeras in för underhåll
- Satsa på stadsnära naturområden. Första steget ut i friluftslivet ska vara enkelt.
- Skylta mer och tydligare så att det blir lättare att hitta till och från friluftsområden.
- Tryckt karta med lättläst information och bilder. Mer information via länk.
- Det bör vara enkelt och smidigt att nå områden med kollektivtrafik. Viktigt att ta med naturområdena när kollektivtrafiken planeras.
- Satsningar inom skolan är jätteviktigt! Naturskola är ett bra medel.

Samverkansformer

Vad är viktigt att samverka om?

- Resurser och ekonomi, bidrag
- Det önskas en transparent fördelning av resurser, gärna i dialog med föreningarna.
- Vad är kommunens ansvar respektive föreningens vid områden som nyttjas av alla?
- Vem ansvarar för renhållningen kring natur/leder/slingor? En kostnad för förening som har spår nu, de får ta kostnad för sopor från allmänheten vilket borde vara en kommunal sak.
- Samverka kring det som är svårt att sköta för en förening, tex kring byggnader, röjning av spår och leder.
- Mer resurser och samarbete kring leder och spår.
- Tillgängligheten
- Information, skyltning och gemensamma plattformar.
- Samverkan kring friluftskarta
- Informera varandra om olika evenemang och hjälpas åt att sprida informationen/marknadsföra event.
- Samverkan med skolor
- Samverkan kring sköteselbehov och skötselinsatser, till exempel vasslätter och röjning.
- Samverkan kring skogsförvaltning.
- Samverkan kring nya områdesskydd, som till exempel nya naturreservat.

Bilaga 2 - Referensgruppträff 2023

Friluftforum/friluftsråd

- Viktigt med sådana träffar!
- Friluftforum likt detta en gång/år. Utifrån detta kan andra forum skapas för olika områden eller intressen.
- Ser att det finns behov av att ses 2 gånger/år. Förslag att ses hela kommunen en gång och fokusera på specifika områden en gång.
- Större behov av mindre grupper vid träffar. Ofta behövs det diskuteras specifika konkreta saker som passar bättre i mindre grupper. Större träffar som typ denna referensgruppträff kan nog vara bra när något större eller generellare behöver diskuteras.
- Variera att träffas på olika anläggningar för att se och lära av varandra.

Idéburet offentligt partnerskap (IOP)

- Det finns idag varianter på avtal mellan kommunen och olika föreningar som lite påminner om IOP. Avtal som kräver vissa insatser mot att hyra/arrende är lägre än vad den skulle varit utan insatserna från föreningarna.
- En förening har samarbete med skolor där de tar emot elever för friluftaktiviteter och har idéer om att ta lite betalt för framtagandet av ett ”skolpaket” med kartor mm. Dock oklart om de tar betalt.
- Att byta ersättning mot att sköta om skötsel eller dylikt kan vara en bra lösning, men man kan också se att det är relativt få personer i föreningarna som är aktiva i insatser och det finns en trend i vissa kretsar att man hellre betalar mer till föreningen för att slippa vara delaktig med egna insatser.
- Värt att prova! Exempel är en fiskeklubb som kan sköta om fisket i en sjö och samtidigt bedriva fiskeverksamhet. Scouterna kan sköta om vindskydd i samband med att dom utövar sina aktiviteter.

Ytterligare idéer på samverkan

- Kan man skapa en ”friluftsdag”?
- ”Hittaut” (Svenska orienteringsförbundet) bör finnas i Vänersborg
- Det finns en del samverkan mellan föreningar som har liknande aktiviteter.
- När samverkan inte varit så stor och det har varit svårt att hamna hos rätt person på kommunen så har det upplevts som förening står ensam med sin fråga och ej hittar rätt inom kommunen för att få något svar.
- För att det ska vara lätt att samverka måste det gå att få tag på och svar från personer som söks. Man har förhoppningar att detta ska bli bättre med föreningskonsulent – en kontaktväg in i kommunen tror vi på.
- Gemensamma ansökningar, t.ex. Leader
- Vore bra med samlade hemsida eller liknande, eventuellt hos Visit?

Utvecklingsförslag

Friluftskarta

- Leder på kartor, både digitalt och i pappersform.

Skolskogar och utomhuspedagogik

- Kommunen behöver en naturskola.
- NATURSKOLA!
- Samverka för att öka kunskapen i tidig ålder. Viktigt att unga får både teoretisk och praktisk kunskap om allemansrätt och naturkunskap mm. Alternativ är att fortbilda pedagoger på varje skola eller ha en naturskola eller liknande som alla skolor får ta del av.

Kunskapsspridning

- Upp med skyltar om allemansrätten kring spår och leder, ett enkelt sätt att utbilda personer.
- Föreningar gör viktiga insatser för kunskapsspridning. Friluftsrämjandet håller igång Mulleskolan. Alla runt bordet hade som barn varit med i Mulleskolan och mindes detta glädje. Ett exempel på verksamhet som satt fina minnen hos många barn över lång tid. I dagsläget igång på Hunneberg och vid Granan.
- Nå ut med information om allemansrätten till asylsökande på Restad gård.

Mollbergsskogen

- Mollbergsskogen med elljusspår borde rankas högt. Stort värde för många runt Brålanda.

Frändefors

- Frändeforsområdet har inget utpekats. Borde finnas någon typ av friluftsanslutet. Speciellt viktigt för den äldre generationen som är många i området – hur ska vi lyckas locka de äldre till aktiviteter och därmed bättre folkhälsa när det inte finns något i området?

Dalbobergen

- Tydliggöra regler för cykling
- Skydda mer av området mot exploatering

Lillåområdet

- Skydda området
- Skyltar naturguidning

Södra Onsjö

- I skogsområdet på Onsjö mellan Golfbanan, Karls grav och Johannesbergsvägen rör sig mycket människor och det bör vara utpekats som viktigt för friluftslivet.

Halle- och Hunneberg

- Fler bryggor i sjöarna.

Bilaga 2 - Referensgruppträff 2023

Västra Tunhem

- Utveckla cykel- och ridväg längs östra älvstranden mellan Vargön och Trollhättan (förbi Gäddebäck)

Vänersnäs

- Oro finns kring Gaddesanna där det byggs vattenreningsverk/pumphus och grävs mycket. Detta är en plats för utveckling.
- P-problem finns även längs Dättern (inte enbart västra Vänersnäs).

Ske mosse

- Tillgång till Ske mosse från Nuntorp?

Fågelskådning

- Till exempel Dättern

Ridning

- Ridning på lämpliga vägar/leder. Bör ses över vart det är ok, skyltas.

Skidor

- Går att utöka mycket kring skidspår. Föreningarna vill mer än vad de har råd och kan fixa.

Cykelvägar

- Cykelväg till Brålanda är bra, men vart tar man vägen efter hundklubben? Behöver skyltas.

Bostadsnära natur

- När det byggs nya områden är det viktigt att dessa inte inkräktar på naturområden, bygg på rätt plats.

Evenemang

- Mer kampanjer likt "Håll Sverige rent".

Deltagare och tillvägagångssätt

Deltagare

Kommunpolitiker:

Henrik Harlitz, 2:e vice ordförande kommunstyrelsen
Kristina Edvinsson, kultur- och fritidsnämnden

Kommunala tjänstepersoner:

Pål Castell, strategisk planerare, kommunstyrelseförvaltningen,

Bilaga 2 - Referensgruppsträff 2023

Hamdi Alsayed, planhandläggare, miljö- och byggnadsförvaltningen
Sanna Fransson, mark- och exploateringsingenjör, samhällsbyggnadsförvaltningen
Magnus Olofsson, föreningskonsulent, kultur- och fritidsförvaltningen
Fredrik Andersson, fritidspedagog, kultur- och fritidsförvaltningen
Per-Ola Rasmussen, utredare, kommunstyrelseförvaltningen
Lisa Rex, kommunekolog, miljö- och byggnadsförvaltningen
Morgan Fast, chef skog och natur, samhällsbyggnadsförvaltningen
Anne Ekstedt, folkhälsosamordnare, kommunstyrelseförvaltningen
Sandra Björkstrand, kommunikatör, kommunstyrelseförvaltningen

Föreningsrepresentanter:

Matti Karhu, Friluftsförbundet
Eva-Lis Larsson, Friluftsförbundet
Ann-Marie Havdahl, Friluftsförbundet
Annalena Levin, Hunnebergs scoutkår
Susanne Björk, Naturskyddsföreningen
Lave Thorell, Naturskyddsföreningen
Göran Carlsson, Naturskyddsföreningen
Tommy Avekvist, OK Skogsvargarna
Peter Strömdahl, OK Skogsvargarna
Berith Pettersson, SK Granan
Göran Thorssell, Vänersborgs scoutkår
Peter Lenberg, Vänersborgs scoutkår
Björn Sikström, Vänersborgs scoutkår
Tina Åhlund, Vänersborgs Skidklubb
Michael Johansson, Vänersborgs Skidklubb

Övriga:

Charlotta Bang, Stiftelsen Bergagården
Robert Stenberg, Halle- och Hunneberg AB
Martin Nordin, Bergahästen AB
Elisabet Edensvärd, Sveaskog Förvaltnings AB
Mattias Kjell, Sveaskog Förvaltnings AB

Inbjudna som inte kunde delta:

Brålanda Sundals-Ryrs Hembygdsförening
Civilförsvarsförbundet
CK Wänerhof
Dalslands Gille
Dalslands hästsportklubb
Frändefors hembygdsförening
Gestads Hembygdsförening
Hunnebergskolorna
Hunneberg Sport och Motionsklubb
OK Roto
Onsjö Golfklubb

Bilaga 2 - Referensgruppträff 2023

Sportfiskarna Trollhättan/Vänersborg
Vassända Naglums Hembygdsförening
Vår Bygd 1891
Vänersnäs Bygdegårdsförening
Vänersnäs hembygds- och fornminnesförening
Vänersborgs Roddklubb
Vänersborgs ryttaförening
Västra Tunhems hembygdsförening
Visit Trollhättan och Vänersborg
Länsstyrelsen Västra Götaland
Ett antal privata markägare och arrendatorer av kommunal mark och jaktmark
Ett antal förtroendevalda och tjänstepersoner inom kommunen

Upplägg

Program för träffen

- 17:45 Fika och mottagning
- 18:00 Presentation av deltagare och introduktion
- 18:15 Presentation om friluftsarbetet i Trollhättan och utvecklingsplaner för Halle- och Hunneberg (Robert Stenberg)
- 18:30 Grupparbete, tre pass med presentation
- 20:00 Avslutning

Grupparbete pass 1 - Friluftstrategin

Övergripande syfte med kommunens friluftslivsarbete

Med utgångspunkt i Vänersborgs kommuns vision ”attraktiv och hållbar i alla delar, hela livet” ska kommunens friluftslivsarbete

- skapa *mer jämlika förutsättningar* att delta i och uppleva vardagsnära friluftaktiviteter i naturen som inte kräver så stora resurser av den enskilda;
- utveckla och bevara friluftsområden* och mötesplatser för att stärka natur-, kultur- och rekreationsvärden;
- möjliggöra för utveckling av besöksnäring och föreningsverksamhet* med koppling till friluftsliv; samt
- öka kunskapen* om allemansrätten och friluftslivets möjligheter och värden.

Att skapa *mer jämlika förutsättningar* att delta i och uppleva naturen handlar om att göra friluftslivet tillgängligt. Det innebär att arbeta för att minska och ta bort de hinder för deltagande som människor kan ha av funktionsmässiga, ekonomiska, sociala eller kulturella anledningar. Vänersborgs kommun vill stärka förutsättningarna för mer vardagsnära friluftsliv för återhämtning, rekreation och social samvaro.

Att *utveckla och bevara friluftsområden* handlar om att strategiskt och långsiktigt tillvarata natur-, kultur- och rekreationsvärden. Det handlar bland annat om biologisk mångfald, kulturhistoriska lämningar, landskapsbild och vyer, men även om möjligheter till olika typer av aktiviteter.

Att *möjliggöra för utveckling av besöksnäring och föreningsverksamhet* handlar om att stärka möjligheterna för andra aktörer att bidra till och vara delaktig i utvecklingen av friluftslivet i kommunen. I samverkan med andra kan kommunen möjliggöra för fler aktiviteter i naturen, både vad gäller utvecklandet av upplevelse-baserad aktivitet, mötesplatser och anläggningar, så väl som mer fysisk aktivitet som klättring, ridning, orientering och motionsträning.

Att *öka kunskapen* om allemansrätten och friluftslivets möjligheter och värden handlar om att förvalta och bygga vidare på en kultur med stor betydelse för folkhälsa och samtidigt värna om våra naturessurser.

Inriktning

Tillgång till natur och friluftsområden

- Planering av ny bebyggelse ska sträva efter att naturområden sparas eller utvecklas inom gångavstånd från bostaden.
- Viktiga större friluftsområden ska pekas ut i översiktsplanen och skyddas från exploatering.
- Gång- och cykelvägar ska underlätta för boende i tätort att nå natur- och friluftsområden.
- Kommunen ska tillgodose parkering, toalett och avfallsinsamling vid friluftsområden där behoven är stora.
- Kommunala friluftsanläggningar ska i grunden vara kostnadsfria för alla att använda. Avgifter kan dock tas ut för parkeringsplatser och båtplatser för att täcka driftskostnader.

Friluftsanläggningar

- Kommunala friluftsanläggningar ska följa principen om universell utformning¹ där så är möjligt.
- Kommunen ska utveckla friluftsområden för bred användning för olika användargrupper.

Kunskap och information

- Kommuninvånare ska få tillgång till kunskap om friluftsliv och allemansrätt. Särskilt viktiga målgrupper är barn, unga och nyanlända från andra länder. Kommunen ska arbeta med detta bland annat inom förskola, grundskola, svenska för invandrare (SFI) och fritidsverksamheter.
- Det ska finnas lättillgänglig information om kommunens friluftsområden och friluftsanläggningar, bland annat i form av en friluftskarta, för kommuninvånare och besökare via digital media, samt via turistorganisationer och på kommunhuset.
- Huvudleder ska vara tydligt uppmärkta och det ska finnas informationsskyltar vid entréer till friluftsområden.

Samverkan

- Kommunen ska organisera ett forum där möjlighet för samtal om friluftsliv regelbundet erbjuds föreningar och andra organisationer som jobbar med friluftsfrågor.
- Ideella föreningar ska erbjudas att söka bidrag och initiera samarbete med kommunen för friluftsverksamhet.
- Föreningar och andra organisationer ska erbjudas att söka bidrag för investeringar och drift av friluftsanläggningar som kostnadsfritt kan användas av allmänheten.

Grupparbete pass 2 - Samverkansformer

Diskussionsfrågor om samverkan

Friluftsförum/friluftsråd

= Återkommande träff mellan kommunen och andra friluftssaktörer

- Är det en god idé?
- Hur ofta (en gång per år)?
- Vilka bör bjudas in?
- Plats, tid och former?
- Ett för hela kommunen eller uppdelat på områden (i så fall vilka områden)?

Idéburet offentligt partnerskap (IOP)

= Avtal med kommunen på initiativ från föreningslivet

- Är det en god idé?
- Förslag på samverkan?

Ytterligare idéer på samverkan?

- Samlande plattformar/kanaler i sociala media (vilka)?
- Samverkan kring friluftsevent?
- Gemensamma ansökningar?
- Annat?

Grupparbete pass 1 - Utvecklingsförslag

Utvecklingsförslag

1. Kroppefjäll

- Utred möjligheterna till utveckling av leder och besöksanläggningar i samverkan med berörda kommuner, föreningar och företag.

2. Sikhallsviken/Gälle udde

- Arbeta för att färdigställa detaljplanen så att hamnen och campingarna kan byggas ut.
- Vidta åtgärder för att återställa badstranden i gott skick.
- Uppmuntra dialog med markägare och campingplatser om hur området kan förbättras för friluftsliv, bland annat genom förbättrad vandringsrunda på Gälle udde.

3. Dalbobergen

- Följa upp Naturvårdsstrategins förslag på utökning av reservatet.
- Undersöka möjligheterna för Tvåstads discgolfklubb att anlägga en discgolfbana i anslutning till befintliga spår kring Skidstugan.
- Förbättrad entré till området i söder med karta och cykelparkering.

4. Skogarydsområdet och Gundlebosjön

- Undersöka möjligheterna att avtala med markägare om att anlägga en besöksparkering och eventuellt grillplats vid Gundlebosjön.

5. Boteredssjöområdet

- Utveckla stigsystemet på den kommunägda skogsmarken sydväst om badplatsen, bland annat med utsiktsplats och skyltning från badplatsen.

6. Punschdalen

- Följa upp Naturvårdsstrategins förslag om naturreservat.
- Skylta till området vid entréerna.

7. Skavens strandskogsområde

- Skapa en promenadstig längs stranden med utblickar mot vattnet, sittbänkar och någon grillplats.
- Skapa anslutande gångvägar från nya bostadsområden.
- Anlägg en badplats och en liten strandpark

8. Vänersborgsviken

- Se utvecklingsförslag för båtliv.

9. Holmängområdet

- Undersök möjligheterna att inrätta som naturreservat.

10. Lillåområdet

- Följa upp Naturvårdsstrategins förslag om naturreservat i samverkan med Naturskyddsföreningen, markägare och andra intressenter.

Bilaga 2 - Referensgruppträff 2023

Badplatser

- En plan för utveckling och underhåll av badplatser tas fram, med målsättning att ge så många Vänersborgare som möjligt tillgång till bad inom gångavstånd.
- Möjligheterna att anlägga ett hopptom utreds.
- Möjligheterna att anlägga ett kallbadhus utreds.

Båtliv

- Förutsättningar skapas för flytt av gästhamnen till Norra Sanden, bland annat genom detaljplan och miljöfyllstånd för sjömack.
- Detaljplanearbetet i Sikhallsviken görs färdigt så att en ny småbåtshamn kan utvecklas där.
- Möjligheterna till fler båtplatser i Skavenområdet och vid Restad gård utreds.
- Norskens brygga återbyggs norr om Korseberg.
- Kartlägg kustområdenas möjligheter för vattenburet friluftsliv, till exempel iläggingsramper, naturhamnar, bryggplatser, kajakuthyming, förslag på leder för fritidsbåtar.

11. Fridhemsgärdet

- Ta fram en plan för hur området kan utvecklas. Utvecklingsmöjligheter kan omfatta odlingslotter, hundrastgård, förbättrade pulkabackar och olika typer av habitatsutveckling.

12. Kanalområdet kring Karls grav

- Förbättra rekreativsvägarna på båda sidor av kanalen.
- Anlägg en sittplats vid vattnet nedanför Kretsloppsparken.

13. Restad Gårds parkområde

- Samverka med markägare om hur området kan bindas ihop med sammanhängande strandpromenad med mera. Av särskild betydelse är promenadväg mellan Karls grav och Astrids ängar.

Vattenleder med mera

- Ta vara på småbåtarnas intressen i samband med planeringen för ombyggnation av Brinkebergsskulle sluss.
- Utveckla Frändeforsån som paddlingsled med iläggingsplatser och parkeringsmöjligheter.
- Undersök möjligheten att utveckla andra paddlingsleder i kommunen.

Leder för vandring och cykling

Ridning

Orientering

Skidåkning

Mountainbike

Discgolf

14. Halle-/Hunneberg

- Samverka med Halle- och Hunnebergs AB, Sveaskog och andra intressenter om att ta fram en vision för utvecklingen av bergen.
- Samverka med länsstyrelsen, Naturvårdsverket och andra intressenter i utredning om att skapa en nationalpark.

15. Västra Vänersnäs

- Undersöka möjligheterna att avtala med markägare om att anlägga besöksparkeringar.
- Se även utvecklingsförslag för båtliv.

16. Mollbergsskogen, Brålanda

- Undersöka möjligheten att i samverkan med intresseförening avtala med markägare om rekreativsinriktad skötsel.

17. Frändeforsån

- Undersöka möjligheten att i samverkan med intresseförening avtala med markägare om iläggingsplatser för att skapa en paddlingsled.

Fiske

Fågel- och utsiktstorn

Skolskogar och utomhuspedagogik

- Utveckla undervisning om allemansrätten i förskola, grundskola och SFI.
- Utveckla utomhuspedagogik i förskola och grundskola.

Kommunala friluftslivsaktiviteter

- Erbjud mer friluftslivsaktiviteter inom ramen för kommunens verksamheter, bland annat fritidsgårdar, ferieaktiviteter och socialomsorg.
- Samverka med föreningslivet kring friluftslivsaktiviteter och -evenemang.

Informationsinsatser

- Ta fram en friluftskarta i samverkan med turistorganisation, föreningsliv och besöksnäring.

18. Viksängen/Nordkroken

- Följa upp Naturvårdsstrategins förslag om naturreservat.
- Avtala med markägare kring skötsel och användning av stranden.
- Vidta åtgärder för att minska igenväxningen kring stranden och peneplanet.
- Undersök möjligheterna för en kiosk vid stranden
- Avtala med markägare om att utveckla en strandpromenad runt Viksängen.

19. Vassända/Brätte

- Följa upp Naturvårdsstrategins förslag om naturreservat.
- Koppla ihop med en promenadstig som kan leda runt hela Vassbotten.
- Utveckla besöksmålet Gamla Brätte med sittplatser och mer information (till exempel om naturmiljöer och Vassända kyrkoruin).

20. Södra Onsjö/Sandbäck

- Följa upp Naturvårdsstrategins förslag om naturreservat.

Vänerns kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Handläggare: Pål Castell
pal.castell@vanersborg.se
0521-27 10 91

Till berörda

Samråd om Friluftstrategi för Vänerns kommun

Kommunstyrelsen i Vänerns kommun har beslutat att samråda om förslag till Friluftstrategi.

I strategin klargörs syftet med och inriktningen på kommunens arbete med friluftsliv. En utredningsrapport har också tagits fram där insamlat material, analys och slutsatser redovisas. Rapporten innehåller även förslag till utvecklingsåtgärder och hur friluftsförslag kan organiseras i kommunen.

I samrådet tar vi gärna emot synpunkter på följande:

- Innehållet i och utformningen av strategin
- Förslag till åtgärder i utredningsrapporten
- Förslag till organisation i utredningsrapporten

Synpunkterna ska skickas **senast 19 april** till kommun@vanersborg.se eller Vänerns kommun, Sundsgatan 29, 462 85 Vänerns borg. Skriv ”Synpunkter Friluftstrategi” som rubrik.

För frågor och funderingar, kontakta gärna handläggare.

Pål Castell
Utvecklingsledare strategisk samhällsplanering

Kommunstyrelsen - Avdelningen för hållbar utveckling

Postadress:
Vänerns kommun
462 85 Vänerns borg

Besöksadress:
Sundsgatan 29
Vänerns borg

Telefon:
0521-72 10 00

Webbplats:
www.vanersborg.se

E-post:
kommun@vanersborg.se

§ 26

Samråd för Friluftsstrategi

KS 2022/64

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att samråda om Friluftsstrategi.

Sammanfattning av ärendet

En arbetsgrupp under ledning av kommunstyrelseförvaltningen har tagit fram ett förslag till friluftsstrategi att samråda om. Samrådet vänder sig till berörda nämnder och intressenter som deltagit i projektets referensgrupp. Som underlag till strategin finns även en utredningsrapport som innehåller sammanställning av kartläggning och analys samt åtgärdsförslag samt vägledning kring hur strategin kan genomföras.

Förslaget till Friluftsstrategi innehåller övergripande syfte och inriktning. Under samrådet samlas synpunkter in på utformningen av strategin, men även på utredningsrapporten. Efter samrådet kommer synpunkterna att sammanställas och handlingarna kommer att revideras innan strategin läggs fram för antagande av kommunfullmäktige.

En viktig del av arbetet rör hur ansvaret för kommunens friluftsarbete ska fördelas och finansieras. Förslaget på framtida organisation ingår inte i strategin men beskrivs i utredningen. I samband med antagandet av strategin kommer förslag på ansvarig nämnd för samordning av friluftsarbete läggas fram som ett separat beslut till kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2024-02-12 Samråd för Friluftsstrategi
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-01-30 Samråd för Friluftsstrategi
- Friluftsstrategi – samrådshandling
- Friluftsutredning samrådshandling
- Beslut Rådet för hälsa och social hållbarhet §1 Friluftsstrategi

Sändlista

Kultur- och fritidsnämnden
Samhällsbyggnadsnämnden
Byggnadsnämnden
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Barn- och utbildningsnämnden
Socialnämnden
Handläggare på kommunstyrelseförvaltningen

Utdragsbestyrkande

2024-03-26

Dnr: BUTN 2023/7

Handläggare

Jessica Kärnestedt
jessica.karnestedt@vanersborg.se
0521-72 11 04

Mottagare

Barn- och
utbildningsnämnden

Redovisning av delegeringsbeslut

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden godkänner redovisning av delegeringsbeslut.

Sammanfattning av ärendet

Redovisning av delegeringsbeslut fattade med stöd av delegeringsordning för barn- och utbildningsnämnden antagen 2023-12-18, 102§, gällande från 2024-01-01.

Sofia Bråberg

Förvaltningschef

Bilagor

- Förteckning av delegeringsbeslut för barn- och utbildningsnämnden och inom barn- och elevhälsan för perioden 2024-03-08 till och med 2024-04-04.

Sändlista

Administratör BUF

Delegeringsbeslut

Utskriftsdatum: 2024-04-05

Utskriven av: Jessica Kärnstedt

Diarienummer:	Barn- och utbildningsnämnden
Beslutsfattare:	Alla
Kategori:	Alla
Beslutsinstans:	Barn- och utbildningsnämnden
Sammanträdesdatum:	2024-04-15
Sekretess:	Visas ej

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2024.439	Ansökan och beslut om skolskjuts 23/24 - 24857	10.37
2024-03-13	***Personuppgift***	Kajsa Mazolaqi
BUTN 2023/18	Ansökan om skolskjuts läsåret 2023/2024	10.37
		Kajsa Mazolaqi
2024.440	Ansökan och beslut om skolskjuts 23/24 - 24816	10.37
2024-03-13	***Personuppgift***	Kajsa Mazolaqi
BUTN 2023/18	Ansökan om skolskjuts läsåret 2023/2024	10.37
		Kajsa Mazolaqi
2024.444	Delegeringsbeslut för att utse ombud att föra barn- och utbildningsnämndens talan i Hyres- och arrendenämnden	3.1
2024-03-12	Barn- och utbildningsnämnden	Sofia Bråberg
BUTN 2023/116	Förskolelokalerna i Dalaborgsparken	3.1
		Louise Edgren
2024.457	Ansökan och beslut om skolskjuts 23/24 - 25135	10.37
2024-03-14	***Personuppgift***	Kajsa Mazolaqi
BUTN 2023/18	Ansökan om skolskjuts läsåret 2023/2024	10.37
		Kajsa Mazolaqi
2024.458	Beslut Skolplacering förskoleklass läsåret 24/25	10.28
2024-03-08	***Personuppgift***	Ann Nyqvist
BUTN 2024/52	Överklagan beslut skolplacering förskoleklass läsåret 2024/2025	10.28
		Ann Nyqvist
2024.459	Beslut Skolplacering förskoleklass läsåret 24/25	10.28
2024-03-08	***Personuppgift***	Ann Nyqvist
BUTN 2024/49	Beslut skolplacering förskoleklass läsåret 2024/2025	10.28
		Ann Nyqvist
2024.460	Beslut Skolplacering förskoleklass läsåret 24/25	10.28
2024-03-08	***Personuppgift***	Ann Nyqvist

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
BUTN 2024/49	Beslut skolplacering förskoleklass läsåret 2024/2025	10.28 Ann Nyqvist
2024.461	Beslut Skolplacering förskoleklass läsåret 24/25	10.28
2024-03-08	***Personuppgift***	Ann Nyqvist
BUTN 2024/49	Beslut skolplacering förskoleklass läsåret 2024/2025	10.28 Ann Nyqvist
2024.462	Beslut Skolplacering förskoleklass läsåret 24/25	10.28
2024-03-08	***Personuppgift***	Ann Nyqvist
BUTN 2024/49	Beslut skolplacering förskoleklass läsåret 2024/2025	10.28 Ann Nyqvist
2024.463	Beslut Skolplacering förskoleklass läsåret 24/25	10.28
2024-03-08	***Personuppgift***	Ann Nyqvist
BUTN 2024/49	Beslut skolplacering förskoleklass läsåret 2024/2025	10.28 Ann Nyqvist
2024.464	Beslut Skolplacering förskoleklass läsåret 24/25	10.28
2024-03-08	***Personuppgift***	Ann Nyqvist
BUTN 2024/49	Beslut skolplacering förskoleklass läsåret 2024/2025	10.28 Ann Nyqvist
2024.465	Beslut Skolplacering förskoleklass läsåret 24/25	10.28
2024-03-08	***Personuppgift***	Ann Nyqvist
BUTN 2024/49	Beslut skolplacering förskoleklass läsåret 2024/2025	10.28 Ann Nyqvist
2024.466	Beslut Skolplacering förskoleklass läsåret 24/25	10.28
2024-03-08	***Personuppgift***	Ann Nyqvist
BUTN 2024/49	Beslut skolplacering förskoleklass läsåret 2024/2025	10.28 Ann Nyqvist
2024.467	Beslut Skolplacering förskoleklass läsåret 24/25	10.28
2024-03-08	***Personuppgift***	Ann Nyqvist
BUTN 2024/49	Beslut skolplacering förskoleklass läsåret 2024/2025	10.28 Ann Nyqvist
2024.468	Beslut Skolplacering förskoleklass läsåret 24/25	10.28
2024-03-08	***Personuppgift***	Ann Nyqvist
BUTN 2024/49	Beslut skolplacering förskoleklass läsåret 2024/2025	10.28 Ann Nyqvist
2024.469	Beslut Skolplacering förskoleklass läsåret 24/25	10.28
2024-03-08	***Personuppgift***	Ann Nyqvist
BUTN 2024/49	Beslut skolplacering förskoleklass läsåret 2024/2025	10.28 Ann Nyqvist

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2024.470	Beslut Skolplacering förskoleklass läsåret 24/25	10.28
2024-03-08	***Personuppgift***	Ann Nyqvist
BUTN 2024/49	Beslut skolplacering förskoleklass läsåret 2024/2025	10.28
		Ann Nyqvist
2024.471	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.472	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.473	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.474	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.475	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.476	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.477	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.478	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.479	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.480	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.481	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.482	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.483	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.484	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.485	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.486	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.487	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.489	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2024.490	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.491	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.492	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.493	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.494	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.495	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.496	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.497	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.498	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.499	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.500	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.501	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.502	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.503	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.504	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.505	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.34
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.34 Tomas Granat
2024.506	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.507	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.508	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2024.509	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.510	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.511	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.512	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.513	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.514	Beslut utlämnande av allmän handling	2.1
2024-03-15	***Personuppgift***	Sofia Bråberg
BUTN 2024/21	Ta del av allmän handling 2024	2.1
		Susann Berg
2024.523	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.524	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.525	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.37
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.37
		Tomas Granat
2024.526	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.527	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.528	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-18	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.529	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.530	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.531	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.532	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.533	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.534	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.535	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2024.536	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.537	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.538	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.539	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.540	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.541	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.542	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.543	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.544	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.545	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.546	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.547	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.548	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.549	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.550	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.551	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.552	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.553	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.554	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2024.555	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.556	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	Izzy Angel	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.557	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.558	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.560	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.561	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.562	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.563	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.564	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.565	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.566	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.567	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.569	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.570	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.571	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.573	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.574	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.575	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.576	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2024.577	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.578	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.579	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.580	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.581	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.582	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.583	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.584	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.585	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36
		Tomas Granat
2024.586	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.587	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.588	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.589	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.590	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.591	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-02	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.592	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.593	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.594	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat
2024.595	Beslut Skolplacering årskurs 7 läsåret 24/25	10.36
2024-03-08	***Personuppgift***	Tomas Granat
BUTN 2024/38	Beslut skolplacering årskurs 7 läsåret 2023/2024	10.36 Tomas Granat

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2024.643	Yttrande gällande överklagande av skolplaceringsbeslut på Granås skola	2.4
2024-03-20	Barn- och utbildningsnämnden	Tomas Granat
BUTN 2024/52	Överklagan beslut skolplacering förskoleklass läsåret 2024/2025	2.4
		Tomas Granat
2024.671	Beslut gällande skolplikt enligt 7 kap 2§ 2 st Skollagen	
2024-03-26	***Sekretess***	
BUTN 2024/26	Skolplikt enligt skollagen, 2024	
		Sofia Bråberg
2024.672	Beslut gällande skolplikt enligt 7 kap 2§ 2 st skollagen	
2024-03-26	***Sekretess***	
BUTN 2024/26	Skolplikt enligt skollagen, 2024	
		Sofia Bråberg
2024.698	Beslut angående mottagande i anpassad grundskola	10.2
2024-03-27	***Sekretess***	Tomas Granat
BUTN 2024/55	Beslut angående mottagande i anpassad grundskola	10.2
		Tomas Granat
2024.699	Beslut angående mottagande i anpassad grundskola	10.50
2024-03-27	***Sekretess***	Tomas Granat
BUTN 2024/55	Beslut angående mottagande i anpassad grundskola	10.50
		Tomas Granat
2024.700	Beslut angående mottagande på förskök i annan skolform	10.4
2024-03-27	***Sekretess***	Ann Nyqvist
BUTN 2024/56	Beslut angående mottagande på försök i annan skolform	10.4
		Ann Nyqvist
2024.732	Beslut om plats vid förskola 8 mars - 4 april 2024	10.14
2024-04-04	Barn- och utbildningsnämnden	Christina Nilsson
BUTN 2024/7	Redovisning av delegeringsbeslut till nämnd 2024	10.14
		Christina Nilsson
2024.733	Beslut om plats vid fritidshem 8 mars - 4 april 2024	10.69
2024-04-04	Barn- och utbildningsnämnden	Christina Nilsson
BUTN 2024/7	Redovisning av delegeringsbeslut till nämnd 2024	10.69
		Christina Nilsson

Delegeringsbeslut

Utskriftsdatum: 2024-04-05

Utskriven av: Jessica Kärnstedt

Diarienummer:	Barn- och utbildningsnämnden elevhälsan
Beslutsfattare:	Alla
Kategori:	Alla
Beslutsinstans:	Barn- och utbildningsnämnden
Sammanträdesdatum:	2024-04-15
Sekretess:	Visas ej

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2024.130	Delegeringsbeslut enl p 10.38 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.38
2024-03-05	***Sekretess***	Magnus Henriksson
BUNST 2023/111	Ansökan om busskort särskilda skäl	10.38
		Magnus Henriksson
2024.133	Delegeringsbeslut enl p 10.68 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.68
2024-02-28		Magnus Henriksson
BUNST 2024/12	Ansökan om särskild placering på fritidshem	10.68
		Magnus Henriksson
2024.141	Delegeringsbeslut enl p 10.16 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.16
2024-03-14		Pernilla Dahlstrand
BUNST 2023/116	Ansökan om utökad tid på förskola	10.16
		Pernilla Dahlstrand
2024.143	Delegeringsbeslut enl p 10.16 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.16
2024-03-15		Pernilla Dahlstrand
BUNST 2023/121	Ansökan om utökad tid på förskola	10.16
		Pernilla Dahlstrand
2024.144	Delegeringsbeslut enl p 10.16 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	
2024-03-15		Pernilla Dahlstrand
BUNST 2024/19	Ansökan om utökad tid på förskola	
		Pernilla Dahlstrand
2024.145	Delegeringsbeslut enl p 10.39 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.39
2024-03-12		Magnus Henriksson
BUNST 2022/70	Ansökan om tilläggsbelopp - Fridaskolan	10.39
		Magnus Henriksson
2024.146	Delegeringsbeslut enl p 10.39 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.39

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2024-03-13		Magnus Henriksson
BUNST 2022/69	Ansökan om tilläggsbelopp - Fridaskolan	10.39
		Magnus Henriksson
2024.147	Delegeringsbeslut enl p 10.39 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.39
2024-03-13		Magnus Henriksson
BUNST 2019/71	Ansökan om tilläggsbelopp	10.39
		Magnus Henriksson
2024.148	Delegeringsbeslut enl p 10.39 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.39
2024-03-13		Magnus Henriksson
BUNST 2024/14	Ansökan om tilläggsbelopp vt 2024 - Fridaskolan	10.39
		Magnus Henriksson
2024.149	Delegeringsbeslut enl p 10.39 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.39
2024-03-13		Magnus Henriksson
BUNST 2024/16	Ansökan om tilläggsbelopp vt 2024 - Fridaskolan	10.39
		Magnus Henriksson
2024.150	Delegeringsbeslut enl p 10.39 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.39
2024-03-13		Magnus Henriksson
BUNST 2023/66	Ansökan om tilläggsbelopp från Fridaskolan Vänersborg	10.39
		Magnus Henriksson
2024.151	Delegeringsbeslut enl p 10.39 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.39
2024-03-13		Magnus Henriksson
BUNST 2024/13	Ansökan om tilläggsbelopp vt 2024 - Fridaskolan	10.39
		Magnus Henriksson
2024.152	Delegeringsbeslut enl p 10.39 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	
2024-03-13		
BUNST 2022/74	Ansökan om tilläggsbelopp - Fridaskolan	
		Magnus Henriksson
2024.153	Delegeringsbeslut enl p 10.39 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.39
2024-03-13		Magnus Henriksson
BUNST 2023/12	Ansökan om tilläggsbelopp - Fridaskolan	10.39
		Magnus Henriksson
2024.154	Delegeringsbeslut enl p 10.39 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.39
2024-03-13		Magnus Henriksson
BUNST 2022/72	Ansökan om tilläggsbelopp - Fridaskolan	10.39
		Magnus Henriksson

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2024.155	Delegeringsbeslut enl p 10.39 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.39
2024-03-13		Magnus Henriksson
BUNST 2023/11	Ansökan om tilläggsbelopp - Fridaskolan	10.39
		Magnus Henriksson
2024.156	Delegeringsbeslut enl p 10.39 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.39
2024-03-13		Magnus Henriksson
BUNST 2022/75	Ansökan om tilläggsbelopp - Fridaskolan Vänersborg	10.39
		Magnus Henriksson
2024.157	Delegeringsbeslut enl p 10.39 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.39
2024-03-13		Magnus Henriksson
BUNST 2024/17	Ansökan om tilläggsbelopp vt 2024 - Fridaskolan	10.39
		Magnus Henriksson
2024.158	Delegeringsbeslut enl p 10.39 i Barn- och utbildningsnämndens delegeringsordning	10.39
2024-03-13		Magnus Henriksson
BUNST 2024/15	Ansökan om tilläggsbelopp vt 2024 - Fridaskolan	10.39
		Magnus Henriksson

2024-03-26

Dnr: BUTN 2023/8

Handläggare

Jessica Kärnstedt
jessica.karnstedt@vanersborg.se
0521-72 11 04

Mottagare

Barn- och
utbildningsnämnden

Meddelanden till nämnd april

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden godkänner redovisning av meddelanden i mars.

Sammanfattning av ärendet

Meddelanden om anmälningar om kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier, anmäls till barn- och utbildningsnämnden.

Sofia Bråberg

Förvaltningschef

Bilagor

- Meddelanden om anmälningar om kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier under mars.

Sändlista

Administratör BUF

Rapportnr	Kategorisering1	Reg datum	Skolans/fsk namn	Ärendestatus	Slutlig Kategorisering
BUF018-20240338	Kränkande behandling	2024-03-01	Mariedalskolan F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240339	Tillbud	2024-03-01	Mariedalskolan F-3	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240340	Kränkande behandling	2024-03-01	Norra skolan 4-6	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240341	Tillbud	2024-03-01	Vänerparkens skola	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240342	Tillbud	2024-03-01	Lindvägen	Utreda incident	
BUF018-20240343	Olycksfall	2024-03-01	Tenggrenstorp	Utreda incident	
BUF018-20240344	Olycksfall	2024-03-01	Lindvägen	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240345	Sexuella trakasserier	2024-03-01	Norra skolan F-3	Komplettera incident	
BUF018-20240346	Tillbud	2024-03-01	Norra skolan 4-6	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240347	Kränkande behandling	2024-03-01	Rånnums skola F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240348	Kränkande behandling	2024-03-01	Vänerparkens skola	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240349	Kränkande behandling	2024-03-04	Granås skola F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240350	Kränkande behandling	2024-03-04	Tärnan 4-6	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240351	Kränkande behandling	2024-03-04	Tärnan 4-6	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240352	Kränkande behandling	2024-03-04	Mariedalskolan Särskola	Kontrollera blanketten	
BUF018-20240353	Kränkande behandling	2024-03-04	Tärnan 4-6	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240354	Kränkande behandling	2024-03-04	Öxnered skola F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240355	Kränkande behandling	2024-03-04	Norra skolan F-3	Komplettera incident	
BUF018-20240356	Olycksfall	2024-03-04	Blåsut	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240357	Tillbud	2024-03-04	Öxnered skola F-3	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240358	Kränkande behandling	2024-03-05	Frändeskolan	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240359	Tillbud	2024-03-05	Tärnan 4-6	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240360	Tillbud	2024-03-05	Tärnan 4-6	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240361	Tillbud	2024-03-06	Mariedalskolan F-3	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240362	Olycksfall	2024-03-06	Tärnan F-3	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240363	Kränkande behandling	2024-03-06	Mariedalskolan 4-6	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240364	Kränkande behandling	2024-03-06	Mariedalskolan F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240365	Olycksfall	2024-03-07	Öxnered skola F-3	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240366	Olycksfall	2024-03-07	Lindvägen	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240367	Tillbud	2024-03-07	Granås skola F-3	Incident avslutad	Tillbud

BUF018-20240368	Tillbud	2024-03-07	Granås skola 4-6	Komplettera incident	
BUF018-20240369	Tillbud	2024-03-07	Granås skola 4-6	Komplettera incident	
BUF018-20240370	Olycksfall	2024-03-07	Blåsut skola	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240371	Tillbud	2024-03-07	Rånnums skola F-3	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240372	Tillbud	2024-03-07	Norra skolan F-3	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240373	Tillbud	2024-03-07	Skördegatan	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240374	Tillbud	2024-03-07	Dalboskolan	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240375	Tillbud	2024-03-07	Onsjöskolan F-3	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240376	Kränkande behandling	2024-03-07	Silvertärnan Västra	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240377	Avvikelse från gällande rutin	2024-03-07	Tärnan F-3	Incident avslutad	Avvikelse från gällande rutin
BUF018-20240378	Tillbud	2024-03-08	Tärnan F-3	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240379	Olycksfall	2024-03-08	Silvertärnan Östra	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240380	Olycksfall	2024-03-08	Tärnan F-3	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240381	Kränkande behandling	2024-03-08	Torpaskolan Norr	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240382	Olycksfall	2024-03-08	Frändeskolan	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240383	Tillbud	2024-03-08	Norra skolan F-3	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240384	Kränkande behandling	2024-03-08	Granås skola F-3	Komplettera incident	
BUF018-20240385	Kränkande behandling	2024-03-08	Granås skola F-3	Komplettera incident	
BUF018-20240386	Kränkande behandling	2024-03-08	Granås skola F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240387	Kränkande behandling	2024-03-10	Tärnan 4-6	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240388	Kränkande behandling	2024-03-10	Tärnan 4-6	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240389	Kränkande behandling	2024-03-10	Tärnan 4-6	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240390	Kränkande behandling	2024-03-10	Tärnan 4-6	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240391	Kränkande behandling	2024-03-10	Tärnan 4-6	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240392	Olycksfall	2024-03-11	Öxnered	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240393	Olycksfall	2024-03-11	Dalboskolan	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240394	Kränkande behandling	2024-03-11	Norra skolan 4-6	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240395	Kränkande behandling	2024-03-12	Rånnums skola F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240396	Olycksfall	2024-03-12	Vänerparkens skola	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240397	Kränkande behandling	2024-03-12	Rånnums skola F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240398	Kränkande behandling	2024-03-12	Mulltorp skola F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling

BUF018-20240399	Kränkande behandling	2024-03-12	Granås skola 4-6	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240400	Olycksfall	2024-03-12	Lindvägen	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240401	Kränkande behandling	2024-03-13	Norra skolan 4-6	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240402	Tillbud	2024-03-13	Onsjöskolan 4-6	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240403	Tillbud	2024-03-13	Tenggrenstorp	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240404	Tillbud	2024-03-13	Belfragegatan	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240405	Olycksfall	2024-03-13	Öxnered	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240406	Olycksfall	2024-03-13	Öxnered	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240407	Kränkande behandling	2024-03-13	Granås skola F-3	Komplettera incident	
BUF018-20240408	Tillbud	2024-03-13	Rånnums skola F-3	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240409	Tillbud	2024-03-14	Marierovägen	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240410	Tillbud	2024-03-14	Marierovägen	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240411	Tillbud	2024-03-14	Marierovägen	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240412	Tillbud	2024-03-14	Marierovägen	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240413	Tillbud	2024-03-14	Tärnan 4-6	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240414	Kränkande behandling	2024-03-14	Brålanda skola 4-6	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240415	Trakasserier	2024-03-14	Öxnered skola F-3	Incident avslutad	Trakasserier
BUF018-20240416	Olycksfall	2024-03-14	Lindvägen	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240417	Tillbud	2024-03-14	Granås skola 4-6	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240418	Tillbud	2024-03-14	Rånnums skola F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240419	Kränkande behandling	2024-03-14	Mariedalskolan F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240420	Kränkande behandling	2024-03-14	Granås skola F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240421	Kränkande behandling	2024-03-14	Granås skola F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240422	Kränkande behandling	2024-03-14	Granås skola F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240423	Kränkande behandling	2024-03-14	Granås skola F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240424	Kränkande behandling	2024-03-14	Granås skola F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240425	Kränkande behandling	2024-03-14	Granås skola F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240426	Tillbud	2024-03-14	Mulltorp skola F-3	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240427	Kränkande behandling	2024-03-14	Mulltorp skola F-3	Utreda incident	
BUF018-20240428	Olycksfall	2024-03-15	Marierovägen	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240429	Olycksfall	2024-03-15	Tenggrenstorp	Incident avslutad	Olycksfall

BUF018-20240430	Sexuella trakasserier	2024-03-15	Norra skolan F-3	Incident avslutad	Sexuella trakasserier
BUF018-20240431	Kränkande behandling	2024-03-15	Granås skola F-3	Komplettera incident	
BUF018-20240432	Kränkande behandling	2024-03-15	Onsjöskolan 4-6	Utreda incident	
BUF018-20240433	Kränkande behandling	2024-03-15	Onsjöskolan 4-6	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240434	Kränkande behandling	2024-03-15	Onsjöskolan 4-6	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240435	Olycksfall	2024-03-15	Halleberg	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240436	Olycksfall	2024-03-15	Halleberg	Utreda incident	
BUF018-20240437	Olycksfall	2024-03-15	Halleberg	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240438	Tillbud	2024-03-15	Granås skola F-3	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240439	Olycksfall	2024-03-15	Öxnered skola F-3	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240440	Kränkande behandling	2024-03-15	Norra skolan 4-6	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240441	Kränkande behandling	2024-03-15	Norra skolan 4-6	Komplettera incident	
BUF018-20240442	Kränkande behandling	2024-03-15	Tärnan F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240443	Tillbud	2024-03-15	Rånnums skola F-3	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240444	Tillbud	2024-03-18	Mariedalskolan F-3	Incident avslutad	Tillbud
	2024-03-18 Olycksfall		2024-03-18 Barn- och utbildningsförvaltningen		Olycksfall
BUF018-20240445	Olycksfall	2024-03-18	Torpaskolan Söder	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240446	Olycksfall	2024-03-18	Silvertärnan Västra	Komplettera incident	
BUF018-20240447	Kränkande behandling	2024-03-18	Rånnums skola F-3	Komplettera incident	
BUF018-20240448	Kränkande behandling	2024-03-18	Rånnums skola F-3	Komplettera incident	
BUF018-20240449	Kränkande behandling	2024-03-18	Rånnums skola F-3	Komplettera incident	
BUF018-20240450	Tillbud	2024-03-18	Norra skolan 4-6	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240451	Kränkande behandling	2024-03-18	Onsjöskolan F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240452	Olycksfall	2024-03-19	Öxnered skola 4-6	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240453	Olycksfall	2024-03-19	Blåsut skola	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240454	Skada på egendom	2024-03-19	Vänerparkens skola	Incident avslutad	Skada på egendom
BUF018-20240455	Kränkande behandling	2024-03-19	Granås skola F-3	Komplettera incident	
BUF018-20240456	Olycksfall	2024-03-19	Rånnums skola F-3	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240457	Kränkande behandling	2024-03-19	Frändeskolan	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240458	Olycksfall	2024-03-20	Onsjöskolan F-3	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240459	Tillbud	2024-03-20	Propellergatan	Incident avslutad	Tillbud

BUF018-20240460	Kränkande behandling	2024-03-20	Onsjöskolan 4-6	Komplettera incident	
BUF018-20240461	Olycksfall	2024-03-20	Näckrosvägen	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240462	Kränkande behandling	2024-03-20	Blåsut skola	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240463	Olycksfall	2024-03-20	Dalboskolan	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240464	Kränkande behandling	2024-03-20	Granås skola F-3	Komplettera incident	
BUF018-20240465	Kränkande behandling	2024-03-20	Norra skolan 4-6	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240466	Kränkande behandling	2024-03-20	Mariedalskolan F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240467	Tillbud	2024-03-20	Tärnan 4-6	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240468	Tillbud	2024-03-20	Tärnan F-3	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240469	Tillbud	2024-03-20	Tärnan 4-6	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240470	Olycksfall	2024-03-20	Rånnums skola F-3	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240471	Kränkande behandling	2024-03-20	Silvertärnan Östra	Komplettera incident	
BUF018-20240472	Tillbud	2024-03-20	Mariedalskolan Särskola	Kontrollera blanketten	
BUF018-20240473	Tillbud	2024-03-20	Mariedalskolan Särskola	Kontrollera blanketten	
BUF018-20240474	Olycksfall	2024-03-20	Öxnered skola 4-6	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240475	Tillbud	2024-03-20	Öxnered skola 4-6	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240476	Kränkande behandling	2024-03-20	Granås skola F-3	Komplettera incident	
BUF018-20240477	Kränkande behandling	2024-03-20	Frändeskolan	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240478	Kränkande behandling	2024-03-20	Mariedalskolan 4-6	Kontrollera blanketten	
BUF018-20240479	Olycksfall	2024-03-21	Blåsut skola	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240480	Olycksfall	2024-03-21	Marierovägen	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240481	Kränkande behandling	2024-03-21	Mariedalskolan F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240482	Kränkande behandling	2024-03-21	Granås skola 4-6	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240483	Kränkande behandling	2024-03-21	Dalboskolan	Komplettera incident	
BUF018-20240484	Olycksfall	2024-03-21	Öxnered skola F-3	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240485	Kränkande behandling	2024-03-21	Tärnan F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240486	Kränkande behandling	2024-03-21	Frändeskolan	Komplettera incident	
BUF018-20240487	Olycksfall	2024-03-21	Frändeskolan	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240488	Olycksfall	2024-03-21	Frändeskolan	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240489	Kränkande behandling	2024-03-21	Öxnered skola 4-6	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240490	Tillbud	2024-03-22	Belfragegatan	Incident avslutad	Tillbud

BUF018-20240491	Tillbud	2024-03-22	Lindvägen	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240492	Trakasserier	2024-03-22	Mariedalskolan 4-6	Incident avslutad	Trakasserier
BUF018-20240493	Kränkande behandling	2024-03-22	Mariedalskolan Särskola	Kontrollera blanketten	
BUF018-20240494	Kränkande behandling	2024-03-22	Mariedalskolan Särskola	Kontrollera blanketten	
BUF018-20240495	Olycksfall	2024-03-22	Kastanjevägen	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240496	Kränkande behandling	2024-03-22	Granås skola 4-6	Komplettera incident	
BUF018-20240497	Kränkande behandling	2024-03-22	Silvertärnan Östra	Kontrollera blanketten	
BUF018-20240498	Kränkande behandling	2024-03-22	Granås skola F-3	Komplettera incident	
BUF018-20240499	Kränkande behandling	2024-03-22	Granås skola F-3	Komplettera incident	
BUF018-20240500	Kränkande behandling	2024-03-22	Granås skola F-3	Komplettera incident	
BUF018-20240501	Kränkande behandling	2024-03-22	Granås skola F-3	Komplettera incident	
BUF018-20240502	Kränkande behandling	2024-03-22	Granås skola F-3	Komplettera incident	
BUF018-20240503	Kränkande behandling	2024-03-25	Mariedalskolan F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240504	Kränkande behandling	2024-03-25	Granås skola F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240505	Kränkande behandling	2024-03-25	Granås skola F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240506	Kränkande behandling	2024-03-25	Onsjöskolan F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240507	Kränkande behandling	2024-03-25	Silvertärnan Västra	Komplettera incident	
BUF018-20240508	Tillbud	2024-03-25	Lindvägen	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240509	Kränkande behandling	2024-03-25	Tärnan F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240510	Tillbud	2024-03-25	Silvertärnan Västra	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240511	Kränkande behandling	2024-03-25	Granås skola F-3	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240512	Kränkande behandling	2024-03-25	Öxnered skola 4-6	Komplettera incident	
BUF018-20240513	Olycksfall	2024-03-26	Mulltorp skola F-3	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240514	Kränkande behandling	2024-03-26	Frändeskolan	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240515	Kränkande behandling	2024-03-26	Frändeskolan	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240516	Tillbud	2024-03-26	Frändeskolan	Utreda incident	
BUF018-20240517	Kränkande behandling	2024-03-26	Granås skola 4-6	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240518	Kränkande behandling	2024-03-26	Granås skola 4-6	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240519	Kränkande behandling	2024-03-26	Granås skola 4-6	Incident avslutad	Kränkande behandling
BUF018-20240521	Kränkande behandling	2024-03-26	Öxnered skola 4-6	Komplettera incident	
BUF018-20240522	Kränkande behandling	2024-03-26	Granås skola F-3	Komplettera incident	

BUF018-20240523	Kränkande behandling	2024-03-26	Granås skola 4-6	Komplettera incident	
BUF018-20240524	Kränkande behandling	2024-03-26	Granås skola F-3	Komplettera incident	
BUF018-20240525	Kränkande behandling	2024-03-26	Granås skola F-3	Komplettera incident	
BUF018-20240526	Olycksfall	2024-03-27	Frändeskolan	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240527	Olycksfall	2024-03-27	Rånnums skola F-3	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240528	Tillbud	2024-03-27	Norra skolan F-3	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240529	Kränkande behandling	2024-03-27	Silvertärnan Östra	Kontrollera blanketten	
BUF018-20240530	Tillbud	2024-03-27	Tärnan F-3	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240531	Tillbud	2024-03-27	Rånnums skola F-3	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240532	Kränkande behandling	2024-03-27	Onsjöskolan 4-6	Komplettera incident	
BUF018-20240533	Kränkande behandling	2024-03-28	Silvertärnan Västra	Komplettera incident	
BUF018-20240534	Tillbud	2024-03-28	Lindvägen	Utreda incident	
BUF018-20240535	Tillbud	2024-03-28	Onsjöskolan F-3	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240536	Kränkande behandling	2024-03-28	Dalboskolan	Utreda incident	
BUF018-20240537	Kränkande behandling	2024-03-28	Mariedalskolan Särskola	Utreda incident	
BUF018-20240538	Kränkande behandling	2024-03-28	Onsjöskolan 4-6	Komplettera incident	
BUF018-20240539	Tillbud	2024-03-28	Mariedalskolan Särskola	Kontrollera blanketten	
BUF018-20240540	Olycksfall	2024-03-28	Dalboskolan	Incident avslutad	Olycksfall
BUF018-20240541	Tillbud	2024-03-28	Propellergatan	Incident avslutad	Tillbud
BUF018-20240542	Kränkande behandling	2024-03-28	Torpaskolan Söder	Komplettera incident	
BUF018-20240543	Kränkande behandling	2024-03-28	Mariedalskolan 4-6	Komplettera incident	